

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0300201319

**за извършен одит „Ефективност на Оперативна програма „Наука и образование за
интелигентен растеж“ 2014-2020 г. в изграждане и модернизиране на
научноизследователската инфраструктура“
за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2019 г.**

юли, 2021 г.

Настоящият одитен доклад е окончателен и е приет с Решение № 209 на Сметната палата
от 21.07.2021 г. (Протокол № 27)

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	3
ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК	4
РЕЗЮМЕ	6
ВЪВЕДЕНИЕ.....	13
ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД.....	15
КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ.....	18
I. Договаряне на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура	18
1. Правила, процедури и отговорности за подбор и директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“	18
2. Критерии за подбор на операции	20
3. Откриване на процедурите за финансиране	23
4. Разяснителни кампании за потенциални кандидати	24
5. Процедури по оценяване на проектните предложения	25
6. Договаряне на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура.....	30
II. Принос на финансираните по приоритетна ос 1 проекти за изпълнение на националните цели за изграждане на научноизследователска инфраструктура	34
1. Изпълнение на националните цели и приоритети	34
2. Изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура.....	39
III. Механизъм за мониторинг на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура	46
1. Комитет за наблюдение	46
2. Годишни доклади за изпълнение	51
3. Администриране на сигнали за нередности и нередности по приоритетна ос 1	55
4. Управление на рискове, свързани с постигане на целите на Приоритетна ос 1	64
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	70
ПРЕПОРЪКИ.....	72
<i>Приложение № 1 - КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА</i>	<i>73</i>
<i>Приложение № 2 - Насоки/Условия за кандидатстване по процедурите от приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“</i>	<i>77</i>
<i>Приложение № 3 - Бенефициери и партньори по проекти</i>	<i>80</i>
<i>Приложение № 4 - Разпределение на средствата по първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОП НОИР 2014-2020.....</i>	<i>83</i>
<i>Приложение № 5 - Приоритети и цели на ключови стратегически документи</i>	<i>89</i>
<i>Приложение № 6- Изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014 -2020 към 31.12.2019 г.</i>	<i>91</i>
ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА.....	126

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АМС	Администрация на Министерски съвет
БАН	Българска академия на науките
БВП	Брутен вътрешен продукт
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ГД	Главна дирекция
ГДИ	Годишни доклади за изпълнение
ДФЕС	Договор за функциониране на Европейския съюз
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейските структурни и инвестиционни фондове
ЕФРР	Европейския фонд за регионално развитие
ЗОП	Закон за обществени поръчки
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове
ИА	Изпълнителна агенция
ИГРП	Индикативната годишна работна програма
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИСИС	Иновационна стартегия за интелигентна специализация
ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове в периода 2014-2020 г.
КЛ	Контролен лист
КН	Комитет за наблюдение
МОН	Министерство на образованието и науката
МС	Министерски съвет
МФ	Министерство на финансите
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НПКНИ	Национална пътна карта за научна инфраструктура
НСРНИ	Националната стратегия за развитие на научните изследвания
ОП	Оперативна програма
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“
ОП НОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
ПП	Проектно предложение
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПО	Приоритетна ос
РМС	Решение на Министерски съвет
РУО	Ръководителя на Управляващия орган
СМР	Строително-монтажни дейности
СКУСЕС	Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз
СФУК	Системи за финансово управление и контрол
УО	Управляващ орган
УП	Устройствен правилник
ЦВП	Център за върхови постижения
ЦК	Център за компетентност
ЦКЗ	Централно координационно звено

ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК

Безвъзмездна финансова помощ	Без това да противоречи на чл. 121 от Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012, са средства, предоставени от ОП НОИР 2014-2020, включително съответното национално съфинансиране, с цел изпълнението на одобрен проект, насочен към постигане на определени цели ¹
Бенефициер на безвъзмездна финансова помощ	Лицата, посочени в чл. 2, ал. 10 от Регламент (ЕО) № 1303/2013 - публична или частна организация, които отговарят за започването или за започването и изпълнението на операции; и в контекста на схемите за държавни помощи, съгласно чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на ЕС – организация, която получава помощта ²
Верификация	Потвърждаване/ одобряване на разходи/ плащания ³
Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	Договор, сключен между ръководител на управляващия орган и бенефициент, за предоставяне и разходване на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект. Административен договор е изрично волеизявление на ръководителя на управляващия орган за предоставяне на финансова подкрепа със средства от ЕСИФ, по силата на което и със съгласието на бенефициента се създават за бенефициента права и задължения по изпълнението на одобрения проект. Административният договор се оформя в писмено споразумение между ръководителя на управляващия орган и бенефициента, заместващо издаването на административен акт ⁴
Кандидати за безвъзмездна финансова помощ	Кандидати за безвъзмездна финансова помощ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които кандидатстват за безвъзмездна финансова помощ чрез подаване на проектно предложение ⁵
Критерий	Критериите са референтните показатели, които се използват за оценка ⁶
Научноизследователска инфраструктура	Съоръжения, ресурси и свързани с тях услуги, които се използват от научната общност за провеждане на научни изследвания на високо ниво в съответните области и обхващат мащабни изследователски съоръжения, интегрирани малки изследователски съоръжения и високоскоростни комуникационни мрежи с голям преносен капацитет, разпределени високопроизводителни изчислителни системи като Grid, мрежи от изчислителни системи и др.; основани на знанието ресурси, като колекции, бази данни, архиви и други видове структурирана научна информация; инфраструктурни центрове за компетентност, които предоставят услуги за по-широки изследователски общности, както и всеки друг обект с уникална природа от съществено значение за постигане на върхови постижения в научните изследвания ⁷
Нередност	Всяко нарушение на разпоредба на общностното право, произтичащо от действие или бездействие на стопански субект, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз, като отчете неоправдан разход в общия бюджет ⁸
Оперативна програма	Документ, представен от държава членка и одобрен от Комисията, който определя стратегия за развитие съгласно набор от приоритети, които следва да се осъществят с помощта на фонд, или в случая на цел „Сближаване“, с помощта на Кохезионния фонд и на ЕФРР ⁹
Операция/ Схема	Проект или група от проекти, избрани от Управляващия орган на оперативната програма или под негова отговорност, в съответствие с критерии, одобрени от Комитета за наблюдение, изпълнявани от един или повече бенефициенти по начин, позволяващ постигане на целите на приоритетните оси, към които се отнася ¹⁰

¹ Чл. 3, чл. 4 от ЗУСЕСИФ

² Чл. 2, ал. 10 от Регламент (ЕО) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета

³ Чл.60, чл. 61, чл. 62, чл. 63. от ЗУСЕСИФ

⁴ Параграф 1 от ДР на ЗУСЕСИФ

⁵ Речник на термини и съкращения в системата, ИСУН 2020

⁶ МСВОИ 100/27 Основни принципи на одита в публичния сектор

⁷ Национална пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023 г.

⁸ Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11.07.2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999

⁹ Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11.07.2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд

¹⁰ Речник на термини и съкращения в системата ИСУН 2020

Партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ	Партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото, и/или финансово изпълнение на проекта или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от проекта ¹¹
Приоритетна ос	Една от целите на стратегията в оперативна програма, включваща група операции, които са свързани и имат специфични измерими цели ¹²
Проектно предложение	Предложение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на определен проект, включващо формуляр за кандидатстване и други придружителни документи ¹³
Пътна карта	Стратегически национален документ, чрез който се създават условия за решаването на специфичен проблем, очертаващ визия за развитие в областта на науката и иновациите. Съдържа конкретни цели, които трябва да бъдат постигнати на базата на реализирани мерки и инструменти, които са предвидени в европейски документи и стратегии в подкрепа развитието на научна инфраструктура ¹⁴
Ръководител на управляващия орган	Ръководител на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или оправомощено от него лице ¹⁵
Уникална научна инфраструктура	Съоръжения, научни центрове и интегрирани комплекси, които разполагат с високоспециализирано оборудване и апаратура, предлагат специализирано научно обслужване, нямат аналог на национално ниво и/или са партньорска структура на инфраструктури, определени от Европейски стратегически форум за изследователски и включени в Европейската пътна карта за научноизследователска инфраструктура ¹⁶
Управляващ орган	Всяка държава-членка определя за всяка оперативна програма национален, регионален или местен публичен орган или организация или частна организация, които да изпълняват функциите на управляващ орган. ¹⁷ Управляващите органи отговарят за цялостното програмиране, управление и изпълнение на програмата, както и за предотвратяването, откриването и коригирането на нередности, включително за извършването на финансови корекции ¹⁸
Фундаментални научни изследвания	Изследвания, включващи експериментална или теоретична работа, предприета основно с цел придобиване на нови знания за фундаменталните причини за явленията или наблюдаемите факти, без да се има предвид каквото и да било пряко практическо приложение или използване ¹⁹
Център за върхови постижения	Научни комплекси на най-високо ниво, в които се провеждат научни изследвания в съответствие с най-добрите световни стандарти и практики. Работата на ЦВП ще се оценява по отношение на качеството и въздействието на тяхната научна продукция (напр. издания попадащи в първите 10 на сто на научните публикации в съответната научна област. Тези центрове трябва да имат критична маса от учени на високо ниво, добре дефинирана организационна структура и собствена програма за научни изследвания ²⁰
Центрове за компетентност	Научни комплекси на най-високо ниво, в които научните изследвания, технологичното развитие и иновациите са напълно интегрирани, в съответствие с най-добрите световни стандарти и практики. Тези центрове са фокусирани върху интеграцията на планираните научни изследвания с развитието на новите и нововъзникващи технологии, и създават възможност както за внедряване на резултатите от научните изследвания, така и за развитието на иновационните дейности (защита на интелектуалната собственост, създаване на новостартиращи компании и др.) ²¹

¹¹ Речник на термини и съкращения в системата ИСУН 2020

¹² Чл. 2, т.2 от Регламент 1083/2006 на Съвета

¹³ Речник на термини и съкращения в системата ИСУН 2020

¹⁴ Национална пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023 г.

¹⁵ ЗУСЕСИФ, чл. 9, т. 5

¹⁶ Национална пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023 г.

¹⁷ Регламент ЕС № 1303/ 2013 г. на Съвета

¹⁸ ЗУСЕСИФ, чл. 9, т. 5

¹⁹ Закон за насърчване на научните изследвания

²⁰ ОПНОИР 2014-2020 г., стр.52

²¹ ОПНОИР 2014-2020 г., стр.53

РЕЗЮМЕ

Настоящият проект на одитен доклад е резултат от извършения одит „Ефективност на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ в изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура.

Одитът обхваща периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2019 г.

Обект на одит е ефективността от изпълнението на процесите по договаряне, изпълнение и мониторинг на проектите за създаване и модернизиране на научноизследователската инфраструктура по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020.

В обхвата на одита са включени въпросите, свързани с анализа и оценката на дейностите по оценка на проектните предложения и сключване на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“; изпълнението на целите на финансираните проекти, респективно целите, заложи в националните стратегически документи и осъществения мониторинг и контрол върху тях.

Извън обхвата на одита остават програмирането на помощта по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 от Европейския социален фонд, тъй като е включено в обхвата на друг одит на Сметната палата, както и законосъобразното възлагане на обществените поръчки от конкретните бенефициери за изпълнение на дейностите по сключените договори за безвъзмездна финансова помощ и верифицирането на средствата по тях, като част от основните акценти в одитите, извършвани от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“.

Създаването и модернизирането на научноизследователска инфраструктура е имплементирана цел в Иновационната стратегия за интелигентна специализация, Националната стратегия за развитие на научните изследвания и Националната пътна карта за научна инфраструктура. Документите са разработени във връзка с приоритет 5 „Подкрепа на иновационните и инвестиционните дейности за повишаване на конкурентността на икономиката“ от Националната програма за развитие на България 2020. За изпълнение на тази цел са определени средства от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, която е финансирана двуфундово от Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд. Средствата от Европейският фонд за регионално развитие и съфинансирането от държавния бюджет на Република България са предназначени към създаване и развитие на научноизследователската инфраструктура чрез приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“.

За Управляващ орган на оперативната програма е определена Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ към Министерството на образованието и науката.

В резултат на извършения одит са направени следните констатации, изводи и оценки:

1. За усвояването на средствата за научноизследователска инфраструктура по приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ се осъществява процес по договаряне между Управляващия орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и научни екипи, кандидатстващи с проектни предложения. Процесът по договаряне на средствата включва: разработване на Насоки/Условия за кандидатстване и критерии за подбор, извършване на оценка на проектни предложения и сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с одобрените кандидати.

За процеса по изготвяне/промяна и одобрение на Насоки/Условия за кандидатстване и критериите за подбор и директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са определени ясни правила, процедури и отговорности в Наръчника за управление на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020. Определеният ред за разработване/промяна и одобрение на критериите за подбор на

операциите и на методология за оценка на проектните предложения са в съответствие с относимите европейски регламенти и детайлизират процедурите определени в Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове и Постановление № 162 от 05.07.2016 г. на Министерския съвет, което е предпоставка за ефективен подбор на проекти за изграждане и модернизиране на научноизследователска инфраструктура.

Добра практика е, че съгласно Наръчника за управление на оперативната програма едновременно с подготовката на проект на Насоки за кандидатстване се разработва по компетентност и Ръководство за изпълнение на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

2. За периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2019 г. ненавременно разработените критерии и Насоки/Условия за подбор на операции е довело до забавяне процеса на договаряне на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура в резултат от необходимостта за синхронизирането им с актуализираната Национална пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023 г., приета с Решение № 354 от 29.07.2017 г. на Министерския съвет.

Периодът от датата на одобрението на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 до датата на публикуване на Условията за кандидатстване и откриване на двете процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез конкурентен подбор по ос 1 на оперативната програма за изграждане на основните обекти от научноизследователската инфраструктура – центровете за върхови постижения и центровете за компетентност е 17 месеца. Процедурата за директно предоставяне „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс WIDESPREAD-Teaming, фаза 2“ е отворена за кандидатстване 6 месеца след първото изменение на програмата, с което специфична цел 3 „Увеличаване на участието на български изследователи в международно сътрудничество“ е преобразувана в специфична цел 2 „Увеличаване на участието на български изследователи и научни организации в международно сътрудничество“.

Независимо от отчетеното забавяне при обявяване на процедурите по приоритетната ос, до края на 2019 г. финансовият ресурс, предвиден по нея за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура е договорен. Постигнатата ефективност при договарянето на средствата по приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 обаче, е резултат не само от ефективното управление на процесите по оценка и договаряне от страна на управляващия орган, но и от намалението на бюджета по оста през периода 2015-2019 г.

3. От Управляващия орган са проведени разяснителни кампании сред потенциалните бенефициери и техните партньори по приоритетната ос в сроковете, определени в Наръчника за управление на оперативната програма, което допринася за активното им участие по откритите процедури с проектни предложения и намалява рисковете за усвояването на европейски средствата за създаване и модернизиране на научноизследователска инфраструктура. Провежданите впоследствие ежемесечни срещи от Управляващия орган с бенефициерите за оказване на методическа подкрепа е добра практика, която цели да намали рисковете за успешното приключване на проектите.

4. Изпълнението на процедурите по оценка на проектните предложения и документирането на резултатите от тях, с изключение на продължителността, е в съответствие с изискванията на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, други нормативни актове и вътрешните правила. Забавянето при извършването на оценката на проектните предложения по процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез конкурентен подбор не е избягнато въпреки положените усилия от Управляващия орган за осигуряване на оценителните комисии със специфична експертиза чрез възлагане на обществена поръчка за избор на експерт-оценители, които извършат оценка на проектните предложения и на научния

потенциал на кандидатстващите научни организации, включително и на кандидатстващите-партньори и асоциирани партньори. В резултат, оценката на проектните предложения за изграждане на центровете за върхови постижения е продължила 10 месеца, а на центровете за компетентност – година.

Отчетеното забавяне в оценителния процес е довело до забавяне в договарянето на средствата за създаване и модернизирани на научноизследователската инфраструктура и генерира риск за изпълнението на сключените договори за безвъзмездна финансова помощ, респективно – реализирането на финансираните с тях проекти.

5. Преди сключване на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, в съответствие с изискванията на нормативните и вътрешни актове, е осъществен ефективен предварителен контрол, в рамките на който своевременно е установено наличието на конфликт на интереси при едно от подадените проектни предложения и от ръководителя на управляващия орган е издадено решение за отказ за предоставяне на помощта.

6. За изпълнението на първия етап от Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 е разработен Оперативен план, съобразно който заложената цел до края на 2022 г. в частта на целите, свързани с изграждането, развитието, поддръжката и ефективното използване на модерна научна инфраструктура, балансирана по тематични области и региони, финансирани със средства от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 е предвидено изграждането на общо 15 научноизследователски инфраструктури, от които 8 е следвало да бъдат договорени и/или изпълнени до края на 2020 г.

Анализът на изпълнението на договорите за безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 показва, че с планираните средства по оперативната програма са сключени общо 15 договора, в т.ч. 1 прекратен през 2020 г., за изграждане на общо 14 нови научноизследователски инфраструктури, от които 4 центъра за върхови постижения и 10 центъра за компетентност.

В случай че изпълнението по всички сключени договори по приоритетната ос приключи в рамките на определения в тях срок, с реализираните по тези договори проекти, заложените за първи етап цели в Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030, ще бъдат изпълнени с 93 на сто по отношение на броя на изградената научна инфраструктура.

7. Изпълнението на едно от предварителните условия за одобряване финансирането на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, е наличие на обвързаност на оперативната програма с Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г. по отношение на цели, приоритети, мерки, дейности и хоризонт на изпълнение. Това води до задължителното включване на критерии за допустимост на операциите за финансиране по приоритетна ос 1 на програмата, с което се осигурява възможност за кандидатстване и впоследствие изпълнение само на проекти в определените в стратегията ключови тематични области за България.

Прегледът на сключените договори по приоритетната ос показва, че изпълняваните проекти са насочени и към четирите тематични области на стратегията, като най-много са в областта на „мехатрониката и чистите технологии“ и най-малко в областта „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“.

8. Доколкото финансирането по приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 е допълващо по отношение планираното финансиране за изпълнение на националните цели, приоритети и мерки, заложен в Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023:

- темпото с което е постигнат напредъкът в изпълнението на оперативната програма към 31.12.2019 г. следва значително да се ускори;

- закъснението при договарянето на средствата по приоритетна ос 1 предпоставят закъснение в изпълнението на втори етап от изпълнението на пътната карта;

- с изпълнението на проектите, финансирани по приоритетна ос 1 няма да се изпълнят всички дейности и мерки и постигнат всички цели, заложи в Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023.

9. Към 31.12.2019 г. по приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 се изпълняват общо 17 договора за безвъзмездна финансова помощ, от които 4 договора за изграждане на центрове за върхови постижения, 11 - за изграждане на центрове за компетентности (от които 1 прекратен през 2020 г.) и 2 - за допълваща подкрепа на научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма „Хоризонт 2020“. Предвид инвестиционния характер на договорите за изграждане на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност, преобладаващата продължителност за изпълнение на договорите възлиза между 51 и 70 месеца.

По сключените договори е предвидено изпълнението на общо 162 дейности. От тези дейности, съгласно информацията за тяхното изпълнение представена в техническите отчети към исканията за плащане, посочена в Информационната система за управление и наблюдение ИСУН 2020, към 31.12.2019 г. в процес на изпълнение в съответствие с първоначално съставения план-график са 62 на сто от планираните дейности по 82 на сто от сключените по приоритетната ос договори.

Тъй като основната част от договорите са сключени през 2018 г., първоначално определеният краен срок за изпълнение на проектите, финансирани с тях е края на 2023 г. или края на програмния период, включително при прилагане на правилото „N+3“ по отношение на окончателните плащания. Това означава, че при евентуално възникване на обстоятелства, довели до забавяне при изпълнението на дейностите по проектите, нито бенефициерите, нито управляващият орган ще могат да използват удължаването на срока за изпълнение, като инструмент за ефективно управление на риска от загуба на средства за финансиране на проектите.

10. В резултат от проблемите при стартиране на програмата, свързани с промяна в организацията на управление и актуализирането на Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023, необходима за разработването на насоките за кандидатстване по процедурите за конкурентен подбор, довели до забавяне при договарянето, респективно до закъснение при усвояването на средствата по приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, резервът за изпълнение по приоритетната ос е загубен като средства за изпълнение на инвестициите за развитие на научната инфраструктура на страната и е пренасочен към други цели и приоритети на програмата.

11. Към 31.12.2019 г. или 5 години след началото на програмния период размерът на сертифицираните средства по приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 възлизат едва на 14 на сто от договорените средства. Независимо че този напредък е постигнат само през 2019 г., при запазване на темпа на сертифициране на средствата и ефективно управление на всички рискове от неизпълнение на финансираните проекти, съществува вероятност финансовият ресурс по приоритетната ос да бъде усвоен до края на 2023 г. в размер до 75 на сто от договорените средства.

12. Изпълнението на дейностите по наблюдение на изпълнението на проектите по приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 за и по повод верификацията на извършените разходи, въз основа на анализ и проверка на документите, получените от бенефициера, и на резултатите от проверките на място, извършени от Управляващия орган през периода 2018-2019 г., осигурява разумна увереност че разходите, финансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове са в съответствие с приложимото законодателство.

13. За периода 2015-2019 г. не са регламентирани подробно правилата в Наръчника за управление на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 за начина, по който Комитета за наблюдение следва да осъществява заложената му функция „да разглежда изпълнението на Програмата и да следи за напредъка, докладван от управляващия орган, в постигането на целите и приоритетите на Програмата въз основа на дефинираните в нея индикатори, включително индикаторите, заложиени в рамката за изпълнение“. По време на изпълнението на настоящия одит е актуализиран Наръчника за управление на програмата, с което установените пропуски са отстранени.

За същия период Комитетът за наблюдение е провел 12 заседания и 19 писмени процедури за неприсъствено вземане на решения относно оперативната програма, като взетите решения, свързани с приоритетна ос 1, са в съответствие с процедурните изисквания на нормативните и вътрешните актове. От Комитета за наблюдение са взети две решения за изменения на оперативната програма, засягащи приоритетна ос 1. Първото изменение е свързано с прехвърляне на финансов ресурс в размер на 51,1 млн. евро от ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ в приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“. В резултат на извършеното изменение, рискът от загуба на средства от фондовете на ЕС като източник за финансиране на публични инвестиции, дейности, програми и услуги за страната като цяло е прекратен, но с намалението на планираните средства по приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ намаляват възможностите за постигане на специфичните цели на оста. По тази причина, със същото изменение на оперативната програма отпада и Специфична цел 3 на приоритетната ос „Увеличаване на участието на български изследователи в международно сътрудничество“, както и показателя, с който се измерва напредъка за нейното изпълнение „брой изследователи, работещи в подобрени структури на научноизследователската инфраструктура извън София“. Второто изменение на програмата е обвързано с прехвърляне на резерва за изпълнение на приоритетна ос 1, в размер на 14,1 млн. евро към приоритетна ос 2 от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 с оглед недопускането на загуба на средства във връзка с констатираното неизпълнение на етапните цели на ос 1.

14. За периода 2015-2019 г. процедурите по разработване на годишните доклади за изпълнение на оперативната програма не са детайлно описани. При изпълнението на настоящия одит е актуализиран Наръчника за управление на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020²², като са въведени по-подробни процедури за изготвяне на годишни доклади за изпълнение, в това число ред за сформирание на работни групи, контролни листове за проверка и преглед на годишните доклади за изпълнение на оперативната програма и срокове, в които отговорните звена следва да осъществят дейността.

Установена е разлика на годишните стойности на показателите за резултат на Приоритетна ос 1, както и отчитане на резултати за тези показатели, независимо че за този период няма сключени договори и финансов напредък по договорите за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020. Отчитането на стойности по индикаторите за резултат от изпълнението на приоритетна ос 1 на програмата за години, в които няма сключени договори за безвъзмездна финансова помощ, поражда липса на увереност, че надеждно и своевременно се отчита изпълнението и напредъка в годишните доклади, а изборът на индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на специфичните цели на приоритетна ос 1, данните за които се оповестяват със закъснение над 2 години, или методологията, по която се отчитат се променя, поставя под въпрос тяхната адекватност за целите на годишното докладване.

²² версия № 5 на Наръчника от март, 2020 г., <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=830>

15. С въведените от Управляващия орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 правила и процедури за управление на процеса по администриране на нередности за периода 2015-2019 г. не са създадени достатъчно условия за адекватно разпределение на функциите по администриране на нередности, включително по отношение на регистриране и управление на сигналите за нередности, подадени от служители на Управляващия орган и не са въведени контролни дейности за проследяване напредъка при изпълнение на проверките по постъпилите сигнали, което създава риск от неспазване на нормативно определените срокове за извършване на проверките по установяване на нередностите.

Проверките по всички вътрешни сигнали на Управляващия орган се извършват от служителите на звеното, подало сигнала, с което е нарушен принципа за разделение на отговорностите по вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол по смисъла на чл. 7, ал. 1, т. 8 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

При 28 на сто от постъпилите до 31.12.2019 г. сигнали за нередности, не е спазен тримесечния срок за проверка, определен в чл. 10, ал. 2 от Наредбата за администриране на нередности със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, въпреки че за проверката на сигналите за нередности от Управляващия орган не са извършвани проверки на място, а само документални проверки. Резултатите от проверките на Управляващия орган по постъпилите сигнали за нередности показват, че средно всеки трети сигнал е основателен.

Високият дял на подадени вътрешни сигнали за нередности и установени нередности във връзка със съмнения за нарушения при провеждане на процедури за външно възлагане на етап преди изплащане на безвъзмездната финансова помощ, от една страна, е показател за осъществен ефективен вътрешен контрол от страна на УО, но и показател за недостатъчен капацитет на бенефициерите в областта на възлагане на обществените поръчки.

16. Управляващият орган не е осъществявал в пълна степен определените в Наръчника за управление на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ процедури по отношение на изготвяне на анализи, изследвания, оценки, становища, доклади, което е предпоставка за затрудняване на процеса по извършване на мониторинг и възможността да се вземат своевременни и адекватни решения за промени по отношение на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“.

Във връзка с високия риск от неизпълнение на етапните цели за 2018 г. и впоследствие неговото реализиране, от Управляващия орган са предприети корективни действия по отношение на Приоритетна ос 1, като последователно са взети две решения на първоначално планирания бюджет по оста. Намалението на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура не оказва влияние върху степента на изпълнение на целите по приоритетната ос, респективно на целите заложи в националните стратегически документи, тъй като средствата по програмата са допълващи финансирането по националните стратегически документи, а с одобрените проекти се очаква изпълнение на заложените индикатори за резултат както по приоритетната ос, така и по националните стратегически документи.

През периода 2015 г. - 2019 г. дейностите по договаряне, изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и заложените в националните стратегически документи цели, приоритети и мерки, както и дейностите по мониторинг на приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 не са достатъчно ефективни, тъй като е допуснато:

- съществено забавяне при договарянето на средствата, предназначени за изграждане на обектите от научната инфраструктура, респективно закъснение при изпълнението на втория етап от изпълнението на Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023;

- неизпълнение на етапните цели за 2018 г., в резултат на което е намален бюджетът на приоритетната ос;
- отклонения от изискванията, въведени с нормативните и вътрешни актове при изпълнение на процедурите по оценка на проектните предложения; дейностите по администриране на сигнали за нередности и разработване на годишните доклади за изпълнение на програмата.

Отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор през одитирания период носят:

- проф. Тодор Александров Танев - министър на образованието и науката през периода от 07.11.2014 г. до 03.02.2016 г.;
- Меглена Щилиянова Кунева - министър на образованието и науката през периода от 03.02.2016 г. до 24.01.2017 г.;
- проф. Николай Денков Денков - министър на образованието през периода от 27.01.2017 г. до 04.05.2017 г. и от 11.05.2021 г.;
- Красимир Георгиев Вълчев - министър на образованието и науката през периода от 04.05.2017 г. до 11.05.2021 г.;
- Кирил Гератлиев – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ през периода от 30.10.2017 г. до 21.04.2021 г.

Отговорността на Сметната палата се свежда до изразяване на обосновано заключение по ефективността на дейностите за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Одитът е извършен в съответствие с Рамката за професионално произнасяне на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ.

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание и причини за одита

Одитът се извършва на основание чл. 5, ал. 1, т. 3 и чл. 6 от Закона за Сметната палата, в изпълнение на Заповед № ОД-03-02-013 от 18.09.2019 г., изменена със Заповеди № ОД-03-02-016 от 21.10.2019 г. и № ОД-03-02-001 от 06.01.2020 г., издадени от заместник-председател на Сметната палата. В програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2019 г.²³, одитната задача е включена под № 291.

България е най-слабо представящата се страна в Европейския съюз в областта на иновациите поради хронично структурно недофинансиране или разпокъсано финансиране в различните сфери; утежнени процедури за достъп до проектно финансиране и липса на стратегически фокус на интервенциите и слаба връзка „наука-образование-бизнес“. Индексът на иновациите за България е не само много по-нисък от средния за Европейския съюз, но също така бързо намалява. Тези негативни резултати са следствие от прекалено ниските разходи за научноизследователска и развойна дейност в публичния сектор като процентен дял от brutния вътрешен продукт (БВП), от слабата иновационната активност на малки и средни предприятия и от силната ориентация на системата за научни изследвания в страната към фундаментална наука.²⁴

Насърчаването и развитието на научноизследователската дейност обхваща финансовото стимулиране на научните изследвания, създаването на условия за използване на научния потенциал и неговото развитие в съответствие с приоритетните насоки за развитие на страната, създаването на условия за защита и за реализация на научни резултати и подпомагане на разпространението им във всички области на обществения живот.²⁵

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020“ (ОПНОИР 2014-2020) трябва да изиграе решаваща роля за подобряване на нивото на научно-изследователската и развойна дейност (НИРД) и иновациите за активизиране на иновационния потенциал, чрез подпомагане на посочената цел в Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 (ИСИС) за издигане на страната до равнището на умерен иноватор. За тази цел е необходимо да се повиши общото ниво и да се фокусират финансовите ресурси в сферата на научноизследователската инфраструктура и иновациите.

Дейностите по създаване и модернизиране на научноизследователската инфраструктура, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) следват определените тематични цели в Споразумението за партньорство²⁶, с оглед предприемане на подходящи и навременни управленски решения, и при спазване на принципите за добро управление. Целите на оперативната програма, свързани с развитието на научноизследователската инфраструктура са обвързани с изпълнение на следните стратегически документи: Национална програма за развитие България 2020, Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 г. (НСРНИ) и ИСИС 2014-2020.²⁷

Според стратегическите документи създаването, развитието и устойчивостта на научноизследователската инфраструктура се стреми към следните въздействия: подобряване на научноизследователската среда; подпомагане на бизнес-процесите;

²³ Приета с Решение № 521 от 20.12.2017 г., изменена с Решение № 041 от 22.02.2018 г.; Решение от 23.02.2018 г. на 44-то Народно събрание на Република България, обнародвано в ДВ, бр. 18 от 27.02.2018 г.; Решение № 050 от 15.03.2018 г.; Решение № 057 от 04.04.2018 г.; Решение № 356 от 16.08.2018 г.; Решение № 415 от 08.10.2018 г.; Решение № 356 от 16.08.2018 г.; Решение № 428 от 08.11.2018 г.

²⁴ ОПНОИР стр.6

²⁵ Чл. 4 от Закон за насърчване на научните изследвания (Обн., ДВ, бр. 92 от 17.10.2003 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 15.09.2009 г., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., изм. и доп., бр. 83 от 22.10.2010 г., бр. 99 от 16.12.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., доп., бр. 82 от 26.10.2012 г., изм. и доп., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 68 от 2.08.2013 г., в сила от 2.08.2013 г., изм. и доп., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., изм., бр. 14 от 20.02.2015 г., изм. и доп., бр. 16 от 26.02.2016 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

²⁶ <https://www.eufunds.bg/bg/node/453>

²⁷ <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=317>

междунституционално и международно сътрудничество за ограничаване на вредите в природата и подобряване живота на хората.

Прегледът и оценката на дейностите за създаване и модернизиране на научната инфраструктура, финансирани от ОПНОИР 2014-2020 имат потенциал за акцентирание върху евентуални слабости, причините за неуспехи и отправяне на адекватни препоръки за подобряване управлението на средствата от ЕС.

2. Описание на обекта на одит

Обект на одит е ефективността от изпълнението на процесите по договаряне, изпълнение и мониторинг на проектите за създаване и модернизиране на научноизследователската инфраструктура по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР 2014-2020.

Развитието на капацитет за научноизследователска и развойна дейност в приоритетните области на ИСИС включва: на национално ниво увеличаване на инвестициите в НИРД, с фокус върху науката и засилване на върховите научни постижения и пазарно-ориентирани научни изследвания за повишаване капацитета за иновации и конкурентоспособност, а на регионално ниво – подобряване на териториалното и тематично разпределение на научноизследователската инфраструктура, в съответствие с регионалната интелигентна специализация.

Нов елемент в националната научна инфраструктура и националната система за научни изследвания, определен в националните стратегически документи²⁸ е изграждането и развитието на съвременни научни комплекси, които да концентрират научния потенциал в приоритетните области на стратегиите. Тези комплекси, в съответствие със специфичните цели, които следват, са Центрове за върхови постижения (ЦВП), Центрове за компетентност (ЦК) и Регионални научни центрове (РНЦ). Създаването и първоначалното развитие на тези центрове следва да бъде осъществено с финансиране от ОПНОИР 2014-2020, чрез приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“. Инвестициите в инфраструктурата на тези центрове и осигуряването на ефективното и пълноценното им използване е сериозно предизвикателство пред ръководствата на централните, научната общност, държавните и местни органи и бизнеса. Визията на Националната стратегия за развитие на научните изследвания е:

- България да разполага с модерна и устойчиво поддържана инфраструктура за провеждане на висококачествени научни изследвания;
- да се осигури достъп на изследователите до ключова и уникална научноизследователска инфраструктура на европейско и международно ниво за развитие;
- да се осигури поддържане и ефективно използване на научноизследователската инфраструктура по тематични области и региони.

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 има две основни задачи:

- Да бъде сред ключовите инструменти за постигане на целите заложи в Стратегия „Европа 2020“ за достигане на 1,5 на сто от брутния вътрешен продукт, инвестиран в НИРД; дял от 36 на сто на населението на възраст между 30 и 34 г. с висше образование; намаляване на дела на преждевременно напусналите училище до 11 на сто; намаляване броя на живеещите в бедност с 260 000 и увеличаване на заетостта до 76 на сто.
- Да служи като ефикасно средство за прилагане на политики по сближаване, съгласно дневния ред на национално и общностно равнище.

Оперативната програма, в частта си за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура, очертава три допълващи се групи дейности:

- Засилване на върхови и пазарно-ориентирани научни изследвания;

²⁸ Националната програма за реформи за настоящия програмен период, ИСИС и Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017-2030

- Подобряване на териториалното и тематично разпределение на научноизследователски инфраструктури, с оглед на регионалната интелигентна специализация;

- Повишаване на участието на българските учени в международно сътрудничество.

Оперативната програма е одобрена на 19.02.2015 г. от Европейската комисия с общ бюджет от 1 371 383 548 лв. (национално и европейско финансиране). ЕФРР осигурява съфинансиране за развитие на научноизследователската инфраструктура за осигуряване на стратегическо и ефективно развитие на науката и иновациите, и повишаване на конкурентоспособността на научните продукти.

За изграждане и модернизирание на научноизследователската инфраструктура са предвидени средства чрез приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ в размер на 286 млн. евро с първия вариант на програмата.

Извършени са три изменения на програмата, засягащи средствата за изграждане и модернизирание на научноизследователската инфраструктура, чрез които са пренасочени към оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (ОПИК) - 51,1 млн. евро или 100 млн. лв., след което поради неизпълнение на етапните цели са прехвърлени 14 млн. евро или 27,6 млн. лв. в друга приоритетна ос в рамките на ОПНОИР 2014-2020. През м. май 2020 г.²⁹, от ОПНОИР 2014-2020, средства в размер на 2 155 642 лв. са пренасочени отново към ОПИК 2014-2020, във връзка с преодоляване на последствията от пандемията COVID 19.

По приоритетна ос 1 са открити три процедури – „Изграждане и развитие на Центрове за върхови постижения“, „Изграждане и развитие на Центрове за компетентност“ и „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма Хоризонт 2020 – фаза 2“. За предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са сключени: по първата процедура - 4 договора, по втората процедура - 12 договора и по трета процедура има сключени 2 договора през декември 2019 г.

С Решение № 458 на Министерския съвет от 10 юни 2016 г. за управляващ орган (УО) на ОПНОИР 2014-2020 е определена Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“ в Министерството на образованието и науката (МОН). С ПМС № 237 от 23 октомври 2017 г. е извършена структурна реформа и е създадена Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ИА „ОПНОИР“), която изпълнява функциите на УО на ОПНОИР 2014-2020 и всички произтичащи от това задължения и отговорности, съгласно националното законодателство и правото на Европейския съюз. Съгласно § 1, ал. 1 от ПМС № 237 от 23.10.2017 г., дейността, активите, пасивите, архивът и другите права и задължения на Министерството на образованието и науката относно Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“, свързани с изпълнение на функциите на управляващ орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, преминават към Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД

1. Цели на одита

Да се предостави на изпълнителната власт, на ръководството на одитирания обект и на други потребители на информацията независима и обективна оценка за ефективността на средствата за изграждане и модернизирание на научноизследователската инфраструктура, чрез Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2019 г.

²⁹ с ПМС №311 от м. май 2020 г.

Да се подпомогне ръководството на одитирания обект относно идентифициране на слабости и да се дадат препоръки за подобряване на дейностите, свързани с изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура през програмния период 2014 - 2020 г.

2. Обхват на одита

Одитираният период е от 01.01.2015 г. до 31.12.2019 г. Одитът обхваща следните области на изследване:

а) Договаряне на приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ от ОПНОИР 2014-2020;

б) Изпълнение на националните цели в стратегическите документи и дейностите по договорите за предоставената безвъзмездна финансова подкрепа;

в) Мониторинг на приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ от ОПНОИР 2014-2020.

В предметния обхват на одита не се включват:

- програмирането на помощта по ОПНОИР 2014-2020 от Европейския социален фонд (ЕСФ), тъй като е включено в обхвата на друг одит на Сметната палата;

- законосъобразното възлагане на обществените поръчки от конкретните бенефициери за изпълнение на дейностите по сключените договори за безвъзмездна финансова помощ и верифициране на средствата по Приоритетна ос 1, като основни акценти в одитите, извършвани от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА ОСЕС) в областта на одитите за оценка на законосъобразността и редовността на декларираните пред Европейската комисия разходи и одитите на отчетите за оценка на пълнотата, точността и верността на сумите, декларирани в годишните счетоводни отчети.

3. Основният одитен въпрос е: Ефективни ли са дейностите по договаряне, изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) и мониторинг на приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР 2014-2020 за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2019 г.?

Специфични въпроси:

- Осъществено ли е ефективно договаряне на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура от ОПНОИР?

- Изпълнени ли са националните цели в стратегическите документи за научноизследователската инфраструктура, след договарянето по ос 1 от ОПНОИР?

- Осъществен ли е ефективен мониторинг на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура по приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ от ОПНОИР?

4. Одитни критерии

При одита са използвани критериите и показателите за оценка, посочени в Приложение № 1 към настоящия одитен доклад.

5. Одитна методология

Въз основа на оценката на одитния риск при изпълнение на одита и за целите на определяне на основния одитен въпрос са използвани системно-ориентирания и резултатно-ориентирания подходи.

Системно-ориентираният подход дава възможност за обхващане на основните фактори със съществен ефект върху процесите по договаряне и мониторинг на изпълнението на приоритетна ос 1 на оперативната програма, което позволява оценка на дефинирането на целите, установяване на добри практики и на допуснати пропуски, анализиране на причините за тях и формулиране на препоръки за преодоляването им.

Посредством резултатно-ориентирания подход е проучено изпълнението на дейностите и индикаторите по одобрените проекти и съответно степента на постигането на поставените цели на приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 и приносът ѝ за постигане на целите на националните стратегически документи в областта.

За събиране на уместни одитни доказателства, са използвани следните методи:

- преглед и проучване на документи (нормативни и вътрешни за одитираната организация), включително публична информация;
- провеждане на интервюта, писмено задаване на въпроси на длъжностни лица от одитираната организация и извършване на проверки в ИСУН 2020;

За получаването на разумна увереност, относно спазването на регламентираните процедури и оценка на ефективността на проектите са извършени документални проверки на сключените административни договори за предоставяне на БФП по първа и втора процедура на приоритетна ос 1, чрез ИСУН 2020 и допълнително предоставени документи от Управляващия орган.

Методите за обработване на събраните одитни доказателства данни и информация са: систематизиране на информацията по определени критерии; обобщаване на данни и информация; дескриптивен и сравнителен анализ.

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ

I. Договаряне на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура

1. Правила, процедури и отговорности за подбор и директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“

Едно от основните условия, необходими за осигуряването на ефективен процес по договаряне на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура е наличие на навременни, детайлни и обхватни правила и процедури и ясно определени отговорности на субектите, участващи в процеса по договаряне.

1.1. Изготвяне на Насоки за кандидатстване

В глава 5 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020³⁰ са включени процедури по: разработване на Насоки за кандидатстване и обявяване на покани за набиране на проектни предложения; разработване и промяна на методология и критерии за подбор на операции. Целта на описаните процедури е да се гарантира, че са избрани най-добрите проектни предложения в съответствие с критериите на ОПНОИР 2014-2020, приложимото законодателство на ЕС и националните правила за целия период за осъществяването им.³¹

Насоките за кандидатстване и всички приложения, отнасящи се до условията за кандидатстване и условията за изпълнение се изготвят от работна група, одобрена от ръководителя на управляващия орган (РУО)³² или упълномощено от него лице.

Документацията за стартиране на всяка процедура чрез подбор на проекти за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ съдържа следните документи:

- Обява за откриване на процедура чрез подбор на проекти³³;
- Насоки за кандидатстване (НК), вкл. електронен Формуляр за кандидатстване по типов образец, утвърден от заместник министър-председателя³⁴, образец на административен договор и приложения за информация и др.

Дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ (ПНО) в ИА ОПНОИР има задължението да координира процеса по изготвянето и одобряването на посочените документи.³⁵

Процесът по изготвяне на критериите за подбор на операцията е илюстриран таблично в три стъпки, отговорни лица, документи и срокове.

³⁰ Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020, вариант 4, утвърден от м. май 2018 г.

³¹ Одитно доказателство № 1

³² Ръководител на Управляващия орган

³³ Одитно доказателство № 1

³⁴ Одитно доказателство № 1

³⁵ Одитно доказателство № 2

Таблица № 1

	Дейност	Отговорни лица	Документи	Срок
1	Разработване на проект на критерии за подбор на операция и/или промяна на одобрена/и операция/и	Работна група, инициирана от Дирекция ПНО	Доклад и проекти на документите	Не по-късно от 10 работни дни преди датата на заседанието на КН
2	Извършване на проверка на проектите на критерии за подбор на операции и методология за оценка на проектни предложения	Дирекции ПНО, ППД, ГД „Верификация“, ФПСИ, УРК, Заместник-изпълнителен директор, Изпълнителен директор и РУО на ОП НОИР	Контролен лист за проверка Комплект документи	До 3 работни дни от получаването на документите от работната група
3	Предоставяне и утвърждаване на комплекта документи	Изпълнителен директор и РУО на ОП НОИР	Комплект документи, Контролен лист за проверка	До 2 работни дни от извършената проверка по т.2

Източник: Наръчник за управление на ОПНОИР 2014-2020

Преди публикуване на проекта на Насоки за кандидатстване, пакетът с документи за кандидатстване се изпраща за съгласуване в Министерство на финансите (МФ), във връзка с режима за държавните помощи. Паралелно с това, пакетът документи за кандидатстване се изпраща за съгласуване и с Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ), ако е приложимо. След отразяване на коментарите от МФ и ДАЕУ, изготвената документация се съгласува в рамките на УО.³⁶

1.2. Одобрение на Насоки/Условия за кандидатстване

Преди обявяване откриването на процедура чрез подбор на проекти, на интернет страницата на ОПНОИР 2014-2020 и в ИСУН 2020 се публикува за публично обсъждане проектът на Насоки за кандидатстване. Срокът за писмени възражения и предложения по документацията не може да бъде по-кратък от две седмици. След изтичане на срока, експерт от дирекция ПНО обобщава постъпилите коментари и предложения и изготвя обосновка за тяхното приемане или отхвърляне, като изготвя справка за отразяване на коментари след възражения и предложения по проекта на Насоки за кандидатстване и техните приложения.

В случаите когато в резултат на постъпилите коментари от публичното обсъждане се променят текстове в насоките за кандидатстване, които касаят мерки, попадащи в обхвата на Регламент № 651/2014 и мерки подлежащи на уведомяване по реда на чл. 108, т. 3 от Договора за функциониране на ЕС (ДФЕС)³⁷ и/или текстове, свързани с дейностите по електронно управление, целият пакет с документи се изпраща отново за съгласуване в МФ и ДАЕУ (ако е приложимо).

Коментарите от публичното обсъждане, които се приемат, се отразяват в Насоките за кандидатстване и се представят за проверка, като се изготвя Лист за проверка на окончателен вариант на Насоки за кандидатстване преди публикуване на обявата за откриване на процедура³⁸.

Окончателният вариант на Насоките за кандидатстване се представят на РУО или упълномощено от него лице с проект на заповед за одобрение на документацията и обявяване на процедурата.³⁹

³⁶ Одитно доказателство № 1 Наръчник за управление

³⁷ ДФЕС консолидирана версия: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

³⁸ Одитно доказателство № 1 Наръчника за управление на ОП НОИР Приложение 5.8.3

³⁹ Одитно доказателство № 1 Наръчника за управление на ОП НОИР Приложение 5.8.4

Едновременно с подготовката на проект на Насоки за кандидатстване се изготвя по компетентност и Ръководство за изпълнение на договори/заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.⁴⁰

1.3. Откриване на процедура

След одобрението на Насоките за кандидатстване се пристъпва към регистрирането на процедурата в ИСУН 2020 от служител на дирекция ПНО и обявяването ѝ. Попълва се Лист⁴¹ за проверка на процедура в ИСУН 2020.

Обявата за откриване на процедура чрез подбор на проекти се публикува заедно с одобрените Насоки за кандидатстване на интернет страницата на ОПНОИР 2014-2020 и в ИСУН 2020.

Изменение на Насоките за кандидатстване се извършва съгласно чл. 26, ал. 7 от Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ)⁴². Подготвя се проект на заповед за изменение на Насоките за кандидатстване и заедно с ясна и конкретна аргументация за необходимостта от промяна и проект на променените документи (в режим „проследяване на промените“) се представят на РУО или упълномощено от него лице за одобрение на документацията. Променените Насоки се публикуват на интернет страницата на ОПНОИР 2014-2020 и в ИСУН 2020 в срок до 3 (три) дни от одобряване на документацията.

При промени в Насоките за кандидатстване, когато се променят текстове, които засягат мерки, попадащи в обхвата на Регламент № 651/2014 на Комисията от 17.06.2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на чл. 107 и чл. 108 от Договора и мерки подлежащи на уведомяване по реда на член 108, пар. 3 от Договора за функциониране на ЕС (ДФЕС), целият пакет с документи се изпраща отново за съгласуване в МФ. В случай че изменението е свързано с дейности за електронно управление, пакетът с документи се изпраща за съгласуване в ДАЕУ.

В тридневен срок след официалното публикуване на Обявата и Насоките за кандидатстване се уведомяват всички участници в публичното обсъждане на процедурата. Описаното е в съответствие с чл. 26, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, където е посочено, че за неуредените въпроси, свързани с общественото обсъждане, се прилага Глава пета, раздел II от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Уведомяването се извършва като се изпраща електронно/писмено съобщение от страна на РУО или упълномощено от него лице до всички организации, участници в общественото обсъждане, в което им се съобщава, че публичното обсъждане по процедурата е приключило и същата е обявена официално.

За процеса по изготвяне/промяна и одобрение на Насоки/Условия за кандидатстване и критериите за подбор и директно предоставяне на БФП са определени ясни правила, процедури и отговорности в Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020. Определеният ред за изготвяне/промяна и одобрение на методология за оценка на проектните предложения са в съответствие с относимите европейски регламенти и детайлизират процедурите определени в ЗУСЕСИФ и ПМС №162, което е предпоставка за ефективен подбор на проекти за изграждане и модернизиране на научноизследователска инфраструктура.

Добра практика е, че в Наръчника за управление на оперативната програма е определено едновременно с подготовката на проект на Насоки за кандидатстване да се изготвя по компетентност и Ръководство за изпълнение на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

2. Критерии за подбор на операции

⁴⁰ Одитно доказателство № 1 Наръчника за управление на ОПНОИР

⁴¹ Одитно доказателство № 1

⁴² Одитно доказателство № 1

Подборът на операциите следва да осигурява постигането на конкретните цели и резултати по съответните приоритети, съгласно изискванията на чл. 125, параграф 3 буква а) i. на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

2.1. В глава 5, т. 5.5.2. от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 разработването/промяната на операции се извършва въз основа на идентифицирани потребности:

- в налични или специално разработени анализи, изследвания, проучвания и т.н. в областите, попадащи в обхвата на ОПНОИР 2014-2020;
- от страна на бенефициери по програмата;
- от страна на специализирани административни звена, прилагащи политики в сферите от обхвата на ОПНОИР 2014-2020;
- мерките с финансиране от ОПНОИР 2014-2020 от одобрените стратегии за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ (за операциите, свързани с прилагането на ВОМР);

При разработването/промяната на операции, УО следва да осигури тяхното съответствие с приложимата нормативна уредба за управлението на средствата от ЕСИФ, регулирането на държавната помощ и специфичната сфера, към която са насочени дейностите, предвидени да бъдат финансирани.

2.2. Изграждането на научна инфраструктура е ангажимент на всяка държава членка на ЕС и представлява основен приоритет в Европейската пътна карта за изграждане на общоевропейско научноизследователско пространство.⁴³ Постигането на конкретни цели и резултати по съответните приоритети на ОПНОИР 2014-2020, е обвързано с изпълнение на националните цели в областта на науката, по-специално по приоритетна ос (ПО) с националната цел за повишаване дела на разходите за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) до 1,5 на сто от brutния вътрешен продукт (БВП). За изпълнението им е необходим подходящ подбор на критерии за операции, обвързани с националните потребности, дефинирани в националните стратегически документи⁴⁴. В ПО 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ от ОПНОИР 2014-2020 е заложено с помощта от ЕФРР, да се подкрепят инвестиции в модернизирани на изследователската инфраструктура чрез: центрове за върхови постижения⁴⁵, центрове за компетентност⁴⁶ и модернизация на научна инфраструктура.

Специфичните цели и приоритети по ОПНОИР 2014-2020, в частта на ПО 1, са насочени за изпълнение на стратегическите документи за научноизследователската инфраструктура и конкретно за нейното осъвременяване, което е в изпълнение и на националната цел за повишаване нивото на НИРД⁴⁷. Те са обвързани с изпълнението на приоритет 1а „Укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност, подобряване на капацитета за реализиране на достиженията в областта на научноизследователската и иновационната дейност и насърчаване на центрове на

⁴³ <https://www.mon.bg/bg/1749>

⁴⁴ ИСИС, Националната стратегия за развитие на научните изследвания (2017-2030) и Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023, Решение № 354 от 29 юни 2017 г. на МС, актуализирана във връзка с приемане на предварителните условия по Споразумението за партньорство на Република България

⁴⁵ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=409> и Одитно доказателство № 4

⁴⁶ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=410> и Одитно доказателство № 5

⁴⁷ ИСИС, Националната стратегия за развитие на научните изследвания и Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023

компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа, като част от приоритетите на политиката за сближаване на Европа“.

С приемането на актуализираната пътна карта през 2017 г. са определени 23 научни инфраструктурни комплекси, групирани в шест тематични области, които да доведат до интеграция на научните организации и ключови икономически субекти, с цел да се подобри цялостното икономическо развитие.⁴⁸

Конкретните потребности в актуализираната Национална пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023 (НПКНИ 2017-2023), чието изпълнение е определено да се извършва със средства на оперативната програма⁴⁹, са определени при вече утвърден разполагаем ресурс по оперативната програма⁵⁰ за ПО 1. Предвид предназначението на оперативната програма като допълващ механизъм за изпълнение на националните цели, приемането на актуализираната Национална пътна карта се явява необходимо и достатъчно условие за разработване на критериите за подбор на операциите с оглед необходимостта от обвързване на националните цели, приоритети и мерки със специфичните цели приоритети и мерки по оперативната програма.

Изпълнението на националните цели, заложи в Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017–2023 г., е обвързано и с тематичните области в ИСИС, чиято устойчивост за привличане на най-добрите изследователи ще се измерва с реализация на заложените дейности в НПКНИ 2017-2023.

2.3. През периода 01.01.2015 г. - 31.12.2019 г. са изготвени и са одобрени от Комитета за наблюдение Методология и критерии за подбор на операции за всички процедури по ОП 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР 2014-2020 и са разработени и утвърдени от ръководителя на УО Насоки за кандидатстване по процедурите, включително условия за кандидатстване и условия за изпълнение на одобрените проекти.

Методологията за оценка на проектните предложения по процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез конкурентен подбор, включва два етапа: за административно съответствие и допустимост, и за техническа и финансова оценка. В критериите за оценка на административно съответствие и допустимост са заложи основните изисквания за допустимост: подаване на документите по електронен път; а за техническа и финансова оценка – административен, научен и управленски капацитет; организационна структура и потенциал на проекта; иновационна дейност; начин на използване на наличното оборудване.

В критериите за техническа оценка са включени два основни раздела с критерии: раздел А. „Оценка на проектните предложения и анализ“ и раздел Б. „Оценка на научноизследователския потенциал на кандидатстващата научна организация и оценка на приложимостта на планираните инвестиции“. В раздел А са включени критерии и подкритерии за оценка на спазването на изискванията за съответствие с ИСИС и стратегическите документи в областта на науката, а в раздел Б – за оценка на научния потенциал на организацията и нейните асоциирани партньори. Максималният брой точки по двата раздела е 100 точки, като праговата стойност и по двата раздела е 70 т. Крайната оценка се образува от сбора на получените точки от кандидата по двата раздела на критериите за оценка с тежест съответно 70:30. По-голямата тежест на точките е по критериите на раздел А с оглед съществеността им за постигане на целите на проекта.⁵¹

В критериите за подбор на операциите по ПО 1 акцентите са поставени към подкрепа на достъпа до международни изследователски центрове и бази данни, както и публикации в признати научни издания и други мерки и инициативи за предоставяне на възможност за интернационализация и засилване на конкурентоспособността на българската наука. В националните стратегически документи са заложи ясни изисквания не само за

⁴⁸ Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023, приета с Решение на Министерския съвет № 354 от 29.06.2017 г.

⁴⁹ Одобрена 2015 г.

⁵⁰ Одобрена 2015 г.

⁵¹ Одитно доказателство № 4 и Одитно доказателство № 5

обвързаност на научните изследвания с приоритетите на интелигентната специализация, а и за комерсиализация на резултатите от научните изследвания, което е гаранция за пълноценно реализиран потенциал на държавната система за научни изследвания. Очаква се подобрения на връзките между наука-иновации-бизнес.

С оглед ограниченото сътрудничество между публичните изследователски организации, университетите и частния сектор, при подбора на операции и критериите им за оценка по ОПНОИР 2014-2020 са включени изисквания за участие на асоциирани партньори и съответно са определени критерии за оценка на участието на партньорите със съответни тежести. С това са създадени предпоставки за насърчаване на процесите на партньорство между бизнеса и научните организации.

Условията за кандидатстване, критериите за подбор на операции и методиката за оценка, осигуряват подбор на проекти, допринасящи за постигане на целите, приоритетите и мерките, заложените в националните стратегическите документи.

3. Откриване на процедурите за финансиране

Своевременното обявяване и откриване на процедурите за финансиране по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 е необходимо условие за:

- навременно включване в бюджетната прогноза на финансови средства за изпълнението на процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и
- навременно стартиране изпълнението на финансираните по оперативната програма проекти, чрез реализацията на които следва да се постигнат заложените в програмните документи цели.

Периодът от датата на одобрението на ОПНОИР 2014-2020 до датата на публикуване на Условията за кандидатстване и откриване на процедурите за предоставяне на БФП чрез конкурентен подбор по ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 за изграждане на основните обекти от научноизследователската инфраструктура – центровете за върхови постижения и центровете за компетентност е 17 месеца, а на процедурата за директно предоставяне - четири години.⁵² Отчита се закъснение още в началото на процеса по договаряне, което се дължи на проведени структурни промени в Управляващия орган на ОПНОИР 2014-2020, честа смяна на ръководството на УО и недостатъчна проектна готовност на бенефициерите.⁵³

Причините, довели до късното обявяване на третата процедурата по ПО 1, са свързани с:

- липсата на възможност за осигуряване на допълващо финансиране на научни организации за проекти, одобрени за финансиране по рамкова програма Хоризонт 2020⁵⁴, в контекста на специфичните цели на ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР 2014-2020, независимо от поетия от Министерство на образованието и науката ангажимент по изпълнение на инвестиционните мерки по два проекта на български научни организации⁵⁵, съответно, във връзка с участието им във втора фаза на Рамкова програма „Хоризонт 2020“, работна програма WIDESPREAD-01-2016-2017-Teaming Phase 2 и работна програма WIDESPREAD-01-2018-2019-Teaming Phase 2.⁵⁶;

- идентифицираната необходимост и постигнатата договореност между ЕК и УО за задълбочаване на допълняемостта с Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“, с цел да се разшири българското участие в рамковата програма, както и установена необходимост от страна на ЕК за засилване на връзките бизнес – наука на регионално ниво, през м. юни 2017 г.

⁵² Одитно доказателство № 4, Одитно доказателство № 5, Одитно доказателство № 6 и Приложение 2

⁵³ Одитно доказателство № 7

⁵⁴ Одитно доказателство № 7

⁵⁵ на 17.06.2016 г. с писмо изх. № 16-137 за подкрепа на проект „PlantaSYST“ и на 14.11.2018 г. с писмо изх. № 0401-406 за подкрепа на проект „GATE“

⁵⁶ Одитно доказателство № 7

Непосредствено след одобрението на проекта на първо изменение на ОПНОИР 2014-2020 от Министерски съвет, УО стартира подготовката на операция „Допълваща подкрепа за български научни организации с одобрени проекти по Програма Хоризонт 2020 - WIDESPREAD-Teaming, фаза 2“ в рамките на специфична цел 2 „Увеличаване на участието на български изследователи и научни организации в международно сътрудничество“ на ПО 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР 2014-2020.

Комитетът за наблюдение на ОПНОИР 2014-2020⁵⁷ е одобрил методология и критерии за подбор на операция „Допълваща подкрепа за български научни организации с одобрени проекти по програма хоризонт 2020 -WIDESPREAD-Teaming, фаза 2“ за 60 млн. лв. Процедурата за предоставяне на БФП се реализира чрез директно предоставяне на БФП на български научноизследователски организации, които са одобрени и са подписали споразумение за финансиране по работна програма WIDESPREAD-01-2016-2017-Teaming Phase 2 или по работна програма WIDESPREAD-01-2018-2019-Teaming Phase 2.⁵⁸

Независимо от отчетеното забавяне в обявяване на процедурите по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР 2014-2020, до края на 2019 г. финансовият ресурс по приоритетната ос за изграждане и модернизирание на научноизследователската инфраструктура е договорен.

4. Разяснителни кампании за потенциални кандидати

Наличието на адекватна разяснителна кампания, насочена към потенциалните кандидати, способства за повишаване на качеството на проектните предложения и води до повишаване на ефективността и ефикасността на оценителния процес. Законодателят също е предвидил⁵⁹ възможността кандидатите в процедура по предоставяне на БФП да поискат разяснения по насоките за кандидатстване или по други свързани с тях документи, преди изтичане на срока за кандидатстване. Дадените разяснения се публикуват на страницата на програмата и в ИСУН 2020.⁶⁰

4.1. В т. 5.5.11., глава 5 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 е определена процедура за организиране и провеждане на разяснителна кампания след откриване на процедурите за предоставяне на БФП.⁶¹

В рамките на 30 дни от датата на публикуване на обявата за стартиране процедурата за предоставяне на БФП, УО организира, координирано с мрежата от информационни центрове, разяснителна кампания, насочена към потенциалните кандидати. Отговорни за организацията и провеждането на кампанията са служителите по информация и комуникация в ИА ОПНОИР.⁶²

Потенциален кандидат по процедура може да иска разяснения по Насоките за кандидатстване в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Разясненията се дават по отношение на Насоките за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати. Разясненията се утвърждават от ръководителя на УО или оправомощено от него лице. След утвърждаването им разясненията се публикуват на интернет страницата на УО и в ИСУН 2020 в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.⁶³

Управляващият орган на ОПНОИР 2014-2020 е организирал информационна кампания за представяне на отворените за кандидатстване процедури за БФП чрез подбор

⁵⁷ С решение на 10-то заседание, проведено на 29.11.2018 г.

⁵⁸ Одитно доказателство № 7

⁵⁹ Чл. 26, ал. 8 и 9 от ЗУСЕСИФ

⁶⁰ Чл. 26, ал. 6 и 9 от ЗУСЕСИФ

⁶¹ Одитно доказателство № 1

⁶² Одитно доказателство № 2

⁶³ Одитно доказателство № 1

на ПП на процедури: BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“; и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“. Кампанията се е провела през периода от 19 до 30 септември 2016 г. пред заинтересованите страни в градовете Пловдив, Бургас, Варна, Плевен, Русе, Велико Търново и София.⁶⁴ Процедурите „Изграждане и развитие на ЦВП“ и „Изграждане и развитие на ЦК“ са отворени на 22.08.2016 г.⁶⁵, с което е спазен срокът определен в глава 5 от Наръчника за управление на оперативната програма и ЗУСЕСИФ.

4.2. В допълнение към разяснителната кампания, са проведени и обучения, съответно за екипите за управление на проекти: BG05M2OP001-1.001-0003 „Информатика и информационни, и комуникационни технологии“ и BG05M2OP001-1.001-0008 „Национален център по мехатроника и чисти технологии“.⁶⁶

Управляващият орган на ОПНОИР 2014-2020 е организиран и встъпителни обучения за бенефициерите по процедури BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“ и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“.⁶⁷ Те са проведени на 28.08.2016 г., в ИА „ОПНОИР“, където УО е организиран встъпително обучение за бенефициери по процедура BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“.

На 14.09.2016 г. ръководителят на УО на ОПНОИР 2014-2020 открива първата месечна среща на УО и бенефициери по процедури BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на ЦВП“ и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на ЦК“. Целта на месечните срещи е да се подпомогнат бенефициерите за осигуряване на доброто управление на проектите, за да се минимизира риска от грешки, което би довело до финансови корекции.⁶⁸ Събитията се провеждат ежемесечно и са място за дискусии, където прозрачно и в диалогичен режим да се излагат аргументи и да се намират отговори на възникналите казуси. Срещите се провеждат в два формата: общи - между представители на екипите за управление на проекти (ЕУП) на всички бенефициери по ОП 1 и ръководители и ключови експерти от УО и индивидуални - между представителите ЕУП на всеки един бенефициер по ПО 1 и конкретните служители на ИА ОПНОИР, които следят за изпълнението на съответния договор. Разяснителната кампания след откриването на процедурите прераства в ежемесечни срещи с цел подпомагане на бенефициерите за осъществяване на проектите за създаване и развитие на научноизследователската инфраструктура, което се оценява като добра практика.

След удължаване срока за подаване на проектни предложения са проведени разяснителни мероприятия на 27, 28, 29.03.2018 г. и 28.08.2018 г. Мероприятията отново са насочени към потенциалните бенефициери и обсъждане на текущи проблеми, свързани с изпълнението на договорите за БФП.

Проведените от УО разяснителни кампании по откритите процедури по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 са адекватни и навременни и допринасят за ефективното и ефикасно договаряне на средствата по приоритетната ос.

Организирането на ежемесечни срещи от УО с бенефициерите за оказване на методическа подкрепа е добра практика, която следва да намали рисковете за успешното приключване на проектите за създаване и развитие на научноизследователска инфраструктура.

5. Процедури по оценяване на проектните предложения

⁶⁴ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=416> и Одитно доказателство № 8

⁶⁵ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=409> и <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=410>

⁶⁶ за информационна кампания на потенциалните кандидати по двете процедури

<http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=416>

⁶⁷ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=589>

⁶⁸ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=590>

За постигането на ефективност на процеса по договаряне е необходимо спазване на изискванията на нормативните и вътрешни актове във връзка със състава на оценителната комисия, отговорностите на членовете ѝ и правилното осъществяване на процедурите по оценка на проектните предложения. Отхвърлените проектни предложения следва да се позовават на обективна обосновааност.

5.1. Определяне на оценителната комисия

Съставът на оценителната комисия, изискванията към нея и отговорностите на членовете ѝ са определени в чл. 12, 13, 15 и 16 от ПМС № 162 от 2016 г.⁶⁹, както и в Правила за работа на комисия за оценяване и класиране на проектни предложения⁷⁰, глава 10 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020.⁷¹

Дирекция „Подбор на проекти и договаряне (ППД)“ в ИА ОПНОИР отговаря за цялостната организация и координация на оценителния процес по процедурите за предоставяне на БФП по ОПНОИР 2014-2020, както и организира и координира изпълнението на всички дейности, свързани със съставянето на комисии, които да извършат оценяване и класиране на проектните предложения.⁷² Не по-късно от две седмици след изтичане на срока за подаване на проектните предложения, със заповед на РУО следва да се назначи Комисия за оценка и класиране на получените проектни предложения. Всички подадени в срок проектни предложения се оценяват в съответствие с критериите за оценка в Насоките/Условията за кандидатстване и Правилата за работата на комисията за оценяване и класиране на проектните предложения.⁷³

5.1.1. Поради необходимостта от специфична експертиза при оценката на постъпилите проектни предложения, назначаването на оценителните комисии по процедури BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на Центрове за върхови постижения“ и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на Центрове за компетентност“ на ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 се осъществява след проведена обществена поръчка за подбор на оценители. Сключен е договор за възлагане на обществена поръчка⁷⁴ с предмет „Избор на оценители за извършване на оценка на проектни предложения за изграждане и развитие на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност по ОПНОИР 2014-2020,⁷⁵ чиято основна цел е осигуряването на експерт-оценители, които да извършат оценка на проектните предложения и на научния потенциал на кандидатстващите научни организации, включително и на кандидатстващите-партньори и асоциирани партньори. Съгласно предмета на договора, услугите следва да се изпълнят в съответствие с изискванията на възложителя, определени в утвърдената документация, а именно - Насоките/Условия за кандидатстване⁷⁶; План за реда и начина за подбор на експерти-оценители; Методика за подбор на експерти за осигуряване на максимално покритие на четирите области от ИСИС; Методика за подбор на допълнителни експерти – финансисти и строителни инженери. Според техническата спецификация на обществената поръчка, изпълнителят е длъжен да осигури 38 учени-експерти, разпределени в следните научни области – технически науки, естествени науки, математика и информатика, медицински науки, селскостопански науки, хуманитарни науки и обществени науки.

Въз основа на проведената обществена поръчка, избраният изпълнител е подбрал експерти-оценители за четирите области на ИСИС и те са включени в заповедите на РУО.⁷⁷

⁶⁹ ПМС № 162 от 2016 г. за определяне детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. (Обн. ДВ. бр.53 от 12 Юли 2016г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.37 от 21 Април 2020 г.)

⁷⁰ Приложение 10.1.5. от Наръчник за управление на ОПНОИР 2014-2020

⁷¹ Одитно доказателство № 1

⁷² Устройствен правилник на ИА ОПНОИР 2014-2020

⁷³ Одитно доказателство № 1

⁷⁴ Договор № Д03-108 от 03.08.2017 г. с изпълнител „Прогети плант СРЛ“, Италия,

⁷⁵ Одитно доказателство № 8

⁷⁶ Одитно доказателство № 8 Приложение №3

⁷⁷ Одитно доказателство № 9

Подборът на оценителите е извършен съгласно сключения договор и утвърдената документация към него.

Ръководителят на УО⁷⁸ е издал заповеди⁷⁹ за определяне на Комисия за оценяване и класиране на проектни предложения по процедурите от ПО 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ от ОПНОИР 2014-2020.

Със заповедите е определен поименният състав на всички участници в комисията: председател, секретар/и, членове с право на глас, резервни членове, помощник-оценители, и наблюдатели; правото на глас на всеки участник в работата на комисията; срокът за провеждане на оценката; размерът на възнагражденията на участниците в комисията и задачите на помощник-оценителите и на наблюдателите в оценителния процес.

5.1.2. През м. октомври 2016 г. е извършен одит от ЕК на ОПНОИР 2014-2020, като предварителният доклад е представен на УО през м. февруари 2017 г. В резултат от този доклад, правителството приема 14 мерки за преодоляване на констатираните проблеми засегнати от одиторите.⁸⁰ Предприема се структурна промяна, която да осигури функционална независимост УО на ОПНОИР 2014-2020 от МОН, което е и бенефициер по оперативната програма. През същата година, ЕК изпраща предупредително писмо за спиране на междинните плащания по програмата поради установените слабости. Част от констатираните слабости са свързани с Насоките за кандидатстване по процедури BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“; и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“, което налага тяхната преработка. В резултат - сроковете за прием на проектни предложения по тези процедури са удължени.⁸¹

Предприетите действия за структурна промяна и спешни мерки за преработване на насоките за кандидатстване по обявените процедури са довели до забавяне на договарянето на средствата за изграждане на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“.

5.2. Изпълнение на процедурите за оценка на проектните предложения

Оценката на подадените проектни предложения се извършва изцяло в ИСУН 2020. Процесът на оценка в ИСУН 2020 се осъществява в съответствие с Ръководството за потребителя за модул „Оценка“. Проектните предложения се оценяват от оценителната комисия в съответствие с критериите и методиката за техническа и финансова оценка, описани в условията за кандидатстване. Критериите и методиката за оценяване не подлежат на изменение по време на провеждане на процедурата по оценяване и класиране.

Оценяването на проектните предложения се извършва в определения срок, съгласно чл. 33, ал. 2 и чл. 44, ал. 3 от ЗУСЕСИФ и включва: проверка за административно съответствие и допустимост; техническа и финансова оценка.

Членовете на оценителната комисия с право на глас следва да попълват оценителни листове за извършване на оценка в съответствие с одобрените приложения към глава 10 от Наръчника на ОПНОИР 2014-2020. Оценителните листове следва да бъдат подробно попълнени и трябва да предоставят добре обоснована, ясна и конкретна информация относно взетите решения по всеки един от критериите с описание на източниците на информация, включително и външни такива. Когато при оценката на проектното предложение е установена липса на документ и/или друга нередовност, комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване.

⁷⁸ Одитно доказателство № 9

⁷⁹ Одитно доказателство № 9

⁸⁰ <http://sf.mon.bg/?page=51>

⁸¹ за удължаване на срока за кандидатстване <http://sf.mon.bg/?page=56>

Етапите на оценителния процес включват оценка на административното съответствие и допустимостта (АСД) и техническа и финансова оценка (ТФО). През първия етап се изготвя Таблицата за оценка на АСД, публикувана в Условието за кандидатстване. Всички проектни предложения успешно преминали оценката за административно съответствие и допустимост се подлагат на ТФО. Техническата и финансова оценка се документира чрез попълването на оценителни таблици в ИСУН 2020 и се извършва в съответствие с изискванията на чл. 19 от ПМС № 162/2016 г.

Към 31.12.2019 г. по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 са открити 3 процедури за предоставяне на БФП, от които 2 чрез конкурентен подбор и една чрез директно предоставяне.⁸² Съгласно въведената информация в ИСУН 2020, процедурата по директно предоставяне на БФП е открита през м. май 2019 г., а процедурите за предоставяне на БФП чрез конкурентен подбор - през м. август 2016 г.

Процедури по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 до 31.12.2019 г.	Брой подадени проектни предложения	Брой сключени договори за предоставяне на БФП
BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“	11	4
BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“	33	11
BG05M2OP001-1.003 „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс WIDESPREAD-TEAMING, ФАЗА 2“	2	2
Общо	46	17

Източник: ИСУН 2020, Модул за служебно ползване, Модул „Проектни предложения“ и Модул „Договори“

Проверката на всички проекти със сключени договори⁸³ по процедура BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на Центрове за върхови постижения (ЦВП)“ и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на Центрове за компетентност (ЦК)“ показва:

- общо 30 проектни предложения, от които 8 по процедурата за изграждане и развитие на ЦВП и 22 – по процедурата за изграждане и развитие на ЦК са допуснати до техническа и финансова оценка, в резултат от успешно преминал първи етап от оценителния процес, включващ оценка за административното съответствие и допустимост на проектите предложения.⁸⁴ За извършване на ТФО са избрани външни оценители⁸⁵. Тя е извършена от петима оценители, като в оценителния процес са включени и помощник оценители без право на глас - финансов експерт и инженер.

- при всички проверени проекти продължителността на оценителния процес е над определените срокове в чл. 33, ал. 2 и чл. 44, ал. 3 от ЗУСЕСИФ и чл. 17 от ПМС № 162 от 2016 г. Оценяването на проектите предложения за изграждане на Центрове за върхови постижения е продължило 10 месеца, а оценяването на проектите предложения за изграждане на Центрове за компетентност - 12 месеца. Оценителният процес само за етапа за оценка за административно съответствие и допустимост продължава от 20.03.2017 г. до 19.06.2017 г. Основната причина за забавянето при извършване на оценката на проектите предложения, е че след осъществен предварителен контрол в рамките на УО на 17.11.2017 г., за допуснати пропуски в оценителния процес и на основание чл. 36, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ, РУО връща оценителните доклади и по двете процедури за преразглеждане.⁸⁶

⁸² Одитни доказателства № 4, № 5 и № 6

⁸³ Одитно доказателство № 9

⁸⁴ <http://sf.mon.bg/?page=47>

⁸⁵ чрез проведена процедура по ЗОП – Одитно доказателство № 8 (договор № Д 03-108 от 03.08.2017 г.)

⁸⁶ Одитни доказателства № 2 и № 20

- спазена е Инструкцията за извършване на електронна оценка на проектни предложения като оценителният процес е извършен в средата на ИСУН, където се намират всички оценителните листове⁸⁷; оценката на УО за административно съответствие и допустимост от членовете на оценителната комисия; резултатите от проверката за професионална компетентност на комисията за оценяване и класиране на проектни предложения при процедури чрез подбор на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 и декларациите за липса на конфликт на интереси от членовете на оценителната комисия, в изпълнение на изискванията на глава 10 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020.⁸⁸

- при всички проверени проекти са извършени проверки от УО за професионалната компетентност и конфликт на интереси на членовете на оценителната комисията, в изпълнение на изискванията на договора и разпоредбите на глава 10 от Наръчника за управление на оперативната програма.⁸⁹

- след извършената оценка, за проектите за ЦВП, е издадено решение на ръководителя на УО за одобряване на оценителния доклад на оценителната комисия от 30.01.2018 г., а за ЦК решението на РУО е издадено на 13.03.2018 г.⁹⁰ Класираните проектни предложения на бенефициерите съответстват на критериите за подбор по процедурите на приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020, като общите им оценки варират в диапазона между 72 и 97 точки при максимален брой от 100 точки.

Усилията на Управляващият орган за повишаване на ефективността и ефикасността на оценителния процес, чрез осигуряването на външна експертиза и постигане на съответствие с критериите за оценка, не са довели до предотвратяване забавянето на оценителния процес поради пропуски при извършване на техническата и финансова оценка на проектните предложения.

5.3. Обоснованост на отхвърлените проектни предложения

Графика № 1 Подадени проектни предложения по процедури:

След откриване на процедурите за конкурентен подбор на проекти по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 са подадени общо 44 проектни предложения⁹¹ по двете процедури за изграждане на научни центрове за върхови постижения и центрове за компетентности, обявени по ОПНОИР 2014-2020.

Управляващият орган е публикувал Списъци на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка по процедурите за подбор на проекти

BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на Центрове за върхови постижения“ и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на Центрове за компетентност“, изготвени въз основа на извършената оценка на административното съответствие и допустимост на проектните предложения. Списъците съдържат основанията за недопускане на проектните предложения до следващия етап от оценителния процес – техническа и финансова оценка и

⁸⁷ Одитно доказателство № 1

⁸⁸ Одитно доказателство № 9

⁸⁹ Одитно доказателство № 9

⁹⁰ Одитно доказателство № 9

⁹¹ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=456>

са публикувани в изпълнение на изискванията на чл. 34, ал. 1 от ЗУСЕСИФ и чл. 18, ал. 3 от Постановление № 162 от 5 юли 2016 г.^{92 93}

Възражения срещу решението на Ръководителя на УО на ОПНОИР 2014-2020 се подават в едномесечен срок чрез ИСУН 2020.

а) По процедура BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на ЦВП“ са отхвърлени 3 подадени проектни предложения, едно по същество, тъй като не отговаря на изискванията за допустимост, включително и за липса на документи, и две проектни предложения - за подаване след крайния срок. Кандидатите по отхвърлените проектни предложения са се възползвали от възможността по чл. 34, ал. 3 от ЗУСЕСИФ и са обжалвали отхвърлянето писмено. Възраженията са разгледани и са съставени становища, подкрепящи недопустимостта на проектите предложения.⁹⁴ Ръководителят на УО е издал акт за прекратяване на производството по отхвърляне с кандидатите на основание чл. 34, ал. 4, т. 2 от ЗУСЕСИФ.⁹⁵

б) По процедура BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на ЦК“ са отхвърлени 9 проектни предложения поради неспазен срок за тяхното подаване. Кандидатите по 7 от отхвърлените проектни предложения са се възползвали от възможността по чл. 34, ал. 3 от ЗУСЕСИФ да обжалват срещу недопускането им до техническа и финансова оценка. Възраженията на кандидатите са разгледани от УО и са изготвени становища в подкрепа на отхвърлянето на подадените от тях проектни предложения. Ръководителят на УО е издал акт за прекратяване на производството по отхвърляне с кандидатите на основание чл. 34, ал. 4, т. 2 от ЗУСЕСИФ.⁹⁶

Ръководителят на УО е издал Решения и за двете процедури, в които в приложения са одобрените проекти за сключване на административен договор, резервните и отхвърлените след техническа и финансовата оценка проектни предложения. Решенията са в изпълнение на изискванията на чл. 35 от ЗУСЕСИФ и глава 10 от Наръчника за управление на оперативната програма.

Отхвърлянето на проектите предложения е правно обосновано, включително с изтичането на преклузивните срокове, с което не е допуснато финансирането на проекти, в несъответствие с процедурните правила на националното законодателство за финансиране със средства от европейските структурни и инвестиционни фондове.

Независимо от удължаването на сроковете за подаване на проектни предложения по откритите процедури, кандидатите за безвъзмездна финансова помощ за изграждане на центрове за върхови постижения и центрове за компетентности са допуснали закъснение при подаване на своите проектни предложения, довело до тяхното недопускане за разглеждане и оценка по същество. В резултат е намалена възможността за инвестиции в изграждане и развитие на научноизследователската инфраструктура.

6. Договаряне на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура

6.1. Контрол от Управляващия орган преди сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ

След одобрение на оценителния доклад и преди подписването на договор за предоставяне на БФП, от управляващия орган следва да се извършат проверки за двойно финансиране и за конфликт на интереси.

В т. 10.6 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 са определени процедурите преди подписване на административния договор за предоставяне на БФП

⁹² за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 - 2020

⁹³ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=495> списък на отхвърлените ПП за неподаване в срок

⁹⁴ Одитно доказателство № 8

⁹⁵ Одитно доказателство № 8

⁹⁶ Одитно доказателство № 8

между УО и бенефициера. Тези процедури включват две основни проверки – контрол за конфликт на интереси и проверка на административния договор. За осъществяване на контрол за липса на конфликт на интереси се съставя контролен лист приложение 10.5.1. от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020. При констатиран потенциален конфликт на интереси, проверяващите лица изискват от проверяваното лице допълнителни документи/информация и/или събират други материали от значение за случая. Резултатите от проверката се документират в доклада по договаряне, като подробно се описва наличието или липсата на конфликт на интереси. При констатиран конфликт на интереси на основание на обстоятелствата описани в доклада, РУО издава решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Решението на РУО да предостави безвъзмездна финансова помощ се обективира в административен договор с бенефициера. Безвъзмездна финансова помощ се предоставя въз основа на административен договор сключен между РУО и одобрен кандидат. Преди сключване на договор при процедури за предоставяне на БФП се ползва приложение 10.5.2 - Лист за проверка на административен договор.

След получаване на документите за подготовка на административен договор от съответните организации, същите се проверяват от служител на дирекция „Подбор на проекти и договаряне“ (ППД). В случай на необходимост от включване на длъжностни лица от други отдели /дирекции на УО за участие в процедурата по договаряне се издава заповед на РУО, с която се определят тези лица и съответно правото им да подписват листовите за проверка на административен договор.⁹⁷

За оценката на изпълнението на въведените с глава 10 от Наръчника за управление на оперативната програма контролни процедури се извърши проверка в ИСУН 2020⁹⁸ на всички проекти по процедурите за конкурентен подбор по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020. При проверката се установи, че резултатите от изпълнението на въведения контрол преди сключване на договорите за предоставяне на БФП са документирани съобразно изискванията в предвидения 14-дневен срок.⁹⁹

При осъществяване на проверките от УО са установени данни за наличие на потенциален конфликт на интереси при проект BG05M2OP001-1.002-0007 „Изграждане и развитие на Център за компетентност по Национална и Киберсигурност“ с бенефициер Сдружение „Център за компетентност ИКТ сигурност“. Контролният лист за проверка за конфликт на интереси преди сключване на договор към проектно предложение BG05M2OP001-1.002-0007 е попълнен и подписан¹⁰⁰:

- на 29.03.2018 г. - от експерт на дирекция „Подбор на проекти и договаряне“;
- на 05.04.2018 г. от експерт на дирекция „Управление на риска и контрол“, като е приложено и становище към контролния лист.

От експертите е установено наличие на конфликт на интереси по отношение на: представляващия сдружението¹⁰¹-кандидат по процедурата; един от членовете на Управителния съвет на сдружението и Управляващия орган.¹⁰² Вследствие на извършените проверки¹⁰³ е видно, че лицата от страна на кандидата по процедурата по едно и също време са били в управителния съвет на потенциалния бенефициер и в трудовоправни отношения или са били наемани на граждански договор от страна на Управляващия орган.

Вследствие на упражнения предварителен контрол преди сключване на договор за предоставяне на БФП по проект BG05M2OP001-1.002-0007 „Изграждане и развитие на Център за компетентност по Национална и Киберсигурност“, е издадено Решение¹⁰⁴ за

⁹⁷ Одитно доказателство № 1

⁹⁸ ИСУН 2020, модул за служебно ползване, /Проектно предложение/Документи

⁹⁹ Одитно доказателство №12

¹⁰⁰ Одитно доказателство № 8

¹⁰¹ Бенефициер

¹⁰² „Управление на риска и контрол“

¹⁰³ Проверки в МОН, Регистър БУЛСТАТ за актуално състояние на Сдружение „Център за компетентност ИКТ сигурност“, Учредителен протокол на Сдружение „Център за компетентност ИКТ сигурност“ и подадените декларации по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ

¹⁰⁴ Одитно доказателство № 8, хронологична справка и Решение №80811-230/25.04.2018 г.

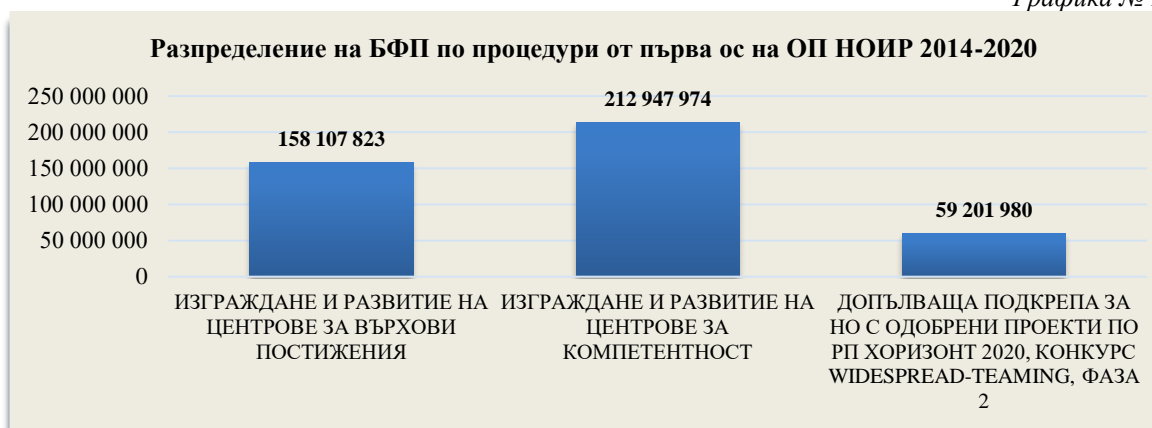
отказ от предоставяне на БФП, с което е предотвратено отпускане на европейски средства в условия на конфликт на интереси.

През периода 2015-2019, в изпълнение на изискванията на глава 10 от Наръчника за управление на оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, е осъществен ефективен контрол преди сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за всички процедури от ПО 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, в резултат на който не е допуснато сключването на договори за предоставяне на БФП в условия на наличие на конфликт на интереси.

6.2. Резултати от договарянето на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1

6.2.1. Към 31.12.2019 г. по трите процедури от приоритетна ос 1 са сключени общо 17 административни договори за предоставяне на БФП, от които 4 са по процедура BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“, 11 договори са по процедура BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“ и 2 са по процедура BG05M2OP001-1.003 „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма „Хоризонт 2020“ WIDESPREAD-TEAMING фаза 2“.

Графика № 2

Източник: ИА ОПНОИР

Общата стойност на сключените договори по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ възлиза на 443 636 906 лв.¹⁰⁵

На 5.08.2020 г. един от сключените през 2018 г. договори за БФП № BG05M2OP001-1.002-0008 за изграждане на „Център за компетентност за интелигентни решения в креативните и рекреативните индустрии (ИНКРЕА)“ с бенефициер Висше училище по мениджмънт – гр. Варна на обща стойност 13 379 129 лв. е прекратен, с което общата стойност на договорите по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 намалява до 430 136 906 лв. и представлява 99,98 на сто от бюджета по приоритетната ос, определен с изменението на оперативната програма, утвърдено от ЕК на 25.08.2020 г.¹⁰⁶

Съгласно одобреният от Европейската комисия на 19.02.2015 г. вариант на ОПНОИР 2014-2020, бюджетът на приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ първоначално е 286 330 751 евро или 560 014 273 лв. След две изменения на оперативната програма, при които се прехвърлят близо 100 млн. лв. към приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ на оперативна програма „Иновации и

¹⁰⁵ При определяне на общата стойност на ДБФП по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 е взета общата стойност на всеки договор, посочена в чл. 2 на първоначално сключения ДБФП

¹⁰⁶ Одитно доказателство № 13

конкурентоспособност“ и над 27 млн. лв. към приоритетна ос 2 на ОПНОИР, поради риск от загуба на резерва за изпълнение, средствата за подкрепа на научните изследвания и технологичното развитие, по първа ос на ОПНОИР намаляват с близо 130 млн. лв. или 23 на сто от първоначално определения финансов ресурс.¹⁰⁷

6.2.2. Одобрените бенефициери по първа приоритетна ос са 62 на брой, като това са публични и частни научни организации, институти, лаборатории (включително Българска академия на науките и Селскостопанска академия), висши училища и/или техни основни звена и други.¹⁰⁸

Характерното за приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ е, че всеки един от проектите по процедурите за конкурентен подбор се изпълнява от водеща организация и партньори. Водещата организация има основни отговорности в представяване и координиране изпълнението и отчитането на проекта, а отношенията между водеща организация и партньори се установяват с договор/споразумение за партньорство¹⁰⁹, с който са уредени правата и задълженията при изпълнението на дейностите, разпределението на предоставеното финансиране между партньорите, правата на собственост върху придобитите по време на изпълнението на проекта активи и други отношения. В изпълняваните проекти по приоритетната ос, участващите партньори са от трима до 17 на брой за един проект.

Центровете за върхови постижения и центровете за компетентности не са регистрирани като самостоятелни юридически лица и определената организация на работа и управление на собствеността, включително придобитата при изпълнение на договорите за БФП са уредени в сключените между бенефициерите-партньори споразумения/договори за партньорство.¹¹⁰ Споразуменията/договорите за партньорство, се сключват във връзка с изпълнението на всеки конкретен проект, респективно административен договор за БФП и с тях се определя:

- водещата организация, която представлява партньорите при отношенията с УО на ОПНОИР 2014-2020;
- целта на партньорството – изпълнението на общия проект, съответно договор за БФП;
- правата и задълженията на всеки от партньорите по отношение на изпълнението на дейностите, правото на собственост и/или други ограничени вещни права като правото на ползване върху резултатите и ползите от проекта и правата върху интелектуалната собственост;
- разпределението на средствата между партньорите, предвидени за изпълнението на дейностите по проекта, както и някои други условия, свързани с трети страни, асоциирани партньори или разпределение на разходите в случай на наложени финансови корекции.

В споразумението/договора за партньорство е заложена и клауза, съобразно която партньорите се задължават да осигурят устойчивост на партньорството и продължаване на дейността на обединението за срок не по-кратък от 5 години след приключване изпълнението на проекта, предвид изискванията на чл. 71 „Дълготрайност на операциите“ от общия Регламент (ЕС) № 1303/2013.

При направения анализ на бенефициерите по сключените общо 16 договори¹¹¹ за предоставяне на БФП по процедурите за конкурентен подбор се установи, че водещите организации са 13 на брой или 21 на сто от общо 62 участващи в проектите организации.

Един бенефициер е водеща организация в четири проекта, а станалите водещи организации ръководят по един проект. Общо за шестнайсетте проекта, финансирани по

¹⁰⁷ Одитно доказателство № 13

¹⁰⁸ Одитно доказателство № 10

¹⁰⁹ Одитно доказателство № 12 и ИСУН 2020/проект/договор/структуриран документ/електронно подписан договор/споразумение

¹¹⁰ Одитно доказателство № 12

¹¹¹ Без ДБФП, който е прекратен през 2020 г. общия брой на ДБФП по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 са 16 за цялата ос „Научни изследвания и технологично развитие“

процедурите за конкурентен подбор по ПО 1, участията на партньори в тях са 89, тъй като част от организациите участват в повече от един проект.¹¹² Един от най-големите ползвател на европейски средства и участник с най-много проекти от бенефициерите по процедурите на ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ е СУ „Климент Охридски“. Той е водеща организация в 4 проекта и партньор в други пет с обща стойност на договорено финансиране, съгласно партньорското споразумение, от над 96 млн. лв. или 22 на сто от договорените средства по оста. Техническият университет в гр. София също участва в 5 проекта като партньор за близо 50 млн. лв., Техническият университет в гр. Габрово - в 1 проект като водеща организация и в три като партньор за над 11 млн. лв., а Българската академия на науките (БАН) с 27 от неговите институти, лаборатории и центрове участва в изпълнението на проекти за над 128 млн. лв.^{113 114}

Постигнатата ефективност при договарянето на средствата по приоритетна ос 1 на оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 е резултат не само от ефективното управление на процесите по оценка и договаряне от страна на управляващия орган, но и от намалението на бюджета по оста през периода 2015-2019 г.

II. Принос на финансираните по приоритетна ос 1 проекти за изпълнение на националните цели за изграждане на научноизследователска инфраструктура

1. Изпълнение на националните цели и приоритети

Основен приоритет на Стратегията „Европа 2020“ е интелигентен растеж: изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации, в рамките на който е поставена цел инвестициите в научноизследователска и развойна дейност (НРД) за страните от ЕС за достигнат в размер на 3 на сто от БВП на ЕС. В тази връзка, изграждането на научна инфраструктура е основен приоритет в Европейската пътна карта за изграждане на общоевропейско научноизследователско пространство.

За България, Оперативна програма “Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г. е един от ключовите инструменти за прилагане на политиките на ЕС по сближаване на национално и общностно равнище и за постигане на националните цели на страната, заложи в Националната програма за реформи „Европа 2020“¹¹⁵ за - достигане на 1,5 на сто от БВП, инвестиран в научно-изследователска и развойна дейност.

В рамките на тази своя цел, ОПНОИР 2014-2020 е тясно обвързана с Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България¹¹⁶, която определя целите и съответните мерки и действия от страна на държавата за развитие на научните изследвания в периода 2017 г. – 2030 г. и е едно от необходимите условия, за постигане на целите, залегнали в Споразумението за партньорство с ЕК за програмния период 2014–2020 г. заедно с Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2014–2020 г.

1.1. НСРНИ 2017-2030 г. е приета с Решение № 282 на Министерския съвет от 19.05.2017 г. и има основната цел бързо и дългосрочно развитие и модернизирание на системата на научни изследвания в България, за да се превърне страната в привлекателен център за авангардни научни изследвания и развитие на нови технологии, като по този начин да се повиши общественото доверие към науката, да се задържат и привлекат млади и водещи учени и да се постигне устойчив икономически растеж и повишаване на качеството на живот. Визията на стратегията е България да разполага с модерна и устойчиво

¹¹² Одитно доказателство № 11

¹¹³ Одитно доказателство № 13

¹¹⁴ Приложение № 4

¹¹⁵ Национална програма за реформи „Европа 2020“ актуализирана април 2020 г.: <file:///D:/Users/User/Downloads/National%20Reform%20Programme%202020.pdf>

¹¹⁶ Актуализираната Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 : <file:///D:/Users/User/Downloads/17RH282pr.pdf>

поддържана научноизследователска инфраструктура за провеждане на висококачествени научни изследвания и обучение с акцент върху приоритетните направления на ИСИС. В пряка връзка с посочената визия, в стратегията е формулирана самостоятелна специфична цел 4, насочена към развитието, поддръжката и ефективното използване на модерна научна инфраструктура, балансирана по тематични области и региони, и осигуряване на необходим достъп до европейска и международна научна инфраструктура, към която са определени конкретни дейности и мерки.

Изпълнението на стратегията е разделено на три етапа за осигуряване на ефективно оперативно планиране, осъществяване на планираните дейности и контрол върху тях, както и за отчитане на изпълнението:

- етап на възстановяване (2017 г. – 2022 г.), през който се предвижда възстановяване на нормалното функциониране на националната система за научни изследвания чрез прилагане на основната част от мерките, предвидени в дейностите по отделните специфични цели и достигане до финансиране за НИРД по консолидираната фискална програма в размер на 0,70 на сто от БВП;

- етап на ускорено развитие (2023 г. – 2025 г.), през който се предвижда ускорено развитие на научните изследвания чрез продължаване прилагането и разширяването на политиките, предвидени в стратегията, включително и устойчиво нарастване на финансирането. За оценка на успеха в изпълнението на стратегията в началото на етапа се предвижда провеждане на независима международна оценка на научните организации – институтите на БАН и Селскостопанската академия;

- етап на научни изследвания на световно ниво (2026 г. – 2030 г.), през който следва да се постигнат индикаторите, заложи за достигане до световно ниво на научните изследвания, изчерпателно посочени в таблица 6 от стратегията, съгласно които, общо разходите за НИРД като процент от БВП до края на 2030 г. следва да достигнат 7 на сто.

За изпълнението на първия етап от НСРНИ 2017-2030 е разработен Оперативен план¹¹⁷, съобразно който заложената цел до края на 2022 г. в частта на целите, свързани с изграждането, развитието, поддръжката и ефективното използване на модерна научна инфраструктура, балансирана по тематични области и региони, финансирани със средства от ОПНОИР 2014-2020, е предвидено изграждането на общо 15 научноизследователски инфраструктури, от които 8 е следвало да бъдат договорени и/или изпълнени до края на 2020 г.¹¹⁸

Анализът на изпълнението на договорите за БФП по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 към 31.12.2019 г. показва, че с планираните средства по оперативната програма са сключени общо 15 договора за БФП, в т.ч. 1 прекратен, за изграждане на общо 14 нови научноизследователски инфраструктури, от които 4 центъра за върхови постижения и 10 центъра за компетентност.

В случай че изпълнението по всички сключени договори по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 приключи в рамките на определения в тях срок, с реализираните по тези договори проекти, заложените за първи етап цели в НСРНИ 2017-2030 ще бъдат изпълнени на 93 на сто по отношение на броя на изградената научна инфраструктура.

1.2. Националните пътни карти за развитие на изследователски инфраструктури са основни инструменти за изпълнение на националните научни стратегии, които за държавите-членки на ЕС отразяват и приоритетите на ЕС като цяло. Големите научноизследователски инфраструктури са обект на специално внимание на европейско ниво, защото изграждането и оперирането им изисква значителни финансови и човешки

¹¹⁷ Оперативен план за изпълнение на първия етап на Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 : <file:///D:/Users/User/Downloads/18RH640pr.pdf>

¹¹⁸ Оперативен план за изпълнение на първия етап на Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 (стр.13 индикатори за изпълнение на мерките и дейностите по специфична цел 4 . Развитие, поддръжане и ефективно използване на модерна научна инфраструктура, балансирана по тематични области и региони, и осигуряване на необходим достъп до Европейска и международна научна инфраструктура) : <file:///D:/Users/User/Downloads/18RH640pr.pdf>

ресурси, а често са необходими години преди инфраструктурата да започне да носи ползи за обществото.

Първата Национална пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ) на Република България е приета през 2010 г. с РМС № 692 и в нея са дефинирани националните потребности в областта на научната инфраструктура. Тя е обвързана с приоритетите на Европейската стратегия за научна инфраструктура. С РМС № 569 от 31.07.2014 г. е актуализирана, като е направен преглед и оценка на съществуващи и нови научноизследователски инфраструктури и са идентифицирани тези, които се вписват в европейските приоритетни проекти и са очертани приоритетните направления за модернизирването и/или изграждането на нови научни съоръжения. Актуализираната Национална пътна карта за развитие на научната инфраструктура за периода 2017-2023 г., е приета с РМС № 354 от 29.06.2017 г. и има следните основни цели:

- да подпомогне политиките за развитие на научните изследвания, залегнали в НСРНИ 2017-2030, отчитайки приоритетите по ИСИС и програмата на Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ЕСФНИ) за създаване на паневропейски инфраструктури;

- да определи приоритетите за устойчиво развитие на научноизследователски инфраструктури (НИИ) до 2023 г., на базата на диагностичния преглед на наличната научна инфраструктура и оборудване;

- да определи методологията и процедурата за оценка на съществуващи и бъдещи НИИ;

- да разработи план, процедури и срокове за поддържане на научната инфраструктура до 2023 г.

В резултат на диагностичния преглед на научните инфраструктури и оборудване, са идентифицирани общо 23 научни инфраструктурни комплекси, от които 10 реализирани до 2016 г., 9 – приоритетни в процес на изграждане и 4 нововъзникващи¹¹⁹, които са включени в НПКНИ 2017-2023 г.

Центровете за върхови постижения и центровете за компетентност, процеса по договаряне за изграждането на които стартира още през 2016 г. по обявените процедури за предоставяне на БФП с конкурентен подбор по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020, и проектите за научна инфраструктура, финансирани по „Хоризонт 2020“, които също са включени в Националната пътна карта, са стратегически и трябва да бъдат подкрепяни с държавно финансиране по устойчив начин, а средствата по ЕСИФ са допълващо финансиране.¹²⁰

Изпълнението на НПКНИ е планирано на три етапа, както следва:¹²¹

- първи етап – синхронизация – обхваща периода 2017 г. - 2018 г., през който приключват процедурите за избор на проекти за изграждане на ЦВП и ЦК;

- втори етап – изграждане, който обхваща периода 2019 г. - 2020 г. и

- трети етап – развитие, който обхваща периода от 2021 г. до 2023 г. и през който следва да се разработят планове за управление на съществуващите научни комплекси, включително да се осигури постоянен мониторинг и регулярна оценка на тяхната ефикасност и ефективност от гледна точка на експлоатация, получени научни резултати и потенциала за комерсиализацията им.

Общият размер на средствата за изграждане, разработване и поддръжка на научноизследователската инфраструктура, включена в НПКНИ 2017-2023 г., възлиза на 986,5 млн. лв.

1.2.1. Съгласно Плана за финансиране на ОПНОИР 2014-2020, по Приоритетна ос 1, последно изменение, одобрено с Решение за изпълнение на Комисията С(2020)109 от 09.01.2020 г., планираните средства по линия на ЕСИФ за научноизследователска

¹¹⁹ Групиране на научните инфраструктури според класификация на ЕСФНИ за 2016 г., определено в таблица № 5 към НПКНИ 2017-2023

¹²⁰ Национална пътна карта за научна инфраструктура (2017-2023 г.)

¹²¹ Национална пътна карта за научна инфраструктура (2017-2023 г.)

инфраструктура включително средствата за национално съфинансиране до края на 2023 г. при прилагане на правилото „n+3“ възлизат на 221 089 470 евро или 432,4 млн. лв. и формират 43,8 на сто от всички планирани разходи за разработване и поддръжка на научноизследователската инфраструктура, включени в НПКНИ 2017-2023 г.

Анализът на отчетения напредък в ИСУН 2020¹²² при изпълнението на финансовия показател „сертифицирани средства“ по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 към 31.12.2019 г., показва че общата стойност на сертифицираните средства по приоритетната ос възлиза на 60 694 832 лв., което представлява едва 16,6 на сто от общия размер на разходите по НПКНИ 2017-2023, за които е предвидено да се финансират от ОПНОИР 2014-2020. Това означава, че за да се изпълни целта по НПКНИ 2017-2023, темпото с което е постигнат напредъка за първите 2 години от периода на действие следва значително да се ускори.

1.2.2. Независимо че актуализацията на НПКНИ 2017-2023 е извършена през 2017 г., след обявяване на процедурите за предоставяне на БФП с конкурентен подбор по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020, при определяне на етапите на нейното изпълнение не е отчетен риска от закъснение при договарянето и изпълнението на сключените договори за БФП, поради което е предвидено вторият етап от нейното изпълнение, който е свързан с изграждане на обектите от научната инфраструктура, да приключи до края на 2020 г.

Анализът на сключените договори за БФП по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 показва, че от общо 15 договора, за изграждане на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност, от които един прекратен, 12 са сключени през 2018 г. и 2 през 2019 г., като продължителността им на изпълнение варира между 51 и 70 месеца или между 4 и 6 години. Това означава, че периодът на изпълнение на договорите няма как да приключи в рамките на планирания в НПКНИ втори период на изпълнение, който е свързан основно с изграждането на обектите на научната инфраструктура – 2019-2020 г.¹²³

1.2.3. За последния трети период на изпълнение на НПКНИ се предвижда през периода на развитие от 2020 г. до 2023 г., да се разработят планове за управление на научните комплекси и да се осигури постоянен мониторинг и оценка на тяхната ефикасност и ефективност от гледна точка на експлоатация, получени научни резултати и потенциала за комерсиализацията им.

Прегледът на дейностите, включени в проектите, финансирани по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 показва, че в нито един от проектите не е планирана дейност за разработване на план за управление на ЦВП и ЦК, а планираните в проектите дейности, свързани с мониторинг и оценка са само за извършване на независим одит на изпълнението на проектите. Предвид стремежа за постигане на балансираност на финансирането от различни източници на мерките и дейностите, заложен в актуализираната НПКНИ за периода 2017-2023 г., не следва да се очаква, че с изпълнението на финансираните по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 проекти ще се изпълнят всички поставени национални цели.

Доколкото финансирането по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 е допълващо по отношение планираното финансиране за изпълнение на националните цели, приоритети и мерки, заложен в Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023:

- *темпото, с което е постигнат напредъка в изпълнението на оперативната програма към 31.12.2019 г., следва значително да се ускори;*
- *закъснението при договарянето на средствата по приоритетна ос 1 предпоставят закъснение в изпълнението на втори етап от изпълнението на пътната карта;*

¹²² ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул Наблюдение, обобщена справка Договори, с приложени филтри по ОПНОИР 2014-2020, ПО 1, от 01.01.2015 г. до 31.12.2019 г. в лева и дата на генериране на информацията 14.08.2020 г.

¹²³ Одитно доказателство № 12, Приложение № 5 и ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул Договори, Справка Договори

- с изпълнението на проектите, финансирани по приоритетна ос 1 няма да се изпълнят всички дейности и мерки и постигнат всички цели, заложен в Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023.

1.3. Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г. е отделен стратегически документ, който очертава потенциала на научните направления и иновационния потенциал на икономиката. Приета е с Решение № 857 на МС от 03.11.2015 г. и е актуализирана през 2017 г., като актуализираната ИСИС 2014-2020 е приета с РМС № 384 от 13.07.2017 г. Приемането на ИСИС 2014-2020 бе едно от предварителните условия за осигуряване на финансирането по ОПНОИР и по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ за рамковия период 2014-2020 г.

Стратегическата цел на ИСИС 2014-2020 е до края на 2020 г. България да премине от групата на „плахите иноватори“ в групата на „умерените иноватори“, чрез постигането на две оперативни цели:

- фокусиране на инвестициите за развитие на иновационния потенциал в идентифицираните тематични области (за създаване и развитие на нови технологии, водещи към конкурентни предимства и повишаване на добавена стойност на националните продукти и услуги)

- подкрепа за ускорено усвояване на технологии, методи и др. подобряващи ресурсната ефективност и прилагането на ИКТ в предприятията от цялата промишленост¹²⁴

В стратегията са определени 7 технологични области¹²⁵, които са обобщени в четири тематични области.

Прегледът на сключените договори по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 показва, че изпълняваните проекти са насочени и към четирите тематични области на ИСИС 2014-2020:

- „Мехатроника и чисти технологии“ - в направлението са сключени общо 5 договора за БФП, чиято обща стойност възлиза на 37 на сто от договорените средства по ПО 1;

- „Информатика и информационно комуникационни технологии“ - в направлението са сключени общо 5 договора за БФП, чиято обща стойност възлиза на 27 на сто от договорените средства по ПО 1;

- „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии“ - в направлението са сключени общо 5 договора за БФП, чиято обща стойност възлиза на 29 на сто от договорените средства по ПО 1;

- „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“ - в направлението има само 1 сключен договор за БФП на стойност, възлизаща на 7 на сто от общо договорените средства по приоритетната ос.¹²⁶

¹²⁴ Иновационната стратегия за интелигентна специализация, стр. 82

¹²⁵ - Мехатроника и чисти технологии,
- Информационни и комуникационни технологии,
- Биотехнологии,
- Нанотехнологии,
- Творчески индустрии, в т.ч. културни,
- Фармация,
- Хранително-вкусова промишленост.

¹²⁶ Приложение № 4 и Приложение № 5

Източник: ИСУН 2020

Изпълнението на едно от предварителните условия за одобряване финансирането на ОПНОИР 2014-2020, а именно наличието на обвързаност на оперативната програма с ИСИС 2014-2020 по отношение на цели, приоритети, мерки, дейности и хоризонт на изпълнение води до включването на критерии за допустимост на операциите за финансиране по ПО 1 по програмата, с които се осигурява възможност за кандидатстване и впоследствие изпълнение на проекти във всички определени в стратегията ключови за България тематични области.

2. Изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура

2.1. Своевременно изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ

За да се оцени като ефективно изпълнението на специфичните цели на ПО 1 на ОНОИР 2014-2020 е необходимо сключените договори за предоставяне на БФП и финансираните с тях проекти да бъдат изпълнени в договорените срокове, респективно заложените по проектните предложения цели и индикатори да бъдат постигнати.

Евентуалното забавяне на изпълнението на дейностите по договорите води до отлагане във времето на желания ефект и до намаляване на ефикасността на публичните средства използвани за неговата реализация.

2.1.1. Към 31.12.2019 г. по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 се изпълняват общо 17 договора за БФП, от които 4 договора за изграждане на центрове за върхови постижения, 11 - за изграждане на центрове за компетентности (от които 1 договор е прекратен през м. август 2020 г.) и 2 - за допълваща подкрепа на научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма „Хоризонт 2020“.¹²⁷ Предвид инвестиционния характер на договорите за изграждане на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност, преобладаващата продължителност на договорите възлиза между 51 и 70 месеца за изпълнение.

По сключените договори е предвидено изпълнението на общо 162 дейности.¹²⁸ От тези дейности, съгласно информацията за тяхното изпълнение представена в техническите отчети към исканията за плащане, посочена в ИСУН 2020, към 31.12.2019 г.:

- в процес на изпълнение в съответствие с първоначално съставения план-график са общо 101 дейности по 14 договора за БФП или 62,35 на сто от планираните дейности по 82 на сто от сключените по приоритетната ос договори. Дейностите, които са в процес на изпълнение и са стартирали в съответствие с първоначално предвидените по проектите

¹²⁷ Одитни доказателства № 13 и № 16, Приложение № 6 и ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул Наблюдение, Справка Договори, с приложени филтри по оперативни програми, по приоритетна ос, към 31.12.2019 г., в лв.

¹²⁸ Приложение № 6

план-графици за тяхното изпълнение са свързани основно с изграждане, развитие и модернизация на научно-изследователската инфраструктура.¹²⁹

- закъснение в изпълнението, спрямо първоначално определения с договора за БФП план-график за изпълнение на проекта, включително като е забавено стартирането на дейностите, е констатирано при 27 от дейностите или в 16 на сто от случаите. Една трета от закъснените дейности са по договора за БФП BG05M2OP001-1.002-0008-C06 за изграждане на Център за компетентност за интелигентни решения в креативните и рекреативните индустрии (ИНКРЕА) с бенефициер Висше училище по мениджмънт, който съгласно информацията, въведена от УО на ОПНОИР 2014-2020 в ИСУН 2020 г., е прекратен едностранно с решение № 80811-471 на УО, считано от 05.08.2020 г. Дейностите, при които е констатирано закъснение са свързани основно с доставката на оборудване, както и дейностите, свързани с провеждането на предвидените проучвания и/или научни изследвания.¹³⁰

- към 31.12.2019 г. в съответствие с първоначално разработените за изпълнение на проектите, финансирани по договорите за БФП, не е стартирало и изпълнението на общо 33 дейности или на 20 на сто от дейностите. Една трета от тези дейности са по двата договора за БФП, сключени в края на 2019 г. по процедура № BG05M2OP001-1.003 „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма „Хоризонт 2020“ WIDESPREAD-TEAMING фаза 2“. Дейностите, при които изпълнението е предвидено да се извърши след края на 2019 г. са свързани основно с независим одит и провеждането на научноизследователска дейност.

Тъй като основната част от договорите са сключени през 2018 г., първоначално определеният краен срок за изпълнение на проектите, финансирани с тях, е края на 2023 г. или края на програмния период, включително при прилагане на правилото „N+3“ по отношение на окончателните плащания. Това означава, че при евентуално възникване на обстоятелства, довели до забавяне при изпълнението на дейностите по проектите, нито бенефициерите, нито УО на ОПНОИР 2014-2020 г. ще може да използват удължаването на срока за изпълнение на договора за БФП, като инструмент за ефективно управление на риска от загуба на средства за финансиране на проектите–.

2.1.2. Съгласно отразената информация в ИСУН 2020, модула за служебно ползване, модул Договори, до 31.12.2019 г. по сключените 17¹³¹ броя договори за БФП по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 г. са извършени общо 157 броя промени, изменения и частични изменения или промени.¹³² Част от измененията се обективират в допълнителни споразумения към сключените договори за БФП, когато са свързани с промяна в основните параметри по договора, утвърден със Заповед № Р-95 от 08.07.2016 г. на заместник-министър председателя по Европейските фондове и икономическата политика. Друга част се отразяват само като изменения по отношение на проекта, финансиран по договора за БФП, когато промените са свързани с промяна в:

- поименния състав на екипа за управление на проекта при бенефициера;
- статуса на договора за БФП в ИСУН 2020;
- клаузите в договорите за партньорство;
- техническите параметри за доставка на оборудване от подизпълнителите по проекта;
- промени по бюджета на проекта, които не оказват влияние върху одобрения размер на финансирането по договора за БФП и др.¹³³

¹²⁹ Одитни доказателства № 13 и № 16, Приложение № 6 и ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул Наблюдение, Справка Договори, с приложени филтри по оперативни програми, по приоритетна ос, към 31.12.2019 г., в лв.

¹³⁰ Одитни доказателства № 13 и № 16, Приложение № 6 и ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул Наблюдение, Справка Договори, с приложени филтри по оперативни програми, по приоритетна ос, към 31.12.2019 г., в лв.

¹³¹ За двата ДБФП по процедура № BG05M2OP001-1.003 „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма „Хоризонт 2020“ WIDESPREAD-TEAMING фаза 2“, до 31.12.2019 г. не са извършвани промени и изменения

¹³² Одитни доказателства № 13 и № 16 и ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул Договори

¹³³ Одитно доказателство № 12

Преобладаващата част от измененията на договорите за БФП, довели до сключване на допълнително споразумение към договора са в резултат на промени в:

- лицата, представляващи бенефициера;
- условията за извършване на авансови плащания;
- случаите на налагане на финансови корекции от страна на УО на ОПНОИР 2014-2020, когато бенефициерът не изпълни планираните цели по финансирания проект.¹³⁴

Договорът с най-много изменения до края на 2019 г. – общо 18 (в т.ч. промени по проекта) е договор № BG05M2OP001-1.001-0008-C03 за изграждане на Център за върхови постижения - Национален център по мехатроника и чисти технологии, с бенефициер - Института по обща и неорганична химия към БАН. Извършвани са промени както в екипа за управление на проекта при бенефициера, така и в екипите за управление при партньорите по проекта, както и множество промени по бюджета, разходите, видовете дейности; доставеното оборудване; строително-монтажните работи и количествено-стойностните сметки.¹³⁵ *Тези изменения в хода на изпълнение на проекта логично повдигат въпроса относно рисковете за постигнатото и оценено съответствие при кандидатстване на бенефициера за финансиране на проект, чието изпълнение впоследствие е възможно да се размине с критериите за подбор на операциите.*

2.2. Изпълнение на етапните цели към 31.12.2018 г.

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1303/2013, част от средствата, разпределени от ЕСФ и ЕФРР по ОПНОИР 2014-2020 като резерв за изпълнение, може да бъде усвоен при успешно прилагане на рамката за изпълнение, след извършването на прегледа на изпълнението на етапните цели към 31.12.2018 г., който се извършва през 2019 г.¹³⁶

Прегледът на начина на определяне на индикаторите за измерване и оценка на изпълнението на специфичните цели по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 г., при програмиране на финансовия план по ОПНОИР 2014-2020 показва, че в рамките на двете изменения, извършени по оперативната програма в периода до 31.12.2019 г. единият от индикаторите за изпълнение, по който е била планирана етапна цел към края на 2018 г. при второто изменение на програмата е отпаднал за отчитане. Това е индикаторът - “Изследователи, работещи в подобрени структури на научноизследователската инфраструктура извън София”.

Индикатор за измерване изпълнението на специфичните цели по ПО 1 та ОПНОИР 2014-2020			Етапна цел към 31.12.2018 г.		Отчетено изпълнение на индикаторите, посочено в годишния доклад на ОПНОИР 2014-2020 за 2018 г. ¹³⁷
№	Вид	наименование	по ОПНОИР 2014-2020, одобрена от ЕК на 15.02.2015 г. ¹³⁸	по ОПНОИР 2014-2020, одобрена от ЕК на 14.11.2018 г. ¹³⁹	
CO24	За изпълнение	Научни изследвания, иновации: Брой нови изследователи в подпомогнатите субекти	35	35	6,75
Ф1	финансов	Сертифицирани средства <i>в евро</i>	28 633 075,06	28 633 075,06	0
CO25	За изпълнение	Изследователи, работещи в подобрени структури на научноизследователската инфраструктура извън София	50	Индикаторът е отпаднал	-

Източник: УО на ОПНОИР 2014-2020¹⁴⁰

¹³⁴ Одитно доказателство № 12

¹³⁵ Одитно доказателство № 12

¹³⁶ Чл. 20, 21 и 22 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

¹³⁷ Годишен доклад на ОПНОИР за 2018 г.:

file:///D:/Users/UserSP/Downloads/Implementation_report_2014BG05M2OP001_2018_0_CORE_bg.pdf

¹³⁸ ОПНОИР 2014-2020, одобрена от ЕК на 15.02.2015 г. стр. 59-60: file:///D:/Users/UserSP/Downloads/OPSESG_final_19022015.pdf

¹³⁹ ОПНОИР 2014-2020, одобрена от ЕК на 14.11.2018 г. стр. 63-65:

file:///D:/Users/UserSP/Downloads/Programme_2014BG05M2OP001_2_0_bg_002_.pdf

¹⁴⁰ Официална страница на ОПНОИР 2014-2020: <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=32>

В резултат от проблемите при стартиране на програмата, свързани с промяна в организацията на управление и актуализирането на Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023, необходима за разработването на насоките за кандидатстване по процедурите за конкурентен подбор, довели до забавяне при договарянето, респективно до закъснение при усвояването на средствата по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020, резервът за изпълнение по приоритетната ос е загубен като средства за изпълнение на инвестициите за развитие на научната инфраструктура на страната и е пренасочен към други цели и приоритети на програмата¹⁴¹.

2.3. Наблюдение на проектите и верификация

Верификацията на разходите е цялостен процес на наблюдение и контрол върху физическия и финансовия напредък на операциите с цел потвърждаване допустимостта на разходите, извършени при изпълнение на одобрени проекти по оперативната програма.¹⁴²

В рамките на ОПНОИР 2014-2020 процесът на одобрение и верификация на подадени от бенефициерите пакети отчетни документи (искания за плащане) се осъществява от главна дирекция „Верификация“. Отговорните експерти извършват оперативен мониторинг на проектите, за които отговарят (проверки на място съгласно чл. 125, т. 5б от Регламент (ЕС) № 1303/2013), както и документална (административна) проверка на пакети отчетни документи (искания за плащания) съгласно чл. 125, т. 5а от Регламент (ЕС) № 1303/2013.¹⁴³

Целта на тези проверки е УО да удостовери дали са извършени строително-монтажните дейности; дали са доставени съответните продукти, както и дали разходите, декларирани от бенефициерите, са били заплатени и дали съответстват на приложимото законодателство, на оперативната програма и на условията за подпомагане на операцията.¹⁴⁴

Проверките на УО имат също за задача да установят дали бенефициерите, участващи в изпълнението на операциите, по които възстановяването на сумите е въз основа на действително направените допустими разходи, поддържат отделна счетоводна система или отделна счетоводна аналитичност за всички трансакции, отнасящи се до операцията.¹⁴⁵

УО използва система за записване и съхраняване в компютъризирана форма на данни за всяка операция, необходими за наблюдението, оценката, финансовото управление, проверката и одита, включително данни за отделните участници в операциите, когато е приложимо (ИСУН 2020).¹⁴⁶

2.3.1. Съгласно данните в ИСУН 2020, към 31.12.2019 г. или 5 години след началото на програмния период размерът на сертифицираните средства по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 възлизат едва на 14 на сто от договорените средства.¹⁴⁷

Общият размер на реално изплатените на бенефициерите средства към края на 2019 г. възлиза на 31 на сто от договорените средства. В реално изплатените средства се включват и авансовите плащания. Размерът на авансовите плащания по договорите за БФП по приоритетната ос в общия случай възлизат на 20 на сто от стойността на договора.

Общият размер на отчетените от бенефициерите средства, включени в исканията за плащане, възлиза на 15 на сто от договорените средства и са по-малко от реално изплатените суми, тъй като в тях не се включват авансовите плащания, изплатени на бенефициерите по договорите за БФП.

Общият размер на верифицираните от УО на ОПНОИР 2014-2020 средства по сключените по ПО 1 договори за БФП възлиза на 14 на сто от договорените и на 95 на сто

¹⁴¹ Протокол от 10-то заседание на КН на ОПНОИР 2014-2020, проведено на 29.05.2019 г.: file:///D:/Users/UserSP/Downloads/Protocol_11_29.05.2019.pdf

¹⁴² Одитно доказателство № 1

¹⁴³ Одитно доказателство № 1

¹⁴⁴ Одитно доказателство № 1

¹⁴⁵ Одитно доказателство № 1

¹⁴⁶ Одитно доказателство № 1

¹⁴⁷ Одитно доказателство № 12

от отчетените от бенефициерите средства, което показва, че общият размер на неверифицираните разходи към 31.12.2019 г. възлиза на около 5 на сто от разходите, включени в исканията за плащане.^{148,149}

Общият размер на сертифицираните средства към 31.12.2019 г. надвишава верифицираните средства, тъй като в размера на сертифицираните средства се включва и размера авансите по договорите за БФП, включени в подадените от бенефициерите исканията за плащане, които не подлежат на верифициране.

<i>Таблица № 4</i>					
Процедура	Договорени средства ¹⁵⁰ – Общо в лв.	Отчетени средства ¹⁵¹ – Общо в лв.	Реално изплатени средства ¹⁵² – Общо в лв.	Верифицирани разходи ¹⁵³ – Общо в лв.	Сертифицирани разходи ¹⁵⁴ – Общо в лв.
Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по Рамкова Програма Хоризонт 2020, Конкурс WIDESPREAD-TEAMING, Фаза 2 ¹⁵⁵	59 201 980	0	0	0	0
Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения	158 107 823	10 367 520	41 436 367	10 746 928	9 802 507
Изграждане и развитие на центрове за компетентност	212 947 973	52 893 252	92 436 421	49 401 372	50 892 325
Общо	430 257 776	63 260 772	133 872 788	60 148 300	60 694 832

Източник: ИСУН 2020

С относително висока степен на изпълнение между 50 и 65 на сто усвояване на първоначално договорените средства, към 31.12.2019 г. се открояват договорите на: УНСС № BG05M2OP001-1.002-0002 по проект „Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни“; Медицински университет – Пловдив № BG05M2OP001-1.002-0005 по проект „Център за компетентност „Персонализирана иновативна медицина (ПЕРИМЕД)“ и на Института по роботика - София № BG05M2OP001-1.002-0006 с проект „Изграждане и развитие на Център за компетентност „Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска“ (Quasar)“.^{156, 157, 158}

Независимо че финансовият напредък от 14 на сто сертифицирани спрямо договорени средства е постигнат само през 2019 г., при прилагане на правилото „N+3“, запазване на темпа на сертифициране на средствата и ефективно управление на всички рискове от неизпълнение на финансираните проекти, съществува вероятност финансовият ресурс по приоритетната ос да бъде усвоен до края на 2023 г. в размер до 75 на сто от договорените средства.

2.3.2. На основание чл. 40 във връзка с чл. 125, т. 5б от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и чл. 62, ал. 3 от ЗУСЕСИФ, по повод верификацията на средствата по постъпилите от

¹⁴⁸ Одитно доказателство № 14

¹⁴⁹ Одитно доказателство № 7

¹⁵⁰ Данните са извлечени от договорите за ДБФП

¹⁵¹ Данните са извлечени от ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул „Наблюдение“, справка „Отчети“, по ОП, приоритетна ос, процедура, към 31.12.2019 г.

¹⁵² Данните са извлечени от ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул „Мониторинг и финансов контрол“, подмодул „Реално изплатени средства“

¹⁵³ Данните са извлечени от ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул „Мониторинг и финансов контрол“, подмодул „Мониторинг на пакети отчетни документи“

¹⁵⁴ Данните са извлечени от ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул „Наблюдение“, справка „Отчети“, по ОП, приоритетна ос, процедура, към 31.12.2019 г.

¹⁵⁵ Договорите за БФП по тази процедура са сключени на 20.12.2019 г.

¹⁵⁶ Одитно доказателство № 14

¹⁵⁷ Одитно доказателство № 11

¹⁵⁸ Одитно доказателство № 12

бенефициентите искания за междинни и окончателни плащания, УО на ОПНОИР 2014-2020 извършва административни проверки и когато е приложимо – проверки на място.

Управляващият орган извършва проверки на място по смисъла на чл. 22, ал. 3, т. 2 от Наредба № Н-3 от 08.07.2016 г. на извадков принцип на база на методология, основана на оценка на риска, допълнена чрез случайна извадка, включително и проверки за спазване на принципа за дълготрайност, съгласно изискванията на чл. 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. В срок до 31 януари всяка година Управляващият орган представя на Сертифициращия орган Годишен план за проверки на място за календарната година, както и методология за оценка на риска на базата, на която са планирани проверките на извадков принцип.

Планирана проверка на място по договор се извършва минимум един път за целия период на изпълнение на проектните дейности, при постигане на физически и финансов напредък на проекта по възможност при подаване на искане за плащане от страна на бенефициера.¹⁵⁹

а) До края на 2019 г. по сключените общо 17 договора за БФП, от които 14 - в изпълнение, от УО са извършени общо 53 проверки на място. Броят на извършените проверки на място е различен за всеки проект в зависимост от напредъка на изпълнението на дейностите по проекта.

От извършените от УО на ОПНОИР 2014-2020 проверки:

- 11 или 21 на сто от всички проверки са във връзка с изпълнението на 4-те договора за БФП, свързани с изграждането на центровете за върхови постижения. Преобладаващата част от проверките на място са планирани и само една е непланирана.;

- 42 проверки на място или 79 на сто от всички проверки са извършени във връзка с изпълнението на 8 от общо 10-те договора за БФП, свързани с изграждането на центрове за компетентност. Не са извършвани проверки на място по изпълнението на договори BG05M2OP001-1.002-0011 „Изграждане и развитие на ЦК по мехатроника и чисти технологии MIRACle“ от 30.09.2019 г., и по договор BG05M2OP001-1.002-0014 „Център за компетентност ХИТМОБИЛ“ от 21.03.2019 г., тъй като договорите са в начален етап от тяхното изпълнение. От тях преобладаващата част 24 броя проверки или 57 на сто са непланирани.¹⁶⁰

б) Прегледът на документите, въведени в ИСУН 2020 относно изпълнението на предвидените в Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020¹⁶¹ контролни процедури във връзка с осъществения от УО финансов контрол при верификация на разходите, включително чрез осъществяване на проверки на място показва:

- за всички подадени искания за аванс са съставени контролни листове (КЛ) по образец Приложение 7.2, подписани от 2 експерти от отдел „Финансова верификация (ФВ)“ и началника на отдел ФВ, в съответствие с изискванията^{162 163};

- резултатите от извършените проверки на място са документирани в съответстващите за вида на проверката контролни листове¹⁶⁴, но само при една проверка на място от 09.10.2019 г., по договор № BG05M2OP001-1.002-0011-C02, с бенефициер - Института по механика към БАН, при която е приложен и снимков материал в подкрепа на установеното при проверката, което може да се определи като „добра практика“ за подходящо документиране на част от резултатите от извършваните проверки на място;

¹⁵⁹ Одитно доказателство № 1

¹⁶⁰ Одитно доказателство № 12

¹⁶¹ Наръчник за управление на ОПНОИР 2014-2020, утвърден от м. май 2018 г. ,вариант 4, версия 2

¹⁶² Одитно доказателство № 14

¹⁶³ Одитно доказателство № 14

¹⁶⁴ Контролен лист за проверка на място, образец КЛ - 7.9; Контролен лист за проверка на място - Протокол за доставено оборудване, образец - 7.11; Контролен лист за проверка на инфраструктурна част- на искане за извършване на междинно/ окончателно плащане в едно със Становище за потвърждение за плащане на инфраструктурни дейности, образец КЛ -7.12

- при извършените проверки не са констатирани нередности. Констатациите са с информативен характер и няма препоръки освен една за актуализиране на плана за външно възлагане, която е изпълнена;¹⁶⁵

- на всички искания за междинни плащания е извършена проверка, резултатите от която са документирани в контролни листове¹⁶⁶ за извършена финансова и техническа верификация от експерти на отдел „Техническа верификация (ТВ)“ и отдел ФВ и подписани от началниците на съответните отдели¹⁶⁷;

- при установяване на недопустими разходи, включени в исканията за плащане и/или други нередности в документите придружаващи исканията за плащане при осъществявания финансов контрол, ръководителят на УО на ОПНОИР 2014-2020 е издавал решения за верифициране/неверифициране на средства по искане за междинно плащане, в които е посочвал както размера на верифицираните средства, така и на средствата за които е извършен отказ от верифициране. В резултат на упражнениия при верификацията административен контрол, общият размер на верифицираните средства е с 5 на сто по-нисък от размера на отчетените от бенефициерите разходи, включени в исканията за междинни плащания.

в) В съответствие с изискванията на чл. 2 (т. 29) от Регламент № 1303/2013, УО изготвя от свое име доклад по сертификация (ДС) и декларация за допустимите разходи (ДДР) до Сертифициращия орган (СО), които се въвеждат в системата ИСУН 2020.

Докладът по сертификация и декларацията за допустимост на разходите се изготвят на ниво приоритетна ос, съгласно Наредба № Н-3/08.07.2016 г., като УО включва в доклада по сертификация и декларацията за допустими разходи само верифицирани и изплатени на бенефициерите допустими разходи. По изключение, през месец декември на финансовата година с риск от автоматично освобождаване, УО може да включва в доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи верифицирани допустими разходи, без те да бъдат изплатени на бенефициерите.

В тази връзка, към 31.12.2019 г., по 3 броя договори за БФП № BG05M2OP001-1.002-0001 с бенефициер Националният център по заразни и паразитни болести, № BG05M2OP001-1.002-0014 с бенефициер Института по електрохимия и енергийни системи и № BG05M2OP001-1.002-0019 за финансиране на проекта на СУ „Кл. Охридски“ „Чисти технологии за устойчива околна среда – води, отпадъци, енергия за кръгова икономика“ разходи на обща стойност от 1 237 359 лв., верифицирани, но неизплатени на бенефициерите, са включени в доклади за сертификация и декларация за допустимите разходи от УО, подадени на СО до края на 2019 г. Същите разходи са изплатени на бенефициерите през м. януари 2020 г., в съответствие с правната възможност по чл. 65, ал. 2 от ЗУСЕСИФ.¹⁶⁸

Изпълнението на дейностите по наблюдение на изпълнението на проектите по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 за и по повод процесите по верификацията на извършените разходи, въз основа на анализ и проверка на получените от бенефициера документи и на резултатите от извършените от УО проверки на място през периода 2018-2019 г., осигурява разумна увереност, че разходите, финансирани със средства от ЕСИФ, са в съответствие с приложимото законодателство.

¹⁶⁵ Одитно доказателство № 12

¹⁶⁶ Образец 761 и 763 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020, утвърден от м. май 2018 г., вариант 4

¹⁶⁷ Одитно доказателство № 14

¹⁶⁸ Одитно доказателство № 14

III. Механизъм за мониторинг на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура

1. Комитет за наблюдение

Съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г., мониторинговите комитети следва да осъществяват преглед на изпълнението и напредъка в постигането на целите на оперативните програми от държавите-членки. С цел да се гарантира ефективността, даден мониторингов комитет може да отправя коментари към управляващите органи относно изпълнението и оценката на програмата и да следи за действията, предприети като следствие от неговите коментари.

На заседанията на мониторинговия комитет се прави преглед на изпълнението на програмата и на напредъка в посока на постигането на нейните цели, отчитайки финансовите данни, общите и специфичните за програмата показатели, включително промените в стойността на показателите за резултатите и напредъка в постигането на количествено определените целеви стойности, както и на етапните цели, определени в рамката на изпълнението.¹⁶⁹

Комитетът за наблюдение (КН) на ОПНОИР 2014-2020 е колективен орган, чиято основна задача е да следи за ефективността и качеството на изпълнение на програмата по време на целия период на изпълнението ѝ от 2015 г. до 2023 г.¹⁷⁰ Комитетът за наблюдение на ОПНОИР 2014-2020 се състои от председател, членове и наблюдатели с право на съвещателен глас.¹⁷¹

Съгласно чл. 16, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 16, ал. 1 на Постановление № 79 на МС от 2014 г., КН заседава най-малко два пъти в годината. Извънредни заседания може да се насрочват и по писмено искане на най-малко една трета от членовете или по инициатива на ЕК.

Функциите и задачите, които КН следва да изпълнява, са описани в глава 11 на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020. Едни от ключовите задачи на КН е да разглежда изпълнението на Програмата и да следи за напредъка, докладван от управляващия орган, в постигането на целите и приоритетите на Програмата въз основа на дефинираните в нея индикатори, включително индикаторите, заложи в рамката за изпълнение, както и да разглежда и одобрява предложения за изменения на Програмата, включително за преразпределение на средства по приоритетните оси или приоритети.¹⁷²

Координационната, административната и техническата работа, свързани с дейността на КН, се извършват от Секретариат (дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ на ИА ОПНОИР). Секретариатът следи за навременното изпълнение на решенията, взети на заседанието и съхранява цялата документация, свързана с дейността на КН.¹⁷³

Съгласно чл. 16, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, поименният състав на КН, информацията относно дейността му и взетите решения се публикуват на страницата на Управляващия орган и на Единния информационен портал за обща информация за изпълнението и управлението на ЕСИФ.

1.1. Присъствени заседания на Комитета за наблюдение на ОПНОИР 2014-2020

До края на 2019 г. са проведени дванадесет заседания на КН на ОПНОИР 2014-2020. Протоколите от заседанията са публични и налични на електронната страницата на ИА ОПНОИР.¹⁷⁴

При проверката¹⁷⁵ на протоколите от проведените присъствени заседания на КН за периода 2015-2019 г. бе установено :

¹⁶⁹ Член 49 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г.

¹⁷⁰ При съблюдаване на правилото „n+3“

¹⁷¹ Одитно доказателство № 1

¹⁷² Одитно доказателство № 1

¹⁷³ Одитно доказателство № 1

¹⁷⁴ <http://sf.mon.bg/?go=committee>

¹⁷⁵ Одитно доказателство № 21.4.

- На третото заседание на КН¹⁷⁶ са представени и одобрени критериите за избор на операции „Изграждане и развитие на ЦВП” и „Изграждане и развитие на ЦК”, както и методологии за оценка на проектните предложения, а на десетото заседание на КН - методологията и критериите за подбор на операция „Допълваща подкрепа за български научни организации с одобрени проекти по програма Хоризонт 2020 – WIDESPREAD Teaming, Фаза 2“. На заседанията са обсъдени целите, допустимите дейности, допустими разходи и допустими целеви групи; прогнозен бюджет, индикаторите за продукт и резултат;

- До 23.06.2017 г., когато е проведено шестото заседание на КН, в неизпълнение на изискванията на т. 4 и т. 9 от глава 11 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020, Управляващият орган не е докладвал¹⁷⁷ напредъка по изпълнението на Приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 поради липса на сключени договори. За посочения период единствено са представени годишните доклади за изпълнение на оперативната програма за 2015 г. и 2016 г.^{178 179}

- На шестото заседание на КН е повдигнат въпроса за необходимия напредък, който трябва да се постигне до края на 2018 г. по отношение на приключване на оценяването и сключване на договорите по операциите за изграждане и развитие на ЦВП и ЦК, както и за изграждане на регионалните научни центрове. Темата е повдигната не от Управляващия орган, а от представител на ЕК, който посочва и необходимостта УО да направи всичко необходимо, за да компенсира закъснението по отношение на тези операции. Едва в края на 2017 г., УО представя актуално състояние и проблемите за постигане на етапните цели до 2018 г. с план за действие за предприемане на коригиращи мерки при изпълнението на индикаторите за резултат по ОПНОИР 2014-2020;

- От седмото заседание на КН¹⁸⁰, проведено на 24.11.2017 г., нататък УО започва да докладва на КН информация за напредъка на изпълнението по ОПНОИР 2014-2020 като цяло и по отделните приоритетни оси. Представя се информация за финансовото и техническото изпълнение на Програмата, състоянието на индикаторите, разпределението и изпълнението на бюджета по приоритетни оси, обявени процедури, суми, застрашени от загуба по правилото N+3 за автоматично освобождаване на средства, сключени и прекратени договори, съдебни дела по проектни предложения и др.;

- На осмо и девето заседание на КН¹⁸¹ е представено и е обсъдено предложение за първо изменение на ОПНОИР 2014-2020. Промяната в оперативната програма се отнася до прехвърляне на 51,1 млн. евро от приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 в приоритетна ос 1 на ОПИК 2014-2020, в рамките на тематична цел 1 „Засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите“, което не води до промяна в общия ресурс по Тематична цел 1 на Споразумението за партньорство. Прехвърлянето на средствата е предложено с оглед оптимизиране на подкрепата за засилване на връзките бизнес - наука, предвидена в двете оперативни програми и осигуряване на по-добро съответствие със Споразумението за партньорство. Специфична цел 2 „Подобрение на териториално и тематично разпределение на научни инфраструктури с цел развитие на регионална интелигентна специализация“ на приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 отпада и Специфична цел 3 „Увеличаване на участието на български изследователи в международно сътрудничество“ на ос 1 се преформулира с оглед предоставянето на възможност за финансиране на одобрените проекти по „Хоризонт 2020“ (Teaming) - фаза 2. Проведена е дискусия относно изискванията за съфинансиране на проектите с участието на научните организации; промяната в интензитета на процедурата за регионалните научни центрове след прехвърлянето ѝ към ОПИК 2014-2020 и опасността от разпадане на кълстери заради неразбирателство по финансирането на проектите;

¹⁷⁶ Проведено на 22-23.10.2015 г.

¹⁷⁷ Одитно доказателство №: 23.4.

¹⁷⁸ Одитно доказателство № 21, 21.6.

¹⁷⁹ Одитно доказателство № 16

¹⁸⁰ Проведено на 24.11.2017 г.

¹⁸¹ Проведени съответно на 18.05.2018 г. и 29.06.2018 г. (извънредни заседания)

изменение и отпадане на индикатори по ПО 1, 2 и 3 на ОПНОИР 2014-2020; насочване на средства за постигане на целите на политиките, а не просто формално прехвърляне на финансов ресурс между институциите; препоръчания от ЕК срок (до края на юни 2018 г.) за изменение на етапните цели на индикатори от рамката за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020;

- На единадесето заседание на КН¹⁸² е обсъдено предложение за второ изменение на ОПНОИР 2014-2020, като е взето принципно решение за прехвърляне на резерва за изпълнение на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, в размер на 14 112 094 евро по Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“ и е даден мандат на Управляващия орган да предприеме необходимите действия за изменение на оперативната програма и последващо съгласуване с КН. Проведена е и дискусията относно причините за прехвърляне на финансов ресурс;

- На дванадесетото заседание на КН¹⁸³ е отчетена добра практика за представяне на конкретен проект¹⁸⁴, финансиран по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020;

- На заседанията на КН следва да се отчитат и резултатите от проведените заседания на Подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“ (ПК НИТР). Не е видно да е осъществена дискусията относно: резултатите от работата на подкомитета; причините за непровеждане на определения брой заседания, посочен в Правилата за работа на ПК НИТР, както и на въпроса за неговото закриване;

- Одобрени са индикативните годишни работни програми и техните изменения, както и годишните доклади за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 за периода 2015 г. – 2019 г.;

- Представена е информация за предприетите действия в подкрепа на изпълнението на Приоритетна ос 1 чрез външна експертна помощ и инструменти като Interreg Europe, Taieх Peer 2 Peer, JASPERS и Joint Research Centre (Съвместния изследователски център) към ЕК;

- Проведени са дискусии във връзка с бъдещето на ЦВП и ЦК и необходимостта да бъде поет ангажимент за осигуряване на бъдещата устойчивост на инвестициите по Приоритетна ос 1.

Липсата на докладване на проблемите при изпълнение на Приоритетна ос 1 от ОПНОИР 2014-2020 до м. юни 2017 г., не фокусира вниманието на Комитета за наблюдение върху работата на Управляващия орган за ускоряване на процесите по договаряне на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура.

1.2. Писмени процедури за неприсъствено вземане на решения от Комитета за наблюдение, засягащи Приоритетна ос 1

Съгласно чл. 19 от Вътрешните правила за работа на КН на ОПНОИР 2014-2020, Комитетът за наблюдение на програмата може да взема неприсъствени решения чрез писмена процедура. Те се осъществяват при необходимост от вземане на решения по въпроси, които не търпят отлагане, или по въпроси, за които свикването на извънредно заседание не е оправдано. По реда на процедурата не може да се приемат решения по чл. 2, ал. 1, т. 11 и т. 12 от ПМС № 79 от 10.04.2014 г., а именно:

- т. 11. „да наблюдава общия напредък по рамките за изпълнение на отделните програми и да разглежда и одобрява национално предложение за разпределение на средствата от резерва за изпълнение между отделните програми“;

- т. 12. „да разглежда и одобрява предложения за изпълнение на регионални стратегии за развитие чрез интегрирани териториални инвестиции, за които се предвижда

¹⁸² Проведено на 29.05.2019 г.

¹⁸³ Проведено на 20.11.2019 г.

¹⁸⁴ проект BGO5M20P001-1.002-0005 „Център за компетентност „Персонализирана иновативна медицина (ПЕРИМЕД)“

финансиране по повече от една от програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове“.

Редът за провеждане на неприсъствено вземане на решение на Комитета за наблюдение на ОПНОИР 2014-2020 е описан във Вътрешните правила за работа на КН на и в глава 11 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020.

На електронната страница на ИА ОПНОИР са налични протоколите от проведените писмени процедури за неприсъствено вземане на решения от КН на ОПНОИР 2014-2020, както и материалите към тях¹⁸⁵.

За периода 2015-2019 г. са проведени деветнадесет писмени процедури за неприсъствено вземане на решения от КН на ОПНОИР 2014-2020, или с 58 на сто повече от проведените присъствени заседания, на шест от които са взети решения за Приоритетна ос 1. От извършената проверка на протоколите от проведените писмени процедури за неприсъствено вземане на решения се установи, че приетите решения са свързани със:¹⁸⁶

- създаване на Подкомитет „НИТР“, относим към тематиката на ПО 1 и актуализация на вътрешните правила за работа на КН, които засягат функционирането на подкомитета (м. февруари 2015 г. и м. март 2016 г.);

- приемане на Годишен доклад за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 за 2015 г. (м. май 2016 г.);

- изменение на методология и критерии за подбор на операция „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма ХОРИЗОНТ 2020, конкурс WIDESPREAD - Teaming, Фаза 2“ (м. март 2019 г.);

- закриване на постоянен Подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“ (м. април 2019 г.) От протокола за писмената процедура, проведена през м. април 2019 г., с която се взема решение да се закрие подкомитета, не става ясно каква е причината за закриването му.

- одобряване на второ изменение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г., за прехвърлен резерв за изпълнение на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ в Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“ (м. октомври 2019 г.), тъй като на единадесетото заседание на КН е взето принципно решение да бъде прехвърлен резервът за изпълнение на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ в Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“, както и за предприемане от УО на необходимите действия за изменение на ОПНОИР 2014-2020 и последващото му съгласуване с КН.

Независимо от големия брой писмени процедури за неприсъствено вземане на решения, Комитетът за наблюдение е приемал решения относно Приоритетна ос 1 в изпълнение на изискванията на нормативните и вътрешни актове.

1.3. Постоянен подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“

За по-голяма оперативност на работата си, КН може да създава при необходимост постоянни и временни подкомитети и тематични работни групи, които да подпомагат дейността му по специфични и текущи въпроси¹⁸⁷. Възможността за създаването на такива подкомитети, техният състав, отговорности и задачите се уреждат във вътрешните правила за работа.

Предложение за създаване на Подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“, който да подпомага дейността на КН по тематиката на Приоритетна ос 1, е отправено по време на първото заседание на КН на ОПНОИР 2014-2020, проведено на 27.11.2014 г. Предложението е мотивирано с аргумента, че в състава на Комитета за наблюдение има излъчени само четирима представители на академичните среди като титулярни представители от общо петдесет и трима членове с право на глас, „което е силно

¹⁸⁵ <http://sf.mon.bg/?go=committee&p=records>

¹⁸⁶ Одитно доказателство № 21.2.

¹⁸⁷ Одитно доказателство № 1

непропорционално, както по отношение на финансирането, така и по отношение на тежестта на въпросите, които трябва да се обсъдят и да се подготвят като решения преди да влязат в КН¹⁸⁸ и вследствие от предварително обсъждане с представители от дирекция „Централно координационно звено“ (ЦКЗ) в Администрацията на Министерския съвет (АМС).

Подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“ към КН на ОПНОИР 2014-2020 е създаден на основание чл. 24 от изменените Вътрешни правила за работа на КН, одобрени на писмена процедура за неприсъствено вземане на решение през м. февруари 2015 г.

Първоначалният поименен състав на ПК НИТР е определен със Заповед № РД09-366 от 25.03.2015 г. на министъра на образованието и науката. Заповедта е претърпяла шест изменения, допълнения и актуализации по отношение персоналия състав на подкомитета.¹⁸⁹ Председател на подкомитета е заместник-министър на образованието и науката, а членовете¹⁹⁰ са представители от държавни институции, БАН, висши училища, национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище, признати от Министерския съвет, асоциации, неправителствени организации в областта на научните изследвания. Четирима от членовете на подкомитета са и членове на КН на ОПНОИР 2014-2020.

Правилата за работа на Подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“ по ОПНОИР 2014-2020, одобрени на първото му заседание на 20.04.2015 г.¹⁹¹, определят отговорностите на членовете на подкомитета, функциите на подкомитета и реда на провеждане на заседанията.

По време на своята дейност- от м. април 2015 до м. април 2019 г., подкомитетът е провел четири заседания¹⁹².

Заседание на ПК НИТР	Дата на провеждане
Първо заседание	20.04.2015 г.
Второ заседание	16.09.2015 г.
Трето заседание	10.02.2016 г.
Четвърто заседание	19.10.2017 г.

Източник: УО на ОПНОИР 2014-2020

Съгласно чл. 12 от приетите правила за работа, заседания на подкомитета следва да се свикват най-малко два пъти годишно. През 2016 г. и 2017 г. не е спазено изискването за минимален брой на проведените заседания, като е проведено само едно заседание, а през 2018 г. не е проведено нито едно заседание.

Фигура № 4. Сравнение на изисквания и реално осъществения брой на заседания на ПК НИТР, за периода от 2015 г. до 2018 г.

¹⁸⁸ Одитно доказателство № 23.2.

¹⁸⁹ Одитно доказателство № 22

¹⁹⁰ Първоначално броят на членовете е 27, но с актуализации на Заповедите достига 34

¹⁹¹ Одитно доказателство № 22

¹⁹² Одитно доказателство № 22

Проверката на протоколите от проведените заседания на ПК НИТР¹⁹³ установи, че подкомитетът е подпомагал КН на ОПНОИР 2014-2020, като е разглеждал и обсъждал проекти на критерии за подбор на операции¹⁹⁴, но не е разглеждал и обсъждал проектите на индикативните годишни работни програми и техните изменения, отнасящи се до Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, независимо че е предвидено в чл. 11 от Вътрешните правила за работа на ПК НИТР.

Съгласно чл. 5 от правилата за работа на ПК НИТР, поименният състав се публикува на интернет страницата на Управляващия орган на ОПНОИР 2014-2020. За периода от м. март 2015 г. до м. януари 2016 г. не е публикуван състава на ПК НИТР, както и не са налични протоколите от проведените заседания.¹⁹⁵

С писмена процедура за неприсъствено вземане на решение на КН на ОПНОИР 2014-2020, проведена в периода 22.04.2019 г. – 10.05.2019 г., е взето решение за закриване на Подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“. На основание взетото решение от страна на КН със Заповед № РД09 133/13.06.2019 г. на РУО на ОПНОИР 2014-2020 са отменени заповедите за определяне на актуализираните състави на подкомитета.

Като причини, довели до закриване на Подкомитета¹⁹⁶, УО посочва, че през 2019 г. са изчерпани функциите на подкомитета и съществува потенциален риск от възникване на конфликти на интереси при подготовката и изпълнението на операции по ОПНОИР 2014-2020. Освен подкомитета, УО на програмата предлага на КН да бъдат закрити и тематични работни групи към КН за предучилищно и училищно образование, за висше образование и за социално приобщаване чрез образование.¹⁹⁷

Постоянният подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“ е изпълнил своето предназначение относно подпомагане на дейността на Комитета за наблюдение във връзка с разработването на критериите за подбор на операциите по приоритетна ос 1 и предвид договорените средства по оста към 31.12.2019 г., решението за неговото закриване е обосновано.

2. Годишни доклади за изпълнение

Годишният доклад за изпълнение (ГДИ) на оперативната програма е ключов документ в управлението и е официална комуникация между УО и Европейската комисия. Съгласно чл. 50 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г., в годишните доклади за изпълнението се съдържа ключова информация относно изпълнението на програмата и нейните приоритети по отношение на финансовите данни, общите и специфичните за програмата показатели и количествени целеви стойности, включително по целесъобразност промени в стойността на показателите за резултатите, както и, считано от годишния доклад за изпълнението, който трябва да бъде представен през 2017 г., етапните цели, определени в рамката на изпълнението.

Изготвянето на годишния доклад се извършва съгласно образец по Приложение V към Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/207.

За одитирания период са изготвени от УО на ОПНОИР 2014-2020¹⁹⁸:

- годишен доклад за изпълнението на ОПНОИР 2014-2020 за 2015 г., одобрен от КН с писмена процедура за неприсъствено вземане на решение, проведена през м. май 2016 г.¹⁹⁹;

- годишен доклад за изпълнението на ОПНОИР 2014-2020 за 2016 г., одобрен на шесто заседание на КН, 23 юни 2017 г.²⁰⁰;

¹⁹³ Одитно доказателство № 21.3

¹⁹⁴ чл. 11 от Правилата за работа на ПК НИТР

¹⁹⁵ Одитно доказателство № 27 и Одитно доказателство № 21.3.

¹⁹⁶ Одитно доказателство № 21.1.

¹⁹⁷ Одитно доказателство № 22

¹⁹⁸ <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=315>

¹⁹⁹ Одитно доказателство № 23.1.

²⁰⁰ Одитно доказателство № 23.2.

- годишен доклад за изпълнението на ОПНОИР2014-2020 за 2017 г., одобрен на осмо заседание на КН, 18 май 2018 г.²⁰¹; годишен доклад за изпълнението на ОПНОИР 2014-2020 за 2018 г., одобрен на единадесето заседание на КН, 29 май 2019 г.²⁰²

Редът по изготвяне на годишните доклади за изпълнение е описан в глава 11 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020.²⁰³

При извършен преглед на относимите за периода 2015-2019 г. версии на Наръчника за управление на оперативната програма²⁰⁴ се установи, че не са подробно представени процедурите по изготвяне на годишните доклади за изпълнение²⁰⁵. Дейността не е самостоятелно обособена, а фигурира като поддейност към КН: „да разглежда и одобрява изготвените от УО годишни доклади и окончателния доклад за изпълнението на Програмата.“ В Наръчника са посочени отговорните звена²⁰⁶ за предоставяне на информация по изпълнението на Приоритетна ос 1, но не са определени срокове. Не са разработени контролни листове за проверка на годишните доклади.²⁰⁷

След 01.01.2020, по време на извършване на одита, с актуализирана версия № 5 на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020, одобрен със Заповед²⁰⁸ на РУО²⁰⁹, е включено подробно описание на процедурите по изготвяне на годишните доклади. Въведени са и контролни листове - за проверка на проект на годишен/ окончателен доклад за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020²¹⁰ и за преглед на годишния/ окончателния доклад за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 преди изпращане на ЕК²¹¹. В допълнение, с актуализираната версия на Наръчника е определен редът за сформирание и осъществяване на дейността на работна група за изготвяне на годишните доклади с представители от всички дирекции и отдели на ИА ОПНОИР, като е посочена одитна пътека със съответните срокове за изпълнение.

За периода 2015 г. - 2019 г., на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове²¹² е публикуван само годишният доклад за изпълнение за 2016 г. След 01.01.2020 г. по време на одита, всички годишни доклади за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 са публикувани на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове²¹³.

Проверката на съдържанието на годишните доклади за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 за 2015 г., 2016 г., 2017 г. и 2018 г. относно наличието и пълнотата на информацията за изпълнението на Приоритетна ос 1, показва, че в докладите е включена достатъчна информация за оста по отношение на прегледа на изпълнението ѝ, в това число: ключови събития; значителни проблеми, свързани с изпълнението на приоритетната ос; и предприети мерки за преодоляването им; както и оценка на това дали напредъкът за постигане на целевите стойности е достатъчен, за да се гарантира тяхното изпълнение.

В годишните доклади са изложени измененията в оперативната програма, свързани с Приоритетна ос 1. Представени са данни от проведен одит на ЕК; резултати от анализ на актуалното състояние на индикаторите за резултат по оперативната програма, който показва изоставане в изпълнението на индикаторите по ос 1 и много висок риск от потенциална загуба на средства, както и идентифицирани вътрешни за системата рискове.

²⁰¹ Одитно доказателство № 23.2.

²⁰² Одитно доказателство № 23.2.

²⁰³ Одитно доказателство № 20

²⁰⁴ до версия № 4, включително на Наръчника

²⁰⁵ Одитно доказателство № 20.4.

²⁰⁶ „Програмиране, наблюдение и оценка“, дирекция „Подбор на проекти и договаряне“, дирекция „Администрация и управление“, дирекция „Управление на риска и контрол“, главна дирекция „Верификация“, дирекция „Финансово планиране, счетоводство и плащания“

²⁰⁷ Одитно доказателство № 20

²⁰⁸ № РД 09-39/ 02.03.2020 г.

²⁰⁹ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=830>

²¹⁰ приложение 11.1.1.

²¹¹ приложение 11.1.2.

²¹² <https://www.eufunds.bg/bg/opseig/term/487>

²¹³ Одитно доказателство № 20.4.

Включена е информация за предприети мерки от страна на УО, в т. ч. и получаване на консултантска подкрепа по различни инструменти за техническа помощ на ЕК.²¹⁴

По отношение на представянето на данни за етапните цели и целеви стойности, определени в рамката на изпълнението²¹⁵, в годишните доклади за изпълнение за 2016 г. и 2017 г., по всички индикатори са отчетени нулеви стойности, поради липса на договори за изграждане и модернизирание на научноизследователската инфраструктура. В годишния доклад за изпълнение за 2018 г., няма отчетени сертифицирани средства, а целевата стойност на индикатора „научни изследвания, иновации: брой нови изследователи в подпомогнатите субекти“ е с отчетено изпълнение едва от 19 на сто от заложената за същата година етапна цел.²¹⁶ За индикатора „изследователи, работещи в подобрени структури на научноизследователската инфраструктура извън София“ няма отчетена стойност, тъй като с първото изменение на оперативната програма от 04.11.2018 г., този индикатор е заличен и не следва да се отчита.

				<i>Таблица №6</i>
Етапни цели и целеви стойности, определени в рамката на изпълнението (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	ГДИ за 2016 г.	ГДИ за 2017 г.	ГДИ за 2018 г.	Етапна цел 2018 г.
Сертифицирани средства в (евро)	0	0	0	28 633 075
Научни изследвания, иновации: Брой нови изследователи в подпомогнатите субекти (еквивалент на пълно работно време)	0	0	6.75	35
Изследователи, работещи в подобрени структури на научноизследователската инфраструктура извън София (еквивалент на пълно работно време)	0	0	*След изменение на ОП НОИР 2014-2020 този показател отпада	50

Източник: УО на ОПНОИР 2014-2020

Съгласно информацията, представена в Годишния доклад за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 за 2018 г., стойностите на горепосочените индикатори не са постигнати, съобразно условията на чл. 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014. Решение на ЕК № С(2019)5857final от 31.07.2019 г., препотвърждава, че оперативната програма не е постигнала етапните цели по Приоритетна ос 1, включени в рамката за изпълнение.²¹⁷

Заложените в ОПНОИР 2014-2020 показатели за резултат по Приоритетна ос 1 са:

- научни публикации сред 10-те най-цитирани по приоритетните области на ИСИС;
- публични разходи за научноизследователска и развойна дейност (GOVERD плюс HERD) финансирани от предприятията като % от БВП;
- публични разходи за НИРД (GOVERD плюс HERD) финансирани от предприятията във всички области извън BG411 област София (столица), като % от общите публични разходи за НИРД (GOVERD плюс HERD);
- международни научни съвместни публикации на 1 млн. население.

В годишните доклади за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 за периода 2016 г. и 2017 г., са отчетени резултати по показателите за приоритетна ос 1, въпреки че до края на 2017 г. няма сключени договори за изграждане и модернизирание на научноизследователската инфраструктура по оперативната програма, което поставя под въпрос надеждността на информацията относно напредъка в изпълнението на

²¹⁴ Одитно доказателство № 20.4.

²¹⁵ член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

²¹⁶ Одитно доказателства № 20.4.

²¹⁷ Одитно доказателство №16

приоритетната ос, посочен в тях²¹⁸. В годишния доклад за изпълнение на оперативната програма за 2018 г., отчетеният напредък в изпълнението на приоритетна ос 1 е въз основа на сключените през годината договори за БФП, но по част от индикаторите няма отчетена стойност. По информация от УО на ОПНОИР 2014-2020, едни от основните източници на данни по посочените индикатори са Националният статистически институт и European Innovation Scoreboard (EIS). Данните на EIS от своя страна са базирани на други източници като Web of Science и Eurostat, които променят методологиите си. Това налага преизчисление на стойностите на индикаторите, включително за минали периоди и води, от една страна, до несъпоставимост и разминаване на данните и, от друга, до забавяне при представянето им за целите на съставяне на годишните доклади за изпълнение.²¹⁹

Таблица №. 7 Изпълнение на показатели за резултат по Приоритетна ос 1, представени в годишните доклади за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 за периода 2015-2018 г.

Показатели за резултат	Базова стойност за базова година 2013 г.	Целева стойност (2023 г.)	ГДИ за 2015 г.	ГДИ за 2016 г.	ГДИ за 2017 г.	ГДИ за 2018 г.
Научни публикации сред 10-те най-цитирани по приоритетните области на ИСИС	2,4 (брой)	4	0	4	В доклада няма отчетена стойност със следното обяснение: Има промяна в методологията и източника на данни, като новият източник на данни е Web of Science; данните за предходни години са ревизирани и няма налични данни за 2016 и 2017 г.	В доклада няма отчетена стойност със следното обяснение: След промяна в методологията на изчисление на индикатора на интернет страницата на EIS не са налични данни за 2017 и 2018 г. а 2013 г. - 2,47. Следващата актуализация на данните се очаква да бъде през юни 2020 г. ²²⁰
Публични разходи за научноизследователска и развойна дейност (GOVERD плюс HERD) финансирани от предприятията като % от БВП	0,02 %	0,03	0	0,01	В доклада няма отчетена стойност със следното обяснение: Към момента не са налични данни за 2017 г.	В доклада няма отчетена стойност със следното обяснение: Предварителни данни за 2018 г. ще бъдат налични през октомври 2019 г., окончателни данни ще бъдат налични през февруари 2020 г.
Публични разходи за НИРД (GOVERD плюс HERD) финансирани от предприятията във всички области извън BG411 област София (столица), като % от общите публични разходи за НИРД (GOVERD плюс HERD)	1,98 %	2,3	0	2,8	В доклада няма отчетена стойност със следното обяснение: Към момента не са налични данни за 2017 г.	-
Международни научни съвместни публикации на 1 млн. население	205 брой	270	0	202,4	226 ²²¹	324,10 ²²²

За периода 2015 г. - 2019 г. Управляващият орган е допуснал пропуски при разработването на процедурите по съставяне на годишните доклади за изпълнение на

²¹⁸ Одитно доказателство № 20.4.

²¹⁹ Одитно доказателство № 20.5.

²²⁰ ГДИ на ОПНОИР 2014-2020 за 2018 г.

²²¹ Има промяна в методологията и източника на данни, като източник на данни вече са Web of Science и Eurostat. Данните за предходни години са ревизирани

²²² Към момента след промяна в методологията на изчисление на индикатора на интернет страницата на EIS има промяна и в базовата стойност за 2013 г. - 243,7

оперативната програма. С актуализиране на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 от м. март 2020 г., пропуските по отношение на процедурите по съставяне на годишните доклади за изпълнение са преодоляни.

Отчитането на стойности по индикаторите за резултат от изпълнението на приоритетна ос 1 на програмата за години, в които няма сключени договори за безвъзмездна финансова помощ, поражда липса на увереност, че надеждно и своевременно се отчита изпълнението и напредъка в годишните доклади, а изборът на индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на специфичните цели на приоритетна ос 1, данните за които се оповестяват със закъснение над 2 години, или методологията по която се отчитат се променя, поставя под въпрос тяхната адекватност за целите на годишното докладване.

3. Администриране на сигнали за нередности и нередности по приоритетна ос 1

3.1. Създадена организация и въведени правила за администриране на сигнали за нередности и нередности

Правилата за администриране на нередности са уредени със ЗУСЕСИФ и в детайли с Наредба за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове (НАНЕСИФ)²²³.

Отговорност за предотвратяването, откриването и коригирането на нередности, включително за извършването на финансови корекции по оперативната програма носи РУО.²²⁴ Функции по администриране на нередности са възложени на дирекция „Управление на риска и контрол“ (УРК), в т.ч. осигуряване и поддържане на системи и процедури за превенция, регистриране и докладване на сигнали за нередности, нередности и опити за измами при изпълнението на оперативната програма; въвеждане и актуализиране на информация за всички постъпили сигнали за нередности и установени такива в ИСУН 2020, докладване пред АФКОС и чрез Irregularity Management System (IMS), предоставена от Европейската служба за борба с измамите (OLAF); предприемане на корективни действия за връщане на неправилно изплатени суми във връзка с нередности, процесуално представителство.²²⁵

Със заповед²²⁶ на ръководителя на УО са определени длъжностни лица в дирекция УРК, които да изпълняват функциите на служители по нередности по оперативната програма и правила за заместване. Въведен е ред за разпределение на сигналите, при който директорът на дирекция УРК възлага случаите на служители по нередности въз основа на одобрено от РУО разпределение на служители от различни дирекции, отговорни да следят за изпълнението на сключените договори по първа приоритетна ос.²²⁷

Редът за администриране и докладване на сигнали за нередности и нередности по оперативната програма е определен в глава 12 на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020.²²⁸ За основните етапи са въведени правила и процедури с последователни действия, отговорни лица и срокове за изпълнение, в съответствие с нормативните изисквания.²²⁹

3.1.1. Анализът на съдържанието на правилата и процедурите, определени в глава 12 на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020, вариант 4, показва някои съществени разминавания с процедурата по администриране на сигналите за нередности и нередности, определена в нормативните актове, както и вътрешни противоречия, включително с

²²³ Наредба за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове Приета с ПМС № 173 от 13.07.2016 г., обн., ДВ, бр. 57 от 22.07.2016 г., изм., бр. 55 от 7.07.2017 г., в сила от 7.07.2017 г., бр. 90 от 30.10.2018 г., в сила от 30.10.2018 г.

²²⁴ Чл. 9, ал. 5 от ЗУСЕСИФ

²²⁵ Одитно доказателство № 2

²²⁶ Одитно доказателство № 24

²²⁷ Одитно доказателство № 24

²²⁸ Към 31.12.2019 г. е в сила Наръчник за управление на ОПНОИР 2014-2020 г., Вариант 4

²²⁹ Одитно доказателство № 25

действащите системи за управление и контрол (СУК²³⁰) в УО на ОПНОИР 2014-2020 към 31.12.2019 г.

а) В т. 12.6. от Наръчника е определен различен ред и процедури за администриране на сигнали за нередности, съобразно подателя (дали е вътрешен или външен и дали е в резултат на проверка от системата АРАХНЕ), независимо че нито в ЗУСЕСИФ, нито в НАНЕСИФ се прави разлика между видовете сигнали за нередности. В резултат са въведени различни изисквания към служителите от УО, подали сигнал за нередност въз основа на проверка в системата АРАХНЕ. Те следва да извършат допълнителни проверки за преценка и потвърждение относно наличието на нарушение на правото на Съюза или на националното право с възможна вреда за бюджета на Съюза. Тази проверка, съгласно разпоредбите в същата точка се извършва от „проверяващ експерт“, когато сигналът се подава от служител на УО, който не участва във верификацията на искания за плащане.

Съгласно действащите СУК в УО на ОПНОИР 2014-2020 към 31.12.2019 г., със системата АРАХНЕ, работят служителите в дирекция „Управление на риска и контрол (УРК)“, дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ и главна дирекция „Верификация“. Структурното звено, в чиято компетентност е включено *прилагането* на процедурите по нередности е дирекция УРК, а във функционалната компетентност на ГД „Верификация“ е включено само оказването на „*съдействие* на служителите по нередности *при извършването на проверки* по постъпили сигнали за нередности във връзка с изпълнението на проекти по ОПНОИР 2014-2020“. Определянето с Наръчника, че с проверките и преценката относно „наличието или липсата на нарушение на правото на Съюза или на националното право с възможна вреда за бюджета на Съюза“ се ангажират служители, включително „проверяващи експерти“, различни от заетите в структурното звено, в чиято функционална компетентност са включени функциите по администриране на нередностите и от изрично определените със заповедта на ръководителя на УО, поставя под въпрос правилното изпълнение на тези дейности²³¹;

б) В т. 12.6.4. от Наръчника е определен „ред за регистриране на сигнал за нередност в ИСУН 2020 след уведомление от експерт, установил необходимост от налагане на финансова корекция за *стартирала процедура* за определяне на финансова корекция“, съобразно който „процедурата по администриране на сигнала за нередност се приключва от служител по нередности, съобразно резултата от приключване на процедурата за определяне на финансова корекция“. Посоченото противоречи на заложената в логика на процедурите по управление на нередности, съгласно чл. 3 от НАНЕСИФ.

Съгласно НАНЕСИФ, *процедурата по определяне на финансовите корекции* е елемент от действията по *установяване и коригиране* на нередността, а не по *регистрирането на сигнала за нередност*, тъй като е резултат от установяването по основание и определянето по размер на един от нейните елементи, а именно финансовото изражение на нередността. Финансовото изражение на нередността се обективира в първата писмена оценка на УО или съда, като компетентни по установяване на наличие или липса на нередност или в решението на УО за налагане на финансова корекция, издадено по реда на чл. 73 от ЗУСЕСИФ²³².

С тези разпоредби на Наръчника се създава впечатление, че процедурата по определяне на финансови корекции е отделна и може да се изпълнява независимо от процеса по администриране на нередности. Една от причините е, че, съгласно действащите СУК в УО на ОПНОИР 2014-2020 към 31.12.2019 г., при констатирани нарушения, УО (чрез отдел „Техническа верификация (ТВ)“ в ГД „Верификация“) определя и налага на бенефициерите финансови корекции. Посочва се, че отдел „Техническа верификация“ *отговаря за прилагане на процедурите по налагане на финансови корекции* по реда, предвиден в Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за

²³⁰ Одитно доказателство № 1; СУК, Версия 4 от м. май 2018 г.

²³¹ СУК, Версия 4 от м. май 2018 г.

²³² Чл. 14 във връзка с чл. 13 от НАНЕСИФ

извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ²³³, независимо че:

- процедурата по налагане на финансови корекции е част от процедурата по администриране на нередности;

- процеса по администриране на нередности е в рамките на функционалната компетентност на дирекция „Управление на риска и контрол“ в УО, а не ГД „Верификация“. Основните причини за това са, че

- съгласно т.2.2.2 от СУК на ОПНОИР 2014-2020 (от м. май 2018 г.), ГД „Верификация“ отговаря *освен* за определяне на размера на финансовите корекции и за „осъществяването на последващ контрол за законосъобразност на процедурите за определяне на изпълнители от страна на бенефициенти, съгласно действащото законодателство“, а нарушението на нормативните изисквания при възлагане на обществените поръчки, в резултат на което би се нарушил бюджета на Общността, е една от възможните хипотези, които отговарят на определението за нередност, съгласно §1, т. 2 от допълнителните разпоредби на НАНЕСИФ.;

- УО на ОПНОИР 2014-2020 има неправилното разбиране, че процедурата по налагане на финансови корекции и процедурата по администриране на нередности са две отделни процедури, протичащи по различен ред.

в) В Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 липсват правила и процедури за докладване на напредъка на проверките на сигналите за нередности, а с нарастване на броя на администрираните сигнали за нередности и увеличаването на натовареността на служителите по нередности, включително на служителите от други дирекции, ангажирани с проверките на сигналите, се създава риск от неспазване на нормативно определените срокове за установяване на наличието или липсата на нередност по постъпилите сигнали.

3.1.2. С изменението на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 от месец март 2020 г. са допълнени правилата и процедурите за администриране на сигнали за нередности по отношение на ясни инструкции при различни варианти на получаване на сигнал и последващи действия, конкретни вътрешни срокове за изпълнение, обмен на информация в рамките на УО и с други институции, образци на документи и са въведени:

- правила и процедура за регистриране на сигнал за нередност и действие при стартиране на процедура за определяне на финансова корекция с писмо по чл. 73, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и при прилагане от УО на решение за финансова корекция по отношение на договор с изпълнител, отчитан по няколко проекта/административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

- процедура за постъпилите сигнали, които не отговарят на определението за „сигнал за нередност“ и воденето им в регистър;

- правила при възобновяване на процедура по администриране на нередност при съдебно производство;

- определени са действията и документите за прилагане в ИСУН 2020 по партидите на сигнал за нередност, нередност и въвеждането на финансовите корекции;

- правила за месечно уведомление за осчетоводени, отписани или възстановени (прихванати) суми/нередности за предходния месец до Главна дирекция „Верификация“ и служителите по нередности.²³⁴

Въпреки направените изменения и допълнения, констатираните несъответствия с нормативните и вътрешни актове по отношение на процеса по администриране на нередности и налагане на финансови корекции не е отстранен.

С въведените от УО на ОПНОИР 2014-2020 правила и процедури за управление на процеса по администриране на нередности за периода 2015-2019 г. не са създадени достатъчно условия за адекватно разпределение на функциите по администриране на

²³³ Т. 2.2.3.6. от СУК на ОПНОИР 2014-2020, версия 4

²³⁴ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=830>, Наръчник Вариант 5, глава 12

нередности, включително по отношение на регистриране и управление на сигналите за нередности, подадени от служители на УО и не са въведени контролни дейности за проследяване напредъка при изпълнение на проверките по постъпилите сигнали, което създава риск от неспазване на нормативно определените срокове за извършване на проверките по установяване на нередностите.

3.2. Управление на сигналите за нередности и на нередностите

Процедурите за администриране на нередности включват: регистриране на сигнал за нередност; проверка за установяване на нередност или липса на нередност; издаване на първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност; регистриране на нередност; докладване на нередност; корективни действия и последващото им проследяване; приключване на процедурата по администриране на нередност и други действия, изпълнението на които е от значение за правилното администриране на нередността.²³⁵

3.2.1 Сигнали за нередности

Сигнал за нередност е постъпила, включително от анонимен източник, информация за извършена нередност, която като минимум трябва да дава ясна референция за конкретния проект, финансиращата програма, административното звено и описание на нередността.²³⁶ Сигнали могат да постъпят от външен или вътрешен източник. Външни сигнали могат да бъдат подадени на интернет страницата на програмата, на електронна поща, на място, чрез деловодната система, по пощата на адреса на ОПНОИР 2014-2020, както и устни сигнали.

За подаване на сигнал на електронната страница на програмата се използва бутон „Сигнали за нередности“ и се попълва формуляр, а служител по нередности следи за постъпването на сигнали. Също така на електронната страница на програмата са пояснени понятията измама, съмнение за измама, нередност, начините за подаване на сигнал за нередност, проверката му и друга полезна информация.²³⁷

Действията по администриране на всеки постъпил сигнал за нередност включват регистриране в деловодната система, разпределяне за проверка към служител по нередности, регистриране в Регистър на сигналите за нередности в ИСУН 2020, проверка по случая и издаване на акт на ръководителя на УО за установяване наличието или липсата на нередност.

По първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР 2014-2020 към 31.12.2019 г. са регистрирани общо 43 сигнали за нередности, от които само три сигнала са външни, а 40 са вътрешни, подадени от служители на главна дирекция „Верификация“, във връзка със съмнения за нарушения при провеждането на процедури за външно възлагане, установени при проверка на подадени отчети по искания за верификация на средства от бенефициери по проектите.²³⁸

Фигура №5

Източник: УО на ОПНОИР 2014-2020

²³⁵ Чл. 3 от НАНЕСИФ

²³⁶ Параграф 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на НАНЕСИФ

²³⁷ <http://sf.mon.bg>

²³⁸ Одитно доказателство № 25 и Одитно доказателство № 7

През 2018 г., когато са сключени първите договори по приоритетна ос 1, са постъпили два външни сигнали за нередности, а през 2019 г. регистрираните сигнали за нередности са 41 на брой, от които един е външен, а 40 са вътрешни. През месец декември 2019 г. са регистрирани 15 от сигналите, което представлява 35 на сто от всички сигнали по приоритетната ос.²³⁹

Сред причините за ръста на броя на вътрешните сигнали е увеличеният през този период брой на подадени отчети от бенефициерите и заявени за възстановяване разходи във връзка с проведени обществени поръчки по проектите, респективно възложени и изпълнени дейности по проектите, финансирани с договорите за БФП.²⁴⁰

3.2.1.1. Подаването на вътрешните сигнали за нередности, се извършва от служителите от ГД „Верификация“, които извършват и проверката по сигнала, като част от задълженията за прилагане на процедури за определяне на финансови корекции.²⁴¹

Установената практика е в противоречие със заповедта на ръководителя на УО от 16.10.2018 г., с която той е определил конкретни служители от дирекция УРК да изпълняват функциите на служители по нередностите, в рамките на които, съгласно чл. 10 от НАНЕСИФ се включва извършването на проверки по сигналите за нередности²⁴².

В резултат, проверките по всички вътрешни сигнали на УО на ОПНОИР 2014-2020 се извършват от служителите на звеното, подало сигнала, с което е нарушен принципа за разделение на отговорностите по вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол по смисъла на чл. 7, ал. 1, т. 8 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

3.2.1.2. Външните сигнали за нередности са с различен характер и произход – получени са анонимен сигнал чрез електронната страница на програмата, сигнал по електронна поща и един сигнал, който е пренасочен по компетентност от друга институция.

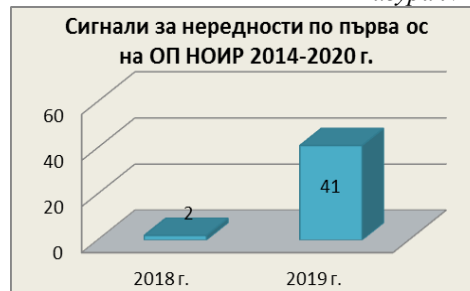
Проверката на сигналите показва, че са:

- са спазени процедурите и сроковете по отношение на тяхното регистриране в деловодната система на ИА ОПНОИР и в регистъра на постъпилите сигнали в ИСУН 2020;
- от УО са извършени документални проверки, сигналите са приключени и е предоставена информация за решенията по проверките на засегнатите лица;
- по трите външни сигнали за нередност е издадена първа писмена оценка с установена липса на нередност.²⁴³

За същия период е постъпил и сигнал чрез интернет страницата на програмата, но тъй като преценката на УО е че изложената информация в сигнала не се отнася за извършена нередност²⁴⁴, сигналът не е регистриран в ИСУН 2020. Предприети са правилни действия при получаването му, като са извършени: регистрация в деловодната система; документална проверка; изготвен е доклад по сигнала до ръководителя на УО и др.²⁴⁵

3.2.1.3. Анализът на съдържанието на досиетата на всички 43 постъпили сигнали за нередности, показва спазване на тридневния срок²⁴⁶ за регистриране на сигналите в ИСУН 2020, като е установено забавяне с 27 дни при регистрацията на само на един сигнал.

Фигура №6

Източник: УО на ОПНОИР 2014-2020

²³⁹ Одитно доказателство № 25

²⁴⁰ Одитно доказателство № 24

²⁴¹ Одитно доказателство № 25

²⁴² Одитни доказателства № 1 и № 25

²⁴³ Одитно доказателство № 25

²⁴⁴ Сигналът се отнася за неизписване на вида на юридическото лице с нестопанска цел на един от партньорите по проектите в публичния модул на ИСУН.

²⁴⁵ Одитно доказателство № 25 и Одитно доказателство № 7

²⁴⁶ Чл. 9, ал. 1, ал. 2 и ал. 4 от НАНЕСИФ

Сигналът е проверен и приключен в установения тримесечен срок.²⁴⁷

През последното тримесечие на 2019 г. са постъпили 27 или над 65 на сто от всички регистрирани до 31.12.2019 г. сигнали за нередности по първа ос, като всички са вътрешни сигнали за съмнения за нарушение при провеждане на процедури за избор на изпълнител от бенефициерите по проектите.

При 12 или в 28 на сто от постъпилите до 31.12.2019 г. сигнали за нередности, не е спазен определения в чл. 10, ал. 2 от НАНЕСИФ тримесечен срок за проверка²⁴⁸. Закъснението при проверките варира от 3 до 261 дни, като най-голямо е при проверката по сигнал № 183 във връзка с изпълнението на договор № BG05M2OP001-1.002-0006 за „Изграждане и развитие на Център за компетентност „Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска“ (Quasar)“, с бенефициер Института по роботика. Сигналът се отнася за нарушение при провеждане на процедура за избор на изпълнител и нарушаване на принципите на свободна и лоялна конкуренция, като решението на УО за налагане на финансова корекция в резултат на извършената проверка е издадено едва на 12.08.2020 г. Само по един от тези сигнали за нередности е използвана възможността по чл. 10, ал. 3 от НАНЕСИФ за удължаване на срока за извършване на проверка поради правна и фактическа сложност.²⁴⁹

Като една от основните причините за неспазване на срока за приключване на сигнала за нередност, УО посочва натовареността на служителите.²⁵⁰

3.2.1.4. За проверката на сигналите за нередности не са извършвани проверки на място, а само документални проверки, тъй са свързани с основно с нарушения по повод възлагането на обществените поръчки от страна на бенефициерите. Сигналите са приключени с първа писмена оценка или решение за определяне на финансова корекция.

3.2.1.5. В ИСУН 2020, модула за служебно ползване, модул „Проверки“, „Сигнали за нередности“, са приложени сканирани копия на документите във връзка с подадените сигнали, с което е осигурена одитна следа за изпълнението на процеса по управление на сигналите за нередности.²⁵¹

Процесът по администриране на вътрешните сигнали за нередности от УО на ОПНОИР 2014-2020 през периода 2018-2019 г. допуска отклонения от добрите практики по отношение адекватното разпределение на отговорностите, а въведените контролни процедури не осигуряват в достатъчна степен спазването на нормативните изисквания в областта.

С цел създаване на достатъчно условия за гарантиране спазването на сроковете по чл. 10 от НАНЕСИФ за приключване на проверките по постъпилите сигнали за нередности, ръководителят на УО на ОПНОИР 2014-2020 утвърждава промени в Наръчника за управление на програмата от м. септември 2020 г. В съответствие с извършените промени в глава 12 на наръчника са въведени изисквания за:

- предприемане на действия от страна на служителя по нередности след изтичане на два месеца от датата на писмо за стартиране на производство по определяне на финансова корекция по регистриран сигнал за нередност, в случай че не е съставен и регистриран в деловодната система проект на решение за определяне на финансовата корекция/ проект на решение за прекратяване на производството по определяне на финансова корекция;

- действията, които се предприемат са свързани със съставянето на проект на писмо относно изтичане сроковете за извършване на проверка и искане за представяне на обосновка при наличие на необходимост от удължаване срока за администриране на сигнала за нередност до 45 дни поради правна и фактическа сложност при провеждане на

²⁴⁷ Одитно доказателство № 25

²⁴⁸ чл.10, ал.2 от НАНЕСИФ

²⁴⁹ Одитно доказателство № 7

²⁵⁰ Одитно доказателство № 24

²⁵¹ Одитно доказателство № 25

процедурата по определяне на финансова корекция. Служителят по нередности, отговорен за администрирането на сигнала за нередности, при уведомление относно липса на необходимост от удължаване на срока за администриране на сигнала за нередност приключва процедурата по администриране на сигнала за нередност съобразно резултата от приключване на процедурата за определяне на финансова корекция, а при уведомление, с обосновка относно наличие на необходимост от удължаване на срока за администриране на сигнала поради правна и фактическа сложност при провеждане на процедурата по определяне на финансова корекция, изготвя мотивиран доклад до Ръководителя на УО относно удължаване на срока за администриране на сигнала за нередности.

Извършените промени не са достатъчни за гарантиране спазването на сроковете за изпълнение на проверките по постъпилите сигнали за нередности по чл. 10 от НАНЕСИФ, тъй като:

- контролни процедури, свързани с осъществяването на текущ мониторинг върху напредъка при изпълнението на проверките по постъпилите сигнали за нередности са въведени само по отношение на проверките, извършвани въз основа на вътрешните сигнали за нередности, свързани с процедури по налагане на финансови корекции, а не за всички проверки по постъпили сигнали за нередности;

- действията следва да се предприемат от служителя по нередности, регистрирал сигнала за нередност и отговорен за администрирането му включително в случаите, в които следва да се изготви мотивиран доклад до ръководителя на УО относно необходимостта от удължаване на срока за администриране на нередността поради фактическа и правна сложност, независимо че той може да не участва в извършването на проверката, нито осъществява контрол по нейното изпълнение, тъй като не е неин възложител.

3.2.2. Установени и докладвани нередности по приоритетна ос 1

Служителите по нередности регистрират установените нередности в ИСУН 2020, отговарят за тяхното приключване, както и за предприемане на корективни действия за връщане на неправилно изплатените суми.²⁵²

До 31.12.2019 г. по първа приоритетна ос на ОПНОИР 2014-2020, във връзка с постъпилите сигнали за нередности са приключени проверките по 18 сигнала, от които са регистрирани 15 нередности, а проверките по 3 сигнала са приключени без да е установена нередност. Това показва, че делът на сигналите за нередност, по които е установена такава за периода до 31.12.2019 г. по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 възлиза на 35 на сто от регистрираните сигнали и показва че средно всеки трети сигнал за нередност е основателен.

<i>Таблица №8</i>					
Приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 г.	Регистрирани сигнали за нередности	Установени нередности	Приключени случаи без нередност	Сигнали в процес на проверка	Определени финансови корекции
към 31.12.2019 г.	43	15	3	25	2 462 203,66 лв.

Източник: УО на ОПНОИР 2014-2020

3.2.2.1. Извършеният преглед на досиетата на нередностите по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 показва:

- несъществено закъснение от един работен ден при регистрацията на нередностите в ИСУН 2020 в 2 от общо 15-те случая спрямо нормативно определения срок от 3 работни дни от датата на издаване на акта, с който е определена нередността;

- закъснение между 1 и 4 дни при уведомяването на засегнатите лица в 4 от общо 15-те случая на установена нередност.²⁵³

- всички нередности по приоритетната ос са установени през 2019 г., като до края на годината е приключен само един от случаите на нередност. Причините за активния

²⁵² Чл. 15 от НАНЕСИФ във връзка с т. 12.7 от Глава 12 от Наръчника за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020

²⁵³ Одитно доказателство № 25

статус на голяма част от нередностите са в подадени жалби и заведени административни дела срещу решения на РУО за определяне на финансова корекция.²⁵⁴

- установените нередности по първа ос са във връзка с извършени нарушения при провеждане на обществени поръчки от бенефициерите. Всички определени финансови корекции по договорите за БФП са на етап изпълнение на договорите, поради което УО се възползва от възможността, предвид подаване на сигнала за нередност, да спре плащанията по договорите, в съответствие с определените в т. 12.6.1.1. от Глава 12 на Наръчника за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 превантивни/корективни мерки.²⁵⁵

Високият дял на подадени вътрешни сигнали за нередности и установени нередности във връзка със съмнения за нарушения при провеждане на процедури за външно възлагане на етап преди изплащане на безвъзмездната финансова помощ, от една страна, е показател за осъществен ефективен вътрешен контрол от страна на УО, но и показател за недостатъчен капацитет на бенефициерите в областта на възлагане на обществените поръчки.

3.2.2.2. Всяка разкрита нередност при изпълнението на оперативната програма се докладва пред дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерство на вътрешните работи (АФКОС), с копие до ръководителя на Сертифициращия орган. За всяко тримесечие на докладване подлежат новите нередности, последващите действия и съществените промени по вече докладвани в предходни периоди нередности, включително липсата на установени нередности. При определени случаи информация се предоставя и към Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ), чрез специализирана платформа за докладване и проследяване на нередности Irregularity Management System (IMS).²⁵⁶

От Управляващия орган е извършено редовно тримесечно докладване на установените нередности по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 г. Спазени са изискванията по отношение на сроковете, формата и съдържанието при докладване на нередностите по приоритетната ос. Докладите са изпращани до АФКОС, като копие е предоставяно на Сертифициращия орган.

До 31.12.2019 г. по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 няма установени случаи, подлежащи на докладване до ОЛАФ, тъй като нередностите са под установения стойностен праг за докладване или попадат в изключенията за докладване, поради установяването им преди изплащане на помощта.²⁵⁷

От УО на ОПНОИР 2014-2020 г. са извършени редовни и правилни действия при докладване на установените нередности по първа ос на оперативната програма, с което са спазени изискванията на нормативните и вътрешни актове.

3.3 Предприети превантивни действия

Законосъобразното провеждане на процедурите за избор на изпълнител е от първостепенно значение при изпълнението на проектите, свързани с изграждането и оборудването на центровете за върхови постижения и центровете за компетентност. Над две трети от размера на договорените средства по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 се разходват чрез провеждане на обществени поръчки. През 2019 г. започва активното изпълнение на проектите, финансирани по оста и Управляващият орган извършва административни проверки на 279 договори, сключени от бенефициерите с изпълнители на обществени поръчки. При част от които са констатирани нередности.

До края на 2019 г., поради нарушения при провеждане на възлагане на обществени поръчки по проекти, финансирани по приоритетната ос, са определени финансови корекции

²⁵⁴ Одитно доказателство № 7 и Одитно доказателство № 25

²⁵⁵ Одитно доказателство № 7

²⁵⁶ Чл.19 и чл.20 от Наредба за администриране на нередности по ЕСИФ

²⁵⁷ Одитно доказателство № 7 и Одитно доказателство № 25

на обща стойност от 2 462 203,66 лв. или 4 на сто от размера на верифицираните и сертифицираните средства по оста.²⁵⁸

Високият дял на определените финансови корекции създава риск от: утежняване на бюджета на бенефициерите, неизпълнение на част от заложените дейности по проектите и намаляване на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура.

В подкрепа на бенефициерите по приоритетна ос 1 на ОПНОИР от УО са предприети редица действия с цел намаляване допускането на грешки с финансово изражение от бенефициерите и определяне на финансови корекции – обучения, включително за прилагането на законодателството в областта на обществените поръчки и превенция на нередностите; редовни месечни и индивидуални срещи; разпространение на полезни материали чрез интернет страницата на програмата и ИСУН 2020, сред които изготвени анализи от Одитния орган и УО в областта на нередностите и насоки за избягването им и други.²⁵⁹

С цел информиране за най-често допусканите грешки, своевременно идентифициране на потенциални проблеми и предотвратяване допускането на нередности от УО са изготвени през месец април 2020 г. два анализа на резултатите от извършения контрол за законосъобразност на проведените процедури за избор на изпълнител по реда на ЗОП и ЗУСЕЦИФ, като е използвана натрупаната информация и грешки от предходната година. Първият анализ е предназначен за бенефициерите на оперативната програма и цели информиране за промените в законодателството в областта на нередностите и предприемане на адекватни мерки за избягването на подобни отклонения, което да доведе до налагане на по-малко финансови корекции. Анализът е предоставен на бенефициерите чрез интернет страницата на програмата и ИСУН 2020. Вторият анализ е вътрешен с фокус първа приоритетна ос и е предназначен за ръководството и служителите на УО на ОПНОИР и са посочени добри практики.²⁶⁰

При част от сигналите за нередности е извършено повторно стартиране на процедурата за налагане на финансови корекции²⁶¹, включително е извършено преразглеждане на проведени процедури за избор на изпълнител, с което е осигурено своевременно прилагане на промените в нормативната уредба за периода.²⁶²

В рамките на УО се поддържа вътрешна база данни за всички установени типове нередности и определени финансови корекции по приоритетна ос 1 на програмата и по проекти. Събира се информация за всички проверени процедури и договори от обществени поръчки, разходи по които са включени в доклади по сертификация, с което са създадени условия за извършване на текущи анализи на констатираните нарушения и за прилагането на единен подход.²⁶³

Управляващият орган полага усилия за подкрепа на бенефициерите за своевременно идентифициране на потенциални проблеми и предотвратяване допускането на нередности при изпълнението на проектите, финансирани със средства по приоритетна ос 1 на ОПНОИР. Създадените условия на засилен мониторинг на проведените външни възлагания по оста са предпоставка за избягване на повтарянето на аналогични случаи на нередности и подобряване на системата на контрол.

Добра практика са провежданите редовни периодични срещи с бенефициерите по приоритетна ос 1, с фокус обществените поръчки и техният статут по всеки проект, както и трудностите, които срещат бенефициерите при изпълнението на проектите.

²⁵⁸ Одитно доказателство №7

²⁵⁹ Одитно доказателство №7, Одитно доказателство № 22 и Одитно доказателство № 25

²⁶⁰ Одитно доказателство № 7, <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=843>

²⁶¹ Изменения в Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции и процентните показатели за определяне на размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕЦИФ в сила от 23.08.2019 г.

²⁶² Одитно доказателство № 24

²⁶³ Одитно доказателство № 7

4. Управление на рискове, свързани с постигане на целите на Приоритетна ос 1

Предоставените от системата за наблюдение финансови и физически данни за напредъка по финансираните проекти са от изключителна важност, за да се прецени дали и до каква степен съществува вероятност да не бъдат постигнати целите на оперативната програма. При идентифициране на такива рискове, Управляващият орган следва да предприеме незабавни действия за предотвратяването им.²⁶⁴

4.1. Идентифицирани проблеми и потенциални заплахи

Процедурите за извършване на анализи, изследвания, оценки, становища и доклади от Управляващия орган и идентифицирането на проблеми и потенциални заплахи в изпълнението на оперативната програма са описани в глави 6, 11 и 15 на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020.

Отговорните структурни звена в ИА ОПНОИР, които имат функции при идентифициране на проблеми и потенциални заплахи, засягащи постигане на целите на Приоритетна ос 1 са: дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка (ПНО)“, дирекция „Подбор на проекти и договаряне (ППД)“, главна дирекция „Верификация“, дирекция „Финансово планиране, счетоводство и плащания (ФПСП)“ и дирекция „Управление на риска и контрол (УРК)“.²⁶⁵

Дирекция ПНО разработва и актуализира методологии и методики за провеждане на изследвания, оценки и анализи за текущото наблюдение на ОПНОИР 2014-2020 и периодично анализира, обобщава и отчита пред изпълнителния директор на агенцията данни и резултати за изпълнението на програмата. Периодично, но не по-малко от два пъти годишно дирекция ПНО извършва анализ на изпълнението на заложените в програмата индикатори. Анализите заедно с корективни мерки и действия се предоставят с доклад до ръководителя на УО и ръководителя на работна група за оценка на риска.²⁶⁶

При наличие на сериозно съмнение относно напредъка на ОПНОИР 2014-2020, съгласно поставените цели, дирекция ПНО уведомява за това Ръководителя на УО и предлага извършване на непланирана оценка. Въз основа на резултатите от извършената оценка, дирекция ПНО прави предложение до ръководителя на УО за провеждането на корективни мерки. За резултатите и препоръките от извършената оценка се информира КН.²⁶⁷

В резултат на проведените оценки, дирекция ПНО формулира предложения за промяна в съдържанието на ОПНОИР 2014-2020 или в начина на управлението ѝ. Процесът по оценка се осъществява в тясно сътрудничество с всички дирекции на УО.²⁶⁸

За целите на наблюдение на физическия напредък на оперативната програма, главна дирекция „Верификация“ представя на дирекция ПНО справки на месечна и годишна база за състоянието на индикаторите (за изпълнение и резултат) по операция.²⁶⁹

Дирекция ФПСП представя на дирекция ПНО справки за сертифицирани средства, за реално изплатени средства на ниво програма/ приоритетна ос/ процедура и на ниво проект при необходимост; както и прогнози за финансовото изпълнение на проект/ процедура/ приоритетна ос/ програма.

Дирекция УРК представя на дирекция ПНО анализи, доклади, становища и методологии за оценка и управление на риска на ниво проект/ процедура/ приоритетна ос/ програма.²⁷⁰

²⁶⁴ Одитно доказателство № 1

²⁶⁵ Одитно доказателство № 1

²⁶⁶ Одитно доказателство № 1

²⁶⁷ Одитно доказателство № 1

²⁶⁸ Одитно доказателство № 1

²⁶⁹ Одитно доказателство № 1

²⁷⁰ Одитно доказателство № 1

Процесът на управление на риска включва управление на риска на програмно ниво и управление на риска на проектно ниво. Оценката на риска се извършва от създадена за целта работна група в рамките на УО. Работната група за оценка на риска се формира със заповед на ръководителя на УО. Нейният председател е директора на дирекция УРК, а членове са директорите на дирекции и началниците на отдели в УО, както и най-малко по един експерт от всяка дирекция/отдел.

Управлението на риска на програмно ниво се осъществява от Работна група по оценка на риска чрез провеждане на периодични заседания във връзка с изпълнението на нейните функции; ограничаване на идентифицираните рискове чрез прилагане на системите за вътрешен контрол и подходящи мерки за контрол на риска и наблюдение на изпълнението на мерките за управление на риска. Идентифицирането, оценката и анализът на резултатите от процеса по управление на риска на програмно ниво се извършват съгласно Вътрешните правила за работа на работната група по оценка на риска, утвърдени от РУО на 29.01.2018 г.

При управление на риска на проектно ниво, първоначалната оценка на риска на ниво проект се осъществява от Работна група по оценка на риска. Методологията за оценка на риска на ниво проект по Приоритетна ос 1 е описана във Вътрешните правила за работа на работната група по оценка на риска.²⁷¹

Анализът на документите, свързани с изпълнението на дейностите по оценка и управление на риска²⁷², показва че:²⁷³

- за периода 2015 г. - 2019 г. УО не е осъществявал в пълна степен предвидените в Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 процедури по отношение на изготвяне на анализи, изследвания, оценки и становища, което затруднява процеса по извършване на мониторинг и възможността да се вземат своевременни и адекватни решения за промени по отношение на Приоритетна ос 1;²⁷⁴

- не е налична одитна следа за изготвени доклади от Работната група по оценка на риска и/или протоколи от проведени срещи до м. юли 2018 г., въпреки че първата заповед за сформирване на работна група по оценка за риска на ОПНОИР 2014-2020 е от 16.05.2016 г. Доклад от председателя на Работната група по оценка на риска е изготвен на 26.07.2018 г. за представяне на резултатите от извършена оценка на риска на проектите със сключени договори по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020, като в допълнение е съставен и План за ограничаване на рисковете, одобрен от Ръководител на УО, с посочени отговорни звена и срокове. В доклада е предвидено на следващото заседание да се преразгледа списъка с рисковете, тяхната вероятност от възникване и влияние. Одитна следа за такива последващи действия няма;²⁷⁵

- до 31.12.2019 г. в УО не са разработвани методологии и/или методики за провеждане на изследвания, оценки и анализи за текущото наблюдение на ОПНОИР 2014-2020, независимо че в глава 11 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020, това е елемент на функционалните задължения на дирекция ПНО. Основният инструмент за извършване на оценки по програмата е Планът за оценка²⁷⁶. Съгласно Плана за оценка, УО на ОПНОИР 2014-2020 е възприел подхода оценките, анализите и изследванията по програмата да бъдат възлагани на външни изпълнители. В Плана за оценка на ОПНОИР 2014-2020 от 2016 г. е предвидено, през периода 2018 г. - 2019 г. да бъде извършена оценка

²⁷¹ Одитно доказателство № 1

²⁷² доклади от Работна група по оценка на риска и/или протоколи от проведени срещи; заповед за Работна група по оценка на риска; анализ на резултатите от оценката на риска и последващите действия от УО на база на получените резултати; „План за действие за ограничаване на рисковете; разработени и актуализирани методологии и методики за провеждане на изследвания, оценки и анализи за текущото наблюдение на ОПНОИР 2014-2020; справки за индикаторите; прогнози за финансово изпълнение на приоритетна ос 1 от дирекция ФПСИ; анализи, доклади, становища и методологии за оценка и управление на риска на ниво проект/процедура/приоритетна ос/ програма от дирекция УРК; анализ на изпълнението на заложените в програмата индикатори от дирекция ПНО; непланирана оценка при наличие на сериозно съмнение относно напредъка на ОПНОИР 2014-2020

²⁷³ Одитно доказателство № 26

²⁷⁴ Одитно доказателство № 26

²⁷⁵ Одитно доказателство № 26

²⁷⁶ Одитно доказателство № 16

на изпълнението, на ефикасността и ефективността на процедура „Изграждане на регионални научни центрове“ по Приоритетна ос 1 и оценка за въздействието на Инвестиционен приоритет 1а по Приоритетна ос 1 през периода 2019 г. - 2021 г. В актуализирания План за оценка на ОПНОИР 2014-2020, от м. август 2017 г. тези оценки отпадат. В графика за провеждане на оценки са включени само задължителните;²⁷⁷

- за периода 2015 г. – 2019 г., от Главна дирекция „Верификация“ не са изготвяни месечни и годишни справки за състоянието на индикаторите, които следва да се подават до дирекция ПНО за целите на наблюдение на физическия напредък на оперативната програма, независимо от изискванията, определени в глава 11 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020. Като причина от УО посочват, че за целите на наблюдението на напредъка по програмата, ГД „Верификация“ предоставя на дирекция ПНО месечни/годишни справки за състоянието на индикаторите по операции, при поискване, като в Наръчника няма специално разработени образци на справки. Пояснението се отнася за периода след м. март, 2020 г., когато с актуализацията на наръчника, начинът на наблюдение на индикаторите е изменен;²⁷⁸

- за периода 2015 г. - 2019 г. липсва надеждна одитна следа за изготвени прогнози за финансовото изпълнение на приоритетна ос 1 от дирекция ФПСП, независимо от изискванията, посочени в глава 11 от Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020²⁷⁹

За периода 2015 г. - 2019 г. Управляващият орган не е осъществявал в пълна степен определените в Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020 функционални ангажименти по отношение на изготвяне на справки, анализи и оценки, което затруднява процеса по своевременно идентифициране на проблеми и потенциални заплахи в изпълнението на Приоритетна ос 1 за вземане на адекватни решения.

4.2. Последващи корективни действия в случай на непостигане на целите на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“

Съгласно чл. 22 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, когато приоритетите не са постигнали своите етапни цели, държавата-членка предлага преразпределението на сума, съответстваща на резерва за изпълнение, към приоритетите, определени в решението на Комисията и други изменения на програмата, които са резултат от преразпределянето на резерва за изпълнение.

Извършен анализ на изпълнението на индикаторите за резултат по ОПНОИР 2014-2020²⁸⁰ през м. май 2017 г. от отдел „Наблюдение и оценка“ показва, че нивата на изпълнение на етапните цели за 2018 г. са критични и целевите стойности на част от индикаторите не могат да бъдат изпълнени.²⁸¹

В резултат от анализа на изпълнението на индикаторите и актуализацията му през м. февруари 2018 г., със Заповед на РУО е сформирана вътрешноведомствена работна група за изготвяне на стратегия за изменение на ОПНОИР 2014-2020. С оглед на констатациите на работната група, през месец март 2018 г. е сключен договор с възложител ИА ОПНОИР и е избран изпълнител²⁸² по договор за възлагане на обществена поръчка с предмет „Анализ и оценка на предложените за промяна индикатори на ОПНОИР 2014-2020“, с включени дейности: анализ на приложимостта, адекватността и ефективността на направените предложения за промяна на програмата и оценка на релевантността и постижимостта на индикаторите и съответните целеви стойности, които са предложени за промяна.²⁸³

²⁷⁷ Одитно доказателство № 26

²⁷⁸ Одитно доказателство № 26

²⁷⁹ Одитно доказателство № 21

²⁸⁰ Одитно доказателство № 16

²⁸¹ Одитно доказателство №16

²⁸² „Иконометрика“ ЕООД

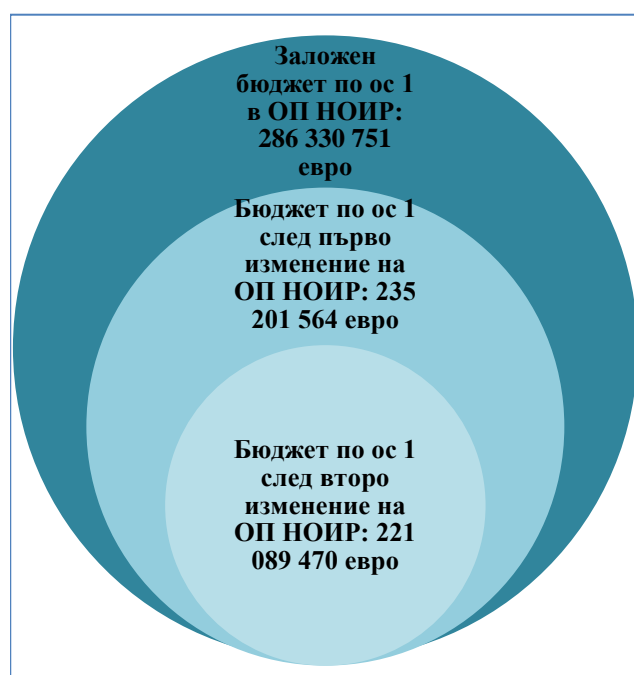
²⁸³ Одитно доказателство № 16

През месеците март и април 2018 г. са проведени консултативни срещи с представители на МОН, УО на ОПИК 2014-2020, НСИ, дирекция ЦКЗ към АМС и ЕК за обсъждане на изводите от извършената оценка и предложенията за промяна на оперативната програма. На деветото заседание на КН, проведено през м. юни 2018 г., е взето решение за промяна на ОПНОИР 2014-2020.²⁸⁴

Оперативната програма е изменена с Решение за изпълнение на ЕК № С(2018) 8169/04.12.2018 г. В резултат на промяната, заложеният бюджет на Приоритетна ос 1 е намален от 286 330 751 евро на 235 201 564 евро или на 460 014 275 лв. – общ размер на финансирането. Намалението възлиза на 17,9 на сто от първоначално програмираните средства за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура.

Съгласно годишния доклад за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 за 2018 г., етапните цели и целеви стойности не са постигнати. В изпълнение на условията на чл. 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014 и Решение на ЕК № С(2019)5857 final от 31.07.2019 г., резервът за изпълнение по ос 1 в размер на 27 600 857 лв. не може да бъде разпределен в същата приоритетна ос.²⁸⁵ На единадесетото заседание на КН на ОПНОИР 2014-2020, е взето принципно решение резервът да бъде прехвърлен по Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“. Мотивите на КН за прехвърляне на резерва са свързани с факта, че по този начин ще се подкрепят дейности, насочени към повишаване на квалификацията и научноизследователските кариери на заетите в НИРД сектора, в допълнение към интервенциите по Приоритетна ос 1, които са от съществено значение за повишаване нивото и пазарната ориентация на научноизследователските дейности на водещите научни организации в България. Преразпределението е съобразено с условията на чл. 22, пар. 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и т. 2.4.2 от Указанията на ЕК за държавите членки относно рамката за изпълнение и, въпреки че средствата се прехвърлят от ЕФРР към ЕСФ и между Тематична цел 1 към Тематична цел 10 на Споразумението за партньорство, не се нарушават изискванията за тематична концентрация и минималните размери на разпределение на средствата.²⁸⁶

Фигура № 7: Изменения в бюджета на ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020 за периода 2015-2019 г.

През м. април 2020 г., са предприети действия за трето изменение на оперативната програма, като са пренасочени 2 млн. лв. към ОПИК 2014-2020, във връзка с COVID-

²⁸⁴ Одитно доказателство № 16

²⁸⁵ Одитно доказателство № 16

²⁸⁶ Одитно доказателство № 16

19 и епидемиологичната обстановка в страната.²⁸⁷

Освен промените в оперативната програма, Управляващият орган е предприел действия по отношение на Приоритетна ос 1 чрез: подобряване на административния капацитет на ИА ОПНОИР; оказване на институционална подкрепа на бенефициерите чрез обучения, писма с указания и устойчиво прилагане на изграден подход за организиране на регулярни месечни срещи; актуализиране на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020.²⁸⁸

За успешното изпълнение на проектите по Приоритетна ос 1, УО полага целенасочени усилия за привличане на външна експертна помощ в полза на бенефициерите по ос 1 за осигуряване на устойчивост на проектите, като си сътрудничи със Съвместния изследователски център (JRC) към ЕК. Дейността на Съвместния изследователски център е организирана към Главна дирекция „Регионална и селищна политика“ в ЕК и се финансира със средства от бюджета на ЕС. Във връзка с изпълнението на ОПНОИР 2014-2020, центърът следва да даде стратегическа оценка на изграждащите се ЦВП и ЦК и препоръки за бъдещото им развитие, включително по отношение на предизвикателствата свързани с: правната форма на управление и ползване на научноизследователската инфраструктура; правилното прилагане на режима на държавните помощи в условията на технологичен трансфер и комерсиализация на резултатите по проектите; разработването и въвеждането на устойчиви модели за управление и др. Съвместният изследователски център следва да разработи конкретни предложения и препоръки към всеки център за върхови постижения или компетентности, както и пътна карта за дългосрочна подкрепа.

УО продължава работа по партньорската проверка (peer review-анализа) на проектите за научни центрове по Приоритетна ос 1 чрез подкрепата, предоставена от платформата за обучение и политики Interreg Europe и Инструмента за техническа помощ и обмен на информация към Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ в ЕК (TAIEX-REGIO PEER 2 PEER). В рамките на сътрудничеството, през 2020 г. е планирано провеждането на работен семинар на тема „Комерсиализация и интернационализация на резултатите от проектите за центрове за върхови постижения и центрове за компетентност“. Целта на семинара е да се предостави възможност за обмяна на опит, добри практики и експертиза на европейско ниво, като за лектори на събитието са привлечени експерти от Института за изследване на глобални промени в Чешката академия на науките и от изследователски център CEITEC.

За преодоляване на забавянето на дейностите по финансираните проекти по ос 1 и оптимизиране на финансовия ресурс на ОПНОИР 2014-2020, със заповед № РД 09-124 от 08.07.2019 г. на РУО е създадена работна група, която е извършила преглед на наличните в ИСУН 2020 финансови анализи по всички проекти, финансирани по оста. В резултат на това, на бенефициерите по приоритетната ос се препоръчва да актуализират данните в подадените финансови анализи, което следва да осигури по-реалистично прогнозиране на финансовата устойчивост на проектите след 2023 г.

УО е разработил второ предложение за обучение, за включване към платформата на Interreg Europe. Целта е да се направи (peer review-анализ) на финансирани по програмата центрове и да бъдат предоставени препоръки, насочени към дейностите за трансфер на технологии и използване на изградената научна инфраструктура. Предложението е съгласувано с ГД „Регионална и селищна политика“ към ЕК.²⁸⁹

Във връзка с високия риск от неизпълнение на етапните цели за 2018 г. и впоследствие неговото реализиране, от Управляващия орган са предприети корективни действия по отношение на Приоритетна ос 1, като последователно са взети две решения на първоначално планирания бюджет по оста. Намалението на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура не оказва

²⁸⁷ РМС № 256 от 14.04.2020 г.

²⁸⁸ Одитно доказателство № 22

²⁸⁹ Одитно доказателство № 27

влияние върху степента на изпълнение на целите по приоритетната ос, респективно на целите заложенени в националните стратегически документи, тъй като средствата по програмата са допълващи финансирането по националните стратегически документи, а с одобрените проекти се очаква изпълнение на заложените индикатори за резултат както по приоритетната ос, така и по националните цели.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. През периода 2015 г. - 2019 г. Управляващият орган на ОПНОИР 2014-2020 полага усилия за постигане ефективно договаряне на определения по приоритетна ос 1 финансов ресурс като:

- определя ясни правила, процедури и отговорности в Наръчника за управление на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020;

- осигурява допълнителна подкрепа на комисиите за оценка на проектните предложения по процедурите за предоставяне на БФП чрез конкурентен подбор, като възлага обществена поръчка за избор на експерт-оценители, които извършат оценка на проектните предложения и на научния потенциал на кандидатстващите научни организации;

- осъществява ефективен контрол преди сключване на договорите за предоставяне на БФП.

Независимо от положените усилия, договарянето на средствата е забавено поради закъснение при:

- разработване и публикуване на условията/насоките за кандидатстване по процедурите за предоставяне на БФП чрез конкурентен подбор предвид актуализирането на Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023 през 2017 г. и

- извършването на оценката на проектните предложения, поради връщане на оценителните доклади за преразглеждане от оценителните комисии.

2. Закъснението при договарянето на средствата по приоритетната ос води съответно до забавяне при изпълнението на договорите за безвъзмездна финансова помощ и финансираните с тях проекти.

Към 31.12.2019 г. по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014-2020 се изпълняват общо 17 договора за БФП, от които 4 договора за изграждане на центрове за върхови постижения, 11 - за изграждане на центрове за компетентности, от които 1 е прекратен през 2020 г., и 2 - за допълваща подкрепа на научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма „Хоризонт 2020“. По сключените договори е предвидено изпълнението на общо 162 дейности, от които в процес на изпълнение в съответствие с първоначално съставения план-график са 62 на сто от планираните дейности по 82 на сто от сключените по приоритетната ос договори. Дейностите, които са в процес на изпълнение, са свързани основно с изграждане, развитие и модернизация на научно-изследователската инфраструктура.

Размерът на сертифицираните средства към същата дата е едва 14 на сто от договорените по приоритетната ос.

3. До 2017 г. процедурите по мониторинг от Комитета за наблюдение и УО не са осъществявани ефективно. След промените в организацията на управление на ОПНОИР 2014-2020 в края на 2017 г. са предприети корективни действия, насочени към намаление на рисковете от загуба на финансов ресурс по приоритетна ос 1 чрез изменение на програмата в частта на индикаторите за измерване и оценка на напредъка и етапните цели, а впоследствие към пренасочване на резерва за изпълнение по приоритетната ос по друга приоритетна ос на програмата.

По време на изпълнение на одита е извършена и актуализация на Наръчника за управление на ОПНОИР 2014-2020²⁹⁰, с която са отстранени констатираните пропуски в процедурите, свързани с дейността на Комитета за наблюдение и процедурите за изготвяне на годишните доклади за изпълнение.

4. Процесът по администриране на вътрешните сигнали за нередности от УО на ОПНОИР 2014-2020 през периода 2018 г. - 2019 г. допуска отклонения от добрите практики по отношение адекватното разпределение на отговорностите, а въведените контролни процедури не осигуряват в достатъчна степен спазването на нормативните изисквания в областта.

²⁹⁰ версия № 5 на Наръчника от м. март, 2020 г., <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=830>

През периода 2015 г. - 2019 г. дейностите по договаряне, изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и заложените в националните стратегически документи цели, приоритети и мерки, както и дейностите по мониторинг на приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 не са достатъчно ефективни тъй като е допуснато:

- съществено забавяне при договарянето на средствата, предназначени за изграждане на обектите от научната инфраструктура, респективно закъснение при изпълнението на втория етап от изпълнението Националната пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023;

- неизпълнение на етапните цели за 2018 г., в резултат на което е намален бюджетът на приоритетната ос;

- отклонения от изискванията, въведени с нормативните и вътрешни актове при изпълнение на процедурите по оценка на проектите предложения; дейностите по администриране на сигнали за нередности и разработване на годишните доклади за изпълнение на програмата.

ПРЕПОРЪКИ

В резултат от извършения одит се дават следните препоръки на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ в качеството му на ръководител на Управляващия орган на оперативната програма:

1. Да предприеме мерки и действия за извършване на анализ на действащите Системи за управление и контрол и Наръчника за управление на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, с цел осигуряване най-малко на:

- адекватно разпределение на отговорностите между лицата, осъществяващи функциите по администриране на нередности, и лицата, отговорни за осъществяване на верифициране на средствата по оперативната програма, с оглед спазване на изискванията за разделение на отговорностите по вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол по смисъла на чл. 7, ал. 1, т. 8 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор;

- въвеждане и прилагане на контролни процедури за периодичен преглед на напредъка по изпълнението на дейностите по извършваните проверки по постъпилите сигнали за нередности, с оглед осигуряване спазването на нормативно установените срокове.²⁹¹

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, в срок до 31.12.2021 г. изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Оперативна програма Наука и образование за интелигентен растеж“ да предприеме мерки за изпълнение на препоръките и да уведоми писмено за това председателя на Сметната палата.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 209 на Сметната палата от 21.07.2021 г. (Протокол № 27). В подкрепа на констатациите са събрани 27 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата на адрес гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

²⁹¹ т.3. от раздел III, част Констатации и оценки“

Приложение № 1 - КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА

№ по ред	Специфични въпроси	Подвъпроси	Критерии за оценка	Подкритерии и показатели
1.	Осъществено ли е ефективно договарянето на средствата за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура от ОП НОИР 2014-2020?	1.1. Критериите за подбор на операции гарантират ли финансирането на проекти, които в най-висока степен допринасят за постигането на целите, заложиени в националните стратегически документи?	1.1.1. Наличие на правила, процедури и отговорности за подбор и директно предоставяне на БФП по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ от ОП НОИР 2014-2020. 1.1.2. Навременно разработени и критерии и насоки за подбор на операциите	- Ясно определени организация, ред и отговорности за осъществяване на дейностите по подбор и директно предоставяне на БФП ; - Критерии за подбор на операциите, гарантиращи подбор на проекти, допринасящи в най-висока степен за постигане на целите на стратегическите документи.
		1.2. Проведена ли е адекватна ²⁹² разяснителна кампания насочена към потенциалните кандидати?	1.2.1. Наличие на разяснителна кампания насочена към потенциалните кандидати.	- Навременна разяснителна кампания проведена от УО или по искане на потенциален кандидат.
		1.3. Оценката на проектните предложения извършена ли е в съответствие с нормативните и вътрешни актове?	1.3.1. Осъществени процедури по оценяване на проектните предложения по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ от ОП НОИР 2014-2020 в съответствие с изискванията на нормативните и вътрешни актове.	- Изпълнение на процедурите по оценка и договаряне на проектни предложения; - Спазване на правилата от оценителните комисии; - Брой отхвърлени ПП и мотиви за неодобрието.
		1.4. Осъществен ли е контрол от УО преди сключване на договори за БФП по приоритетна ос 1 „Научни	1.4.1. Ефективен контрол преди сключване на договор за БФП и постигнати резултати, след осъщественото договаряне за	- Проверки от УО за качеството на работата на оценителните комисии;

²⁹² в съответствие с изискванията и навременно

№ по ред	Специфични въпроси	Подвъпроси	Критерии за оценка	Подкритерии и показатели
		изследвания и технологично развитие“?	изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура. 1.4.2 Извършен и документиран контрол от УО върху договорите за БФП по ПО 1 на ОП НОИР 2014-2020.	<ul style="list-style-type: none"> - Брой върнати оценителни доклади; - Сключени договори за БФП, обща сума от сключените договори; - Съотношение между утвърдени бенефициери и обхванати с ДПБФП; - Съотношение между общо договорени средства и първоначално одобрените с оперативната програма.
2.	Изпълнени ли са националните цели в стратегическите документи за научноизследователската инфраструктура, след договарянето по ос 1 от ОП НОИР 2014-2020?	2.1. Изпълнението на финансираните по ПО 1 проекти допринася ли за постигане на националните цели в стратегическите документи за научна инфраструктура?	2.1.1 Изпълнение на националните цели в стратегическите документи чрез проектите осъществявани по ос 1 на ОП НОИР 2014-2020.	<ul style="list-style-type: none"> - Степен на изпълнение на националните цели в стратегическите документи; - Верифицирани, сертифицирани и реално изплатени средства от УО към бенефициерите към 31.12.2019 г.; - Относителен дял на договорените средства по ос 1 на ОП НОИР 2014-2020 спрямо общото финансиране за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура; - Предприети мерки за устойчиви модели за функциониране на ЦВП и ЦК и правно-икономически статут.
		2.2. Изпълняват ли се дейностите по сключените договори за предоставяне на БФП по проектите за постигане на целите на ос 1 от ОП НОИР 2014-2020?	2.2.2 Изпълнение на договорите за предоставяне на БФП по ос 1 за изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура.	<ul style="list-style-type: none"> - Документални проверки от УО на техническите отчети за степента на изпълнение на дейностите и постигнати резултати по проектите от ос 1 на ОП НОИР 2014-2020. - Проверки на място от УО за физическото изпълнение на проектите по ПО 1 на ОП НОИР 2014-2020.
3.	Осъществен ли е ефективен мониторинг на средствата за	3.1. Осъществен ли е ефективен мониторинг от Комитета за	3.1.1 Изпълнение на ключови дейности от механизма за мониторинг на Комитета за	<ul style="list-style-type: none"> - Проследяване на напредъка за изпълнение на ПО 1;

№ по ред	Специфични въпроси	Подвъпроси	Критерии за оценка	Подкритерии и показатели
	изграждане и модернизиране на научноизследователската инфраструктура по приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ от ОП НОИР 2014-2020?	наблюдение на ПО 1 от ОП НОИР 2014-2020?	наблюдение по ПО 1 от ОП НОИР 2014-2020.	- Взети решения за промени в програмата по отношение на ПО 1.
		3.2. Годишните доклади за изпълнение на ОП НОИР 2014-2020 осигуряват ли достатъчна информация за докладване на напредъка на ПО 1 от ОП НОИР 2014-2020?	3.2.1 Наличие и пълнота на информация в годишните доклади за изпълнение на ОП НОИР 2014-2020 по отношение на ПО 1.	<ul style="list-style-type: none"> - Информация, включена в годишните доклади за изпълнение на ОП НОИР 2014-2020 по отношение на ПО 1 за: - Преглед на изпълнението по ПО 1 (ключова информация относно изпълнението на ПО 1 с позоваване на ключови събития, значителни проблеми и стъпките, предприети за преодоляването им); - Общи и специфични за Програмата показатели по ПО 1; - Етапни цели и целеви стойности, определени в рамката на изпълнението (член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013), представени в годишните доклади за изпълнението, считано от 2017 г.; - Проблеми, свързани с изпълнението на ПО 1 и предприети мерки; оценка на това дали напредъкът в постигане на целевите стойности е достатъчен, за да се гарантира тяхното изпълнение, като се посочват всички предприети или планирани корективни действия.
		3.3. Предприема ли УО необходимите мерки при получаване на сигнали за нередности за проекти по ПО 1 от ОП НОИР 2014-2020?	3.3.1 Предприети действия при получаване на сигнали за нередности за проекти по ПО 1 на ОП НОИР 2014-2020 г. от УО.	- Своевременно предприети действия от страна на УО при получаване на сигнали за нередности (препоръки и/или финансови корекции);

№ по ред	Специфични въпроси	Подвъпроси	Критерии за оценка	Подкритерии и показатели
				<ul style="list-style-type: none"> - Наличие на одитна следа, осигуряващи проследимост на всички етапи на процеса по администриране на нередностите; - Извършени проверки на място от УО по сигнали за нередности по проектите по ос 1 от ОП НОИР 2014-2020.
		<p>3.4. Предприемат ли се навременни, адекватни и достатъчни корективни действия при идентифицирането на рискове, свързани с постигане на целите на ПО 1 от ОП НОИР 2014-2020?</p>	<p>3.4.1 Идентифицирани проблеми и потенциални заплахи, касаещи постигане на целите на ПО 1; 3.4.2 Последващи корективни действия в случай на непостигане на целите на ПО 1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Извършени анализи, изследвания, оценки, становища, доклади по отношение на ПО 1, които да идентифицират проблеми и потенциални заплахи; - Предложения за промени и взети решения за промени, касаещи ПО 1 през одитирания период.

Приложение № 2 - Насоки/Условия за кандидатстване по процедурите от приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“

Цели/съдържани е и дата на публикуване на документацията за кандидатстване	Изграждане и развитие на Центрове за върхови постижения	Изграждане и развитие на Центрове за компетентност	Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс widespread-teaming, фаза 2
Цел на процедурата	Да подпомогне повишаването на нивото и пазарната ориентация на научноизследователските дейности на водещите научни организации в България, както и да подобри капацитета за реализиране на върхови постижения в областта на научните изследвания. Последното ще бъде реализирано чрез осигуряване на подкрепа за изграждане, развитие и/или модернизиране на центрове за върхови постижения, което ще допринесе за преодоляване на недостига на конкурентни и международно признати научно-изследователски комплекси, отговарящи на изискванията за модерна инфраструктура и високо ниво на научните изследвания в областите на интерес за българската икономика – приоритетните области на ИСИС.	Да подпомогне повишаването на нивото и пазарната ориентация на научноизследователските дейности на научните организации в България, както и да подкрепи развитието на капацитета за научни изследвания и иновации, което от своя страна да открие възможности за нови партньорства с бизнеса и за създаването на нови предприятия. Последното ще бъде реализирано чрез осигуряване на подкрепа за изграждането, модернизирането и дейността на научни комплекси на най-високо ниво, в които научните изследвания, технологичното развитие и иновациите са напълно интегрирани, в съответствие с най-добрите световни стандарти и практики.	Целта на процедурата е осигуряване на допълваща подкрепа на научни организации и висши училища за проекти, одобрени за финансиране по Рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс WIDESPREAD-Teaming, фаза 2.

Цели/съдържани е и дата на публикуване на документацията за кандидатстване	Изграждане и развитие на Центрове за върхови постижения	Изграждане и развитие на Центрове за компетентност	Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс widespread-teaming, фаза 2
Съдържание на Условията за кандидатстване на съответната процедура	Цели и очаквани резултати; индикатори – за изпълнение (продукт), за резултат и допълнителни; общ размер на безвъзмездната финансова помощ; минимален и максимален размер на БФП за конкретен проект; процент на съфинансиране; допустими кандидати; допустими партньори; дейности, допустими за финансиране; категории разходи, допустими за финансиране; допустими целеви групи; приложим режим на държавни помощи; хоризонтални политики; минимален и максимален срок за изпълнение на проекта; ред за оценяване на концепциите за проектите предложения (ПП); критерии и методика за оценка на концепциите за ПП; ред за оценяване на ПП; критерии и методика за оценка на ПП; начин на подаване на концепции и ПП; списък на документите, които се подават на етап кандидатстване; краен срок за подаване на ПП; адрес на подаване и допълнителна информация и приложения към Условията за кандидатстване.	Цели и очаквани резултати; индикатори – за изпълнение (продукт), за резултат и допълнителни; общ размер на безвъзмездната финансова помощ; минимален и максимален размер на БФП за конкретен проект; процент на съфинансиране; допустими кандидати; допустими партньори; дейности, допустими за финансиране; категории разходи, допустими за финансиране; допустими целеви групи; приложим режим на държавни помощи; хоризонтални политики; минимален и максимален срок за изпълнение на проекта; ред за оценяване на концепциите за проектите предложения (ПП); критерии и методика за оценка на концепциите за ПП; ред за оценяване на ПП; критерии и методика за оценка на ПП; начин на подаване на концепции и ПП; списък на документите, които се подават на етап кандидатстване; краен срок за подаване на ПП; адрес на подаване и допълнителна информация и приложения към Условията за кандидатстване.	Цели и очаквани резултати; индикатори – за изпълнение (продукт), за резултат и допълнителни; общ размер на безвъзмездната финансова помощ; минимален и максимален размер на БФП за конкретен проект; процент на съфинансиране; допустими кандидати; допустими партньори; дейности, допустими за финансиране; категории разходи, допустими за финансиране; допустими целеви групи; приложим режим на държавни помощи; хоризонтални политики; минимален и максимален срок за изпълнение на проекта; ред за оценяване на концепциите за проектите предложения (неприложимо); критерии и методика за оценка на концепциите за ПП (неприложимо); ред за оценяване на ПП; критерии и методика за оценка на ПП; начин на подаване на концепции и ПП; списък на документите, които се подават на етап кандидатстване; краен срок за подаване на ПП; адрес на подаване и допълнителна информация и приложения към Условията за кандидатстване.

Цели/съдържани е и дата на публикуване на документацията за кандидатстване	Изграждане и развитие на Центрове за върхови постижения	Изграждане и развитие на Центрове за компетентност	Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс widespread-teaming, фаза 2
Дата на откриване на процедурата	Обява и насоки за кандидатстване по първа процедура са публикувани на 22.08.2016 г. ²⁹³	Обява и насоки за кандидатстване по втора процедура „Изграждане и развитие на Центрове за компетентност“ са публикувани на 22.08.2016 г. ²⁹⁴	Обява и насоки за кандидатстване по трета процедура „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс widespread- teaming, фаза 2“ са публикувани на 23.05.2019 г
Продължителност за изготвяне на насоки за кандидатстване и обявяване на процедурата (от дата на одобрение на програмата до дата на обявяване)	19.02.2015 г. – 22.08.2016 г. 17 месеца продължителност	19.02.2015 г. – 22.08.2016 г. 17 месеца продължителност	19.02.2015 г. – 23.05.2019 г. 4 години

²⁹³ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=409>

²⁹⁴ <http://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=410>

Приложение № 3 - Бенефициери и партньори по проекти

№ на проект и наименование	Бенефициер	Партньори
1.№ BG05M2OP001-1.002-0001 Фундаментални, транслиращи клинични изследвания в областта на инфекциите и инфекциозната имунология	Национален център по заразни и паразитни болести	1. Институт по микробиология „Стефан Ангелов“ –БАН; 2. Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт; 3. Медицински институт на МВР
2.BG05M2OP001-1.002-0006 Изграждане и развитие на Център за компетентност "Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска" (Quasar)	Институт по системно инженерство и роботика - БАН	1. Сдружение “Съвременни летателни технологии“; 2. Институт по металознание, съоръжения и технологии“ Акад.Ангел Балеvски“ с център по хидро- и аеродинамика; 3. Национален военен университет „Васил Левски“ Велико Търново; 4. Технически университет – Габрово; 5. Софийски Университет „Св. Климент Охридски“; 6. ВВМУ – „Н.Й.Вапцаров“ – Варна 7. Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика
3. BG05M2OP001-1.002-0012 Устойчиво оползотворяване на био-ресурси и отпадъци от лечебни и ароматни растения за иновативни биопродукти	Институт по органична химия с център по фитохимия – БАН	1. Агробиоинститут при Селскостопанска академия – София; 2. СУ „Св. Климент Охридски“ – Факултет по химия и фармация; 3. СУ „Св. Климент Охридски“ – Биологичен факултет; 4. Институт по полимери - БАН
4. BG05M2OP001-1.002-0014 Център за Компетентност „ХИТМОБИЛ – Технологии и системи за генериране, съхранение и потребление на чиста енергия“	Институт по електрохимия и енергийни системи – БАН	1. Единен център за иновации; 2. Институт по инженерна химия – гр. София; 3. Институт по катализа - БАН гр. София; 4. Институт по обща и неорганична химия; 5. Институт по полимери – БАН гр. София; 6. Централна лаборатория по слънчева енергия и нови енергийни източници – гр. София; 7. Сдружение „БГ Н2 общество“ гр. София; 8. Югозападен Университет "Неофит Рилски" гр. Благоевград; 9. Научен институт за чисти технологии – гр. София
5. BG05M2OP001-1.002-0019 ”Чисти технологии за устойчива околна среда – води, отпадъци, енергия за кръгова икономика” – Софийски университет	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	1. УАСГ - гр. София; 2. Лесотехнически университет – гр. София; 3. Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас; 4. Институт по физикохимия „Акад.Р. Каишев“ – БАН гр. София; 5. Институт по органична химия с Център по фитохимия – БАН; 6. Институт по микробиология – БАН; 7. Фондация „Клийнтех България“ гр. София
6. BG05M2OP001-1.001-0003-C03	Институт по информационни и	1. Институт по математика и информатика, 2. Институт по механика,

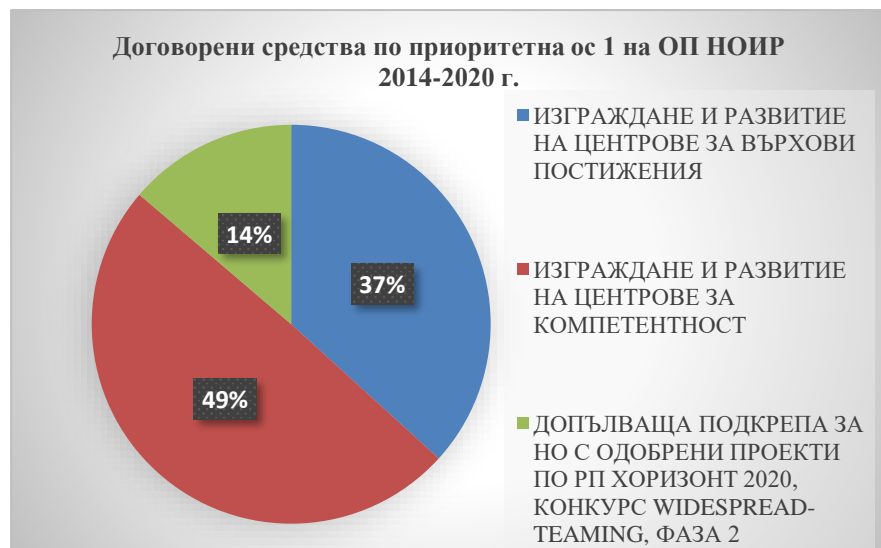
№ на проект и наименование	Бенефициер	Партньори
Център за върхови постижения по Информатика и информационни и комуникационни технологии“	комуникационни технологии - БАН	3. Национален институт по геофизика, геодезия и география, 4. Медицински университет София, 5. Пловдивски Университет „Паисий Хилендарски“ 6. Университет по библиотекознание и информационни технологии
7. BG05M2OP001-1.001-0001-C03 Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	1. Технически университет – София; 2. Университет по архитектура, строителство и геодезия – София; 3. Национална спортна академия „Васил Левски“; 4. Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН; 5. Кирило-методиевски научен център – БАН; 6. Институт за балканистика с Център по тракология – БАН; 7. Институт за литература – БАН; 8. Национална библиотека „Св.св. Кирил и Методий“; 9. Регионален исторически музей – гр. София 10. Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН 11. Институт за изследване на изкуствата – БАН
8. BG05M2OP001-1.002-0011 „Изграждане и развитие на ЦК „Изграждане и развитие на Център за компетентност по Мехатроника и чисти технологии	Институт по механика	1. ИКТ – БАН; 2. Централна лаборатория за слънчева енергия и нови енергийни източници – БАН; 3. Софийски университет „Св. Климент Охридски“; 4. Технически университет София; 5. Университет „Асен Златаров“ Бургас; 6. Висшето училище по застраховане и финанси; 7. ГИС – Трансфер
9. BG05M2OP001-1.002-0010 „Център за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия“	Медицински университет гр. Плевен	1. Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов гр. Варна. 2. Институт по системно инженерство и роботика (Институт по роботика) – БАН.
10. BG05M2OP001-1.002-0023 „Изграждане и развитие на ЦК „Интелигентни мехатронни, еко и енергоспестяващи системи и технологии (ИМЕЕСТ)“	Технически университет гр. Габрово	1. Технически университет - София; 2. Централна лаборатория по приложна физика към БАН – гр. Пловдив; 3. Институт по системно инженерство и роботика; 4. Софийския университет „Св. Климент Охридски“; 5. Технически университет – гр. Варна; 6. Институт по електроника - БАН.

№ на проект и наименование	Бенефициер	Партньори
11. BG05M2OP001-1.001-0004 Университети за Наука, Информатика и Технологии в е-обществото (УНИТе)	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	1. Технически университет – гр. София; 2. Шуменски университет "Епископ Константин Преславски; 3. Русенски университет "Ангел Кънчев"; 4. Университет "Професор д-р Асен Златаров"- гр. Бургас
12. BG05M2OP001-1.001-0008 Национален център по мехатроника и чисти технологии	Институт по обща и неорганична химия	1. Институт по електрохимия и енергийни системи „Акад. Е. Будевски- БАН 2. Институт по катализа - БАН 3. Институт по металознание, съоръжения и технологии с Център по хидро и аеродинамика „Акад. А. Балеvски - БАН 4. Институт по механика - БАН 5. Институт по минералогия и кристалография „Акад. Ив. Костов- БАН 6. Институт по оптически материали и технологии „Акад. Й. Малиновски - БАН 7. Институт по органична химия с Център по фитохимия - БАН 8. Институт по полимери - БАН 9. Институт по физика на твърдото тяло - БАН 10. Институт по физикохимия „Акад. Р. Каишев - БАН 11. Софийски университет 12. Технически университет - София 13. Технически университет - Варна 14. Технически университет - Габрово 15. Химикотехнологичен и металургичен университет 16. Централна лаборатория по приложна физика към БАН – Пловдив
13. BG05M2OP001-1.002-0002 Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни (ДИГД)	Университет за национално и световно стопанство	1. Икономически университет – Варна 2. Технически университет – Габрово 3. Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" 4. Русенски университет "Ангел Кънчев" 5. Институт по информационни и комуникационни технологии – БАН
14. BG05M2OP001-1.002-0005 Център за компетентност „Персонализирана иновативна медицина (ПЕРИМЕД)“	Медицински университет - Пловдив	1. Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" 2. Институт по минералогия и кристалография "Акад. Иван Костов“
15. BG05M2OP001-1.003-0001-C01 Проект ПлантаСИСТ: Създаване на Център по Растителна Системна Биология и Биотехнология за превръщане на фундаменталните научни изследвания в устойчиви био-базирани технологии в България	Център по Растителна Системна Биология и Биотехнология	-
16. BG05M2OP001-1.003-0002 Големи данни за интелигентно общество	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	-

Приложение № 4 - Разпределение на средствата по първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОП НОИР 2014-2020

I. Сключени договори по първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОП НОИР 2014-2020 г. по процедури.

Общата стойност на средствата за изпълнение на първа ос в първоначалния вариант на ОП НОИР 2014-2020 г. е 560 014 273 лв. След две изменения на оперативната програма, при които се прехвърлят близо 100 млн. лв. към приоритетна ос 1 "Технологично развитие и иновации" на ОПИК и над 27 млн. лв. към приоритетна ос 2 на ОП НОИР 2014-2020 г., поради загуба на резерва за изпълнение, средствата за подкрепа на научните изследвания и технологичното развитие, чрез дейностите по първа ос на ОП НОИР 2014-2020 г. намаляват с близо 130 млн. лв. или 23 на сто от първоначално определения финансов ресурс.

В изпълнение са договори по три процедури – „Изграждане и развитие на ЦВП“ (ИРЦВП), „Изграждане и развитие на ЦК“ (ИРЦК) и „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма „Хоризонт 2020“, конкурс WIDESPREAD-TEAMING, фаза 2“. Анализът показва, че близо половината от договорените средства са за изграждане и развитие на ЦК, 37 на сто за изграждане и финансиране на ЦВП, а 2 проекта или 14 на сто от средствата са за финансиране (предоставяне на допълваща подкрепа) на проекти, одобрени по рамкова програма „Хоризонт 2020“.

II. Разпределение на средствата по първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОП НОИР 2014-2020 г. по тематични направления

Подкрепата с БФП по първа приоритетна ос по тематични направления е равномерна, с изключение при тематична област „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“, тъй като е финансирано изграждането само на един ЦВП в тази тематична област.

За изпълнение на целите на оперативната програма, предоставените финансови ресурси са фокусирани към тематични направления, в съответствие с приоритетните области на ИСИС.

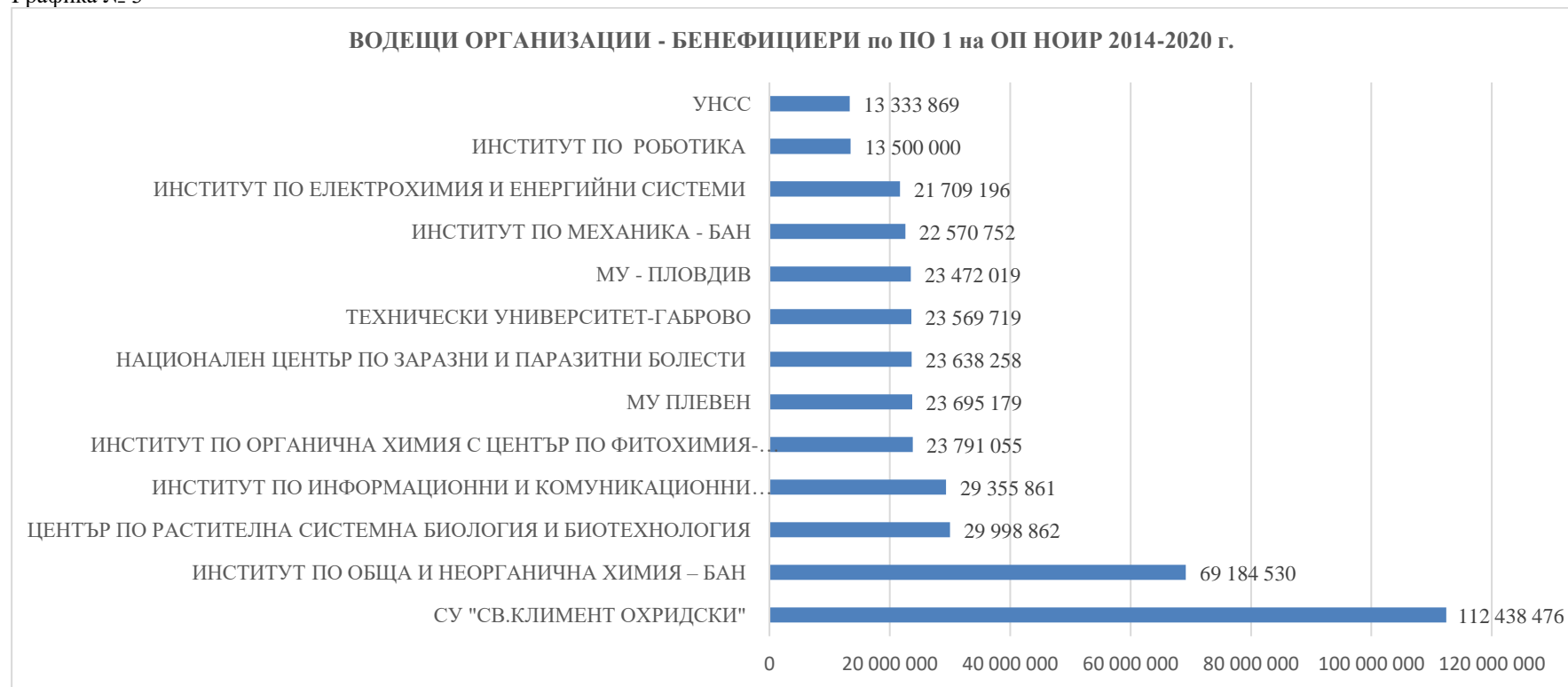
КОМПОНЕНТ	ИРЦВП	ИРЦК	ХОРИЗОНТ 2020	ОБЩО
ИНДУСТРИЯ ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН ЖИВОТ И БИО-ТЕХНОЛОГИИ	-	94 596 511	29 998 862	124 595 373
ИНФОРМАТИКА И ИКТ	59 137 744	26 833 869	29 203 118	115 174 731
МЕХАТРОНИКА И ЧИСТИ ТЕХНОЛОГИИ	69 184 530	91 517 593	-	160 702 123
НОВИ ТЕХНОЛОГИИ В КРЕАТИВНИТЕ И РЕКРЕАТИВНИТЕ ИНДУСТРИИ	29 785 549	-	-	29 785 549
ОБЩО	158 107 823	212 947 974	59 201 980	430 257 776

Източник: ИА ОП НОИР

III. Разпределение на средствата по първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОП НОИР 2014-2020 г. по бенефициер – водеща организация.

От сключените общо 16 договори за предоставяне на БФП по първа ос СУ „Св. Климент Охридски“ е водеща организация в 4 проекта – 2 проекта за ЦВП, един проект за ЦК и един проект по трета процедура за допълващо финансиране по рамкова програма „Хоризонт 2020“ с обща стойност на договорените средства по водените от тази организация проекти от над 112 млн. лв. или ¼ от договорените средства по приоритетната ос. Изпълняваните проекти на водещата организация СУ са по трите процедури, като е спазено изискването за тематична концентрация по процедурите. Останалите бенефициери, като водещи организации изпълняват по един проект по приоритетната ос.

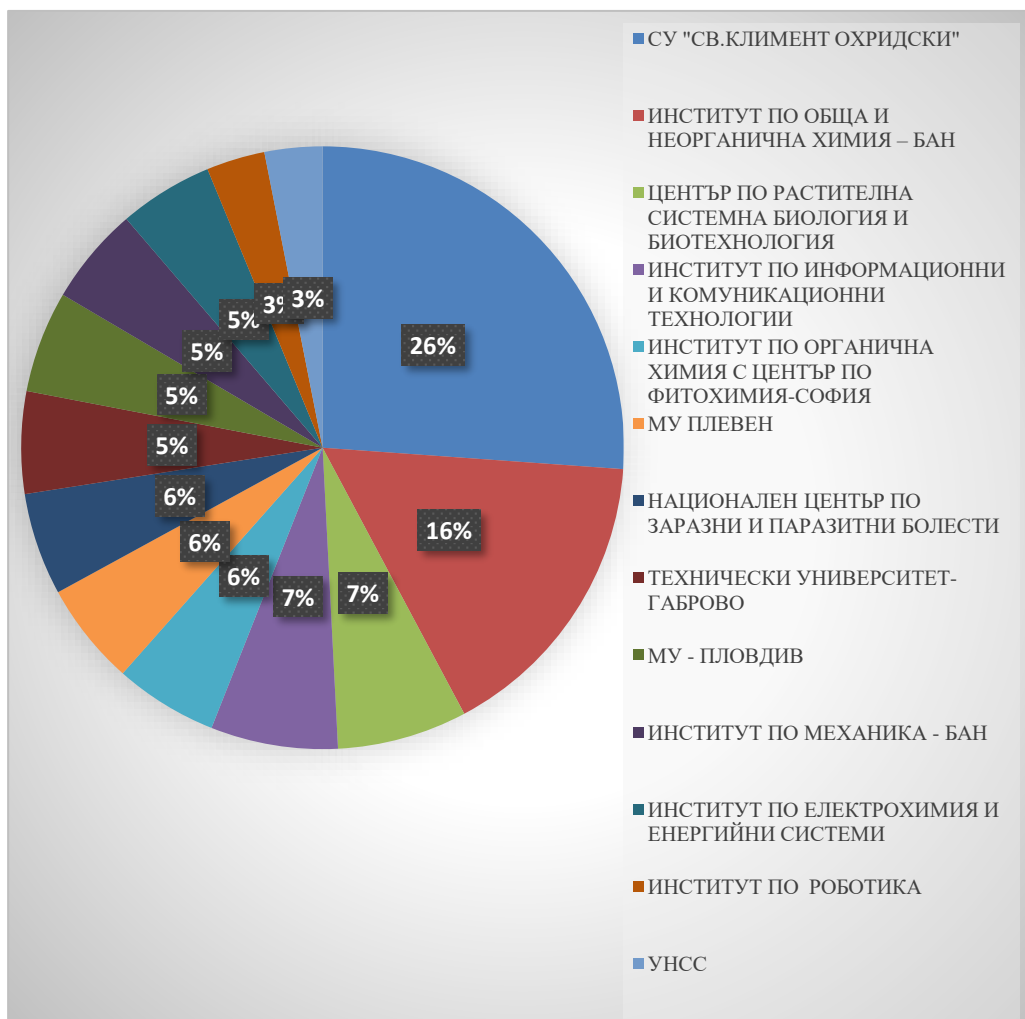
Графика № 3

Източник: ИА ОПНОИР

Част от институтите на БАН са сред бенефициерите по първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОП НОИР 2014-2020 г., от които водещи организации са при шест от проектите по процедурите за ИРЦВП и ИРЦК на обща стойност от над 180 млн. лв. или 42 на сто от договорените средства по приоритетната ос.

Графика № 4 Относителен дял на договорените средства по водещите организации- бенефициери при изпълнението на проектите по първа ос на ОП НОИР 2014-2020 г.

Източник: ИА ОП НОИР

Таблица №3 Бенефициери по проекти и договорено финансиране по първа приоритетна ос съгласно договор за партньорство.

IV. Разпределение на средствата по първа приоритетна ос „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОП НОИР по бенефициери (водещи организации и партньори).

Всеки един от проектите по процедурите за ИРЦВП и ИРЦК се изпълнява от водеща организация и партньори. Водещата организация има отговорности да представлява и координира изпълнението и отчитането на проекта, а отношенията между бенефициерите (водеща организация и партньори) се установяват с договор за партньорство, с който са уредени правата и задълженията при изпълнението на дейностите, разпределението на предоставеното финансиране между партньорите, правата на собственост върху придобитите по време на изпълнението на проекта активи и други отношения. В изпълняваните проекти участващите партньори са от трима до 17 на брой в проект.

При изпълнението на проектите по първа приоритетна ос бенефициери с активно участие са: Софийски университет с общо 9 проекта, от които при 4 е водеща организация и при пет проекта е партньор; Технически университет гр. София с участие в 5 проекта като партньор; Технически университет гр. Габрово с участие в 1 проект като водеща организация и в три като партньор. В стойност бенефициерите, получили най-голямо финансиране за изпълнение на проекти по първа ос са Софийския университет с проекти за близо 100 млн. лв. и Техническият университет гр. София с проекти за близо 50 млн. лв. Със своите институти Българска академия на науките участва в изпълнението на проекти по първа приоритетна ос, като общо 27 институти използват финансиране в размер на над 128 млн. лв. (6 институти са водещи организации по проекти и общо 47 участия в проекти).

Бенефициери по проекти на първа приоритетна ос	Участие като водеща организация	Участие като партньор	Общо участие	БФП (лв.)
СУ „Св. Климент Охридски“	4	5	9	96 279 728
Технически университет – гр. София	0	5	5	45 864 473
Център по Растителна Системна Биология и Биотехнология	1	0	1	29 998 862
Институт по информационни и комуникационни технологии – БАН	1	2	3	29 749 722
Национален център по заразни и паразитни болести	1	0	1	20 199 897
Медицински университет гр. Плевен	1	0	1	16 976 167
Институт по органична химия с Център по фитохимия – БАН	1	2	3	14 066 634
Университет за национално и световно стопанство	1	0	1	13 333 869
Институт по механика - БАН	1	2	3	13 180 890
Институт по електрохимия и енергийни системи „Акад. Е. Будевски- БАН	1	1	2	12 822 822
Технически университет - гр. Габрово	1	3	4	11 478 209
Институт по обща и неорганична химия - БАН	1	1	2	11 300 325
Медицински университет гр. Пловдив	1	0	1	11 141 349
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	0	3	3	10 688 333
Сдружение Научен институт за чисти технологии – гр. София	0	1	1	7 407 867
Институт по системно инженерство и роботика (Институт по роботика) – БАН	1	2	3	6 328 828
Институт по физикохимия „Акад. Р. Каишев - БАН	0	2	2	5 672 855
Институт по полимери - БАН	0	3	3	5 178 548
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов" - гр. Варна	0	1	1	5 144 540
Университет „Проф. д-р. Асен Златаров“ гр. Бургас	0	3	3	4 700 309
Институт по металознание, съоръжения и технологии с център по хидро и аеродинамика –БАН	0	2	2	4 610 027
УАСГ - гр. София	0	2	2	4 202 793
Централна лаборатория за слънчева енергия и нови енергийни източници – БАН	0	2	2	3 605 188
Агробиоинститут при Селскостопанска академия – София	0	1	1	3 544 578
Регионален исторически музей – гр. София	0	1	1	3 319 912
Институт по микробиология –БАН	0	2	2	3 221 960

Бенефициери по проекти на първа приоритетна ос	Участие като водеща организация	Участие като партньор	Общо участие	БФП (лв.)
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	0	1	1	3 054 365
Русенски университет "Ангел Кънчев"	0	2	2	2 964 438
Институт по минералогия и кристалография „Акад. Ив. Костов- БАН	0	2	2	2 914 507
Централна лаборатория по приложна физика към БАН – гр. Пловдив	0	2	2	2 272 233
Институт по физика на твърдото тяло - БАН	0	1	1	1 935 530
Национален военен университет „Васил Левски“ Велико Търново	0	1	1	1 932 199
Технически университет – гр. Варна	0	2	2	1 823 193
ВВМУ – „Н.Й.Вапцаров“ – Варна	0	1	1	1 765 410
Институт по инженерна химия – БАН	0	1	1	1 700 875
Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика - БАН	0	1	1	1 662 448
Институт по катализа - БАН	0	2	2	1 419 564
Институт по оптически материали и технологии „Акад. Й. Малиновски - БАН	0	1	1	1 399 533
Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН	0	2	2	993 994
Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт	0	1	1	984 719
Институт за изследване на изкуствата – БАН	0	1	1	906 923
Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН	0	1	1	899 061
Химикотехнологичен и металургичен университет	0	1	1	760 296
Кирило-методиевски научен център – БАН	0	1	1	748 509
Институт за литература – БАН	0	1	1	738 160
Лесотехнически университет – гр. София	0	1	1	723 068
Сдружение „Съвременни летателни технологии“	0	1	1	682 172
Фондация „Клийнтех България“ гр. София	0	1	1	608 471
Институт по математика и информатика - БАН	0	1	1	556 000
Медицински институт на МВР	0	1	1	498 639
Национална библиотека „Св.св. Кирил и Методий“	0	1	1	341 520
Институт за балканистика с Център по тракология – БАН	0	1	1	302 804

Бенефициери по проекти на първа приоритетна ос	Участие като водеща организация	Участие като партньор	Общо участие	БФП (лв.)
Национална спортна академия „Васил Левски“	0	1	1	301 918
Висшето училище по застраховане и финанси	0	1	1	299 126
Медицински университет - гр. София	0	1	1	278 000
Университет по библиотекознание и информационни технологии	0	1	1	278 000
ГИС – Трансфер	0	1	1	241 691
Единен център за иновации - БАН	0	1	1	87 083
Институт по електроника - БАН	0	1	1	77 480
Югозападен Университет "Неофит Рилски" гр. Благоевград	0	1	1	75 641
Сдружение „БГ Н2 общество“ гр. София	0	1	1	11 520
Икономически университет – Варна	0	1	1	0

Източник: ИА ОПНОИР²⁹⁵

²⁹⁵ Одитно доказателство № 11

Приложение № 5 - Приоритети и цели на ключови стратегически документи

Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2030	ИСИС	НПКНИ 2017- 2023	ОП НОИР ПО 1 ²⁹⁶
ПРИОРИТЕТИ²⁹⁷			
<p>1. Нови енергийни източници и енергийно ефективни технологии</p> <p>2. Мехатроника и чисти технологии</p> <p>3. Здраве и качество на живот. Превенция, ранна диагностика, терапия, зелени, сини и екологични технологии, биотехнологии, еко-храни</p> <p>4. Опазване на околната среда. Екологичен мониторинг. Ефективно използване на източници и биологични ресурси. Технологии за управление на отпадъците</p> <p>5. Материалознание, нано- и квантови технологии</p> <p>6. ИКТ (информационни и комуникационни технологии)</p>	<p>1. ИКТ</p> <p>2. Мехатроника и чисти технологии</p> <p>3. Здравословен начин на живот и биотехнологии</p> <p>4. Нови технологии в творческите и развлекателните индустрии</p>	<p>1. Физика, материални науки и инженеринг</p> <p>2. Медицински и агробионауки</p> <p>3. Социални и хуманитарни науки</p> <p>4. Е-инфраструктура за мултидисциплинарни изследвания</p>	<p>1. Укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност</p> <p>2. Подобряване на капацитета за реализиране на достиженията в областта на научноизследователската и иновационната дейност</p> <p>3. Насърчаване на центрове на компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа</p>
ЦЕЛИ²⁹⁸			
<p>Основна цел на настоящата стратегия е чрез мащабно, бързо и дългосрочно развитие и модернизиране на системата на научни изследвания България да се превърне в привлекателен център за авангардни научни изследвания и развитие на нови технологии, да се издигнат позициите на страната в областта на науката, да се повиши общественото доверие към науката, да се задържат и привлекат млади и водещи учени в България. Като краен резултат да се постигнат устойчив икономически растеж и значително повишаване на качеството на живот в страната.</p>	<p>Стратегическа цел: До 2020 г. България да премине от групата на „плахите иноватори” в групата на „умерените иноватори”.</p> <p>Стратегическата цел ще се реализира с постигането на две оперативни цели:</p> <p>Цел 1: Фокусиране на инвестициите за развитие на иновационния потенциал в идентифицираните тематични области (за създаване и развитие на нови технологии, водещи към конкурентни предимства и</p>	<p>Настоящата актуализация има следните основни цели:</p> <p>☐ Подпомагане на политиките за развитие на научните изследвания, залегнали в Стратегията за развитие на научните изследвания "По-добра наука за по-добра България 2017-2030", отчитайки приоритетите по Иновационната стратегия за интелигентна специализация и програмата на ЕСФНИ за</p>	<p>Специфична цел 1 - Развитие на върхови и пазарно-ориентирани научни изследвания;</p> <p>Специфична цел 2 - Увеличаване на участието на български изследователи и научни организации в международно сътрудничество</p>

²⁹⁶ ОПНОИР, изменение от 29.06.2018 г. (Изм. От 2019 г. не засяга цели и приоритети)

²⁹⁷ Национална пътна карта за научноизследователската инфраструктура 2017-2023 г., стр. 22

²⁹⁸ Целите са извадени от нормативните документи за които се отнасят

Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2030	ИСИС	НПКНИ 2017- 2023	ОП НОИР ПО 1 ²⁹⁶
	<p>повишаване на добавена стойност на националните продукти и услуги)</p> <p>Цел 2: Подкрепа за ускорено усвояване на технологии, методи и др. подобряващи ресурсната ефективност и прилагането на ИКТ в предприятията от цялата промишленост</p>	<p>създаване на паневропейски инфраструктури;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Определяне на приоритетите за устойчиво развитие на НИИ до 2023 г., на базата на изводите от диагностичния преглед на наличното НИ и оборудване, който идентифицира както пропуски и празнини, така и потенциала за интелигентна специализация на България чрез прилагане на политики в областта на научните изследвания и иновациите; ☐ Определяне на методологията и процедурата за оценка на съществуващи и бъдещи НИИ; ☐ Разработване на план, процедури и срокове за поддържане на НИ в Националната пътна карта до 2023 г. 	

Приложение № 6- Изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 на ОПНОИР 2014 -2020 към 31.12.2019 г.

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
1.	Договор № BG05M2OP001-1.002-0001-C04 Фундаментални,	Дата на сключване 10.08.2018 г. Краен срок 10.12.2023 г.	1. Модернизиране на научноизследователската инфраструктура в центъра за компетентност	От 01 до 60 м от сключване на договора	ТО № 3 Актуална начална дата 10.08.2018 Актуална крайна дата 10.08.2023 г.	В процес на изпълнение. Причини - неприложимо.
2.	транслиращи клинични изследвания в областта на инфекциите и		2. Идентификация на микроорганизми и анализи на циркулиращите в страната патогени (РП1)	От м. 16 до м. 64. Продължителност 49 месеца	Актуална начална дата 10.11.2019 Актуална крайна дата 10.12.2023	Нестартирала. Дата за стартиране 10.11.2019 г. Няма обяснение за закъснението
3.	инфекциозната имунология Национален център по заразни и паразитни болести		3. Проучвания върху лекарствената резистентност на патогенни микроорганизми (РП2)	От м. 16 до м. 64. Продължителност 49 месеца	Актуална начална дата 10.11.2019 Актуална крайна дата 10.12.2023	Нестартирала. Дата за стартиране 10.11.2019 г. Няма обяснение за закъснението
4.			4. Изследване на имунния отговор срещу микроорганизми(РП3)	От м. 16 до м. 64. Продължителност 49 месеца	Актуална начална дата 10.11.2019 Актуална крайна дата 10.12.2023	Нестартирала. Дата за стартиране 10.11.2019 г. Няма обяснение за закъснението
5.			5. Създаване на биологична банка за патогенни микроорганизми и клинични материали	От м. 18 до м. 64. Продължителност 47 месеца	Актуална начална дата 10.01.2020 Актуална крайна дата 10.12.2023	Нестартирала. Дата за стартиране 10.01.2020 г. Няма обяснение за закъснението
6.			6 Разпространение на резултатите от научните изследвания	От м. 24 до м. 64. Продължителност 41 месеца	Актуална начална дата 10.07.2020 Актуална крайна дата 10.12.2023	Нестартирала. Дата за стартиране 10.07.2020 г. Като причина за закъснението е посочено, че: Дейността ще продължи и след приключване на проектното финансиране.

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
7.			7 Трансфер на знания и осигуряване на специализирани научно-изследователски услуги	От м. 24 до м. 64. Продължителност 41 месеца	Актуална начална дата 10.07.2020 Актуална крайна дата 10.12.2023	Нестартирала. Дата за стартиране 10.07.2020 г. Като причина за закъснението е посочено, че: Дейността ще продължи и след приключване на проектното финансиране
8.			8. Други дейности - Организация и управление на проекта	От м. 1 до м. 64. Продължителност 64 месеца	Актуална начална дата 10.08.2018 Актуална крайна дата 10.12.2023	В процес на изпълнение. Неприложимо
2.	Договор № B005M20P001-1.002-0006-C04 Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска (Quasar) Институт по роботика София	Дата на стартиране на договора 01.06.2018 г. Дата на приключване 01.06.2023 г. Срок 60 месеца.	1. Организация и управление на проекта	От м. 1 до м. 60. Продължителност 60 м.	ТО № 6 Актуална начална дата 01.06.2018 Крайна дата 01.06.2023	В процес на изпълнение. Управление и отчитане на проекта в съответствие със заложените срокове и нормативни изисквания на приложимото национално и европейско законодателство
			2. Изграждане на инфраструктурата на Центъра за компетентност	От м. 1 до м. 24. Продължителност 24 м.	Краен срок 01.06.2018 г. Крайна дата 01.06.2020	В процес на изпълнение. Всички СМР дейности са приключени, с изключение на тези, предвидени на територията на партньора ТУ-Габрово. Дейностите се изпълняват в предвидените срокове, с изключение на изграждането на оптично трасе на територията на ТУ-Габрово. Там е подписан Акт-образец 10 за временно преустановяване на СМР дейността, съгласно данните по ТО № 3
			3. Научно-изследователска и развойна дейност на Центъра за компетентност	От м. 1 до м. 60. Продължителност 60 м.	От м. 01.06.2018 Крайна дата 01.06.2023	В процес на изпълнение. Изпълнена научна програма за 2019 г.-
			4. Провеждане на обучения, научни семинари и конференции	От м. 13 до м. 47. Продължителност 34 м.	Старт от 01.06.2019 г. Крайна дата 01.05.2023	В процес на изпълнение.

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			5. Експлоатация на резултатите от научните изследвания	От м. 13 до м. 60. Продължителност 47 м.	Старт на 20.09.2018 г. Крайна дата 01.05.2023	В процес на изпълнение.
			6. Провеждане на информиране и публичност	От м. 3 до м. 60. Продължителност 58 м.	Старт на 01.08.2018 г. Крайна дата 01.05.2023	В процес на изпълнение.
			7. Извършване на независим външен одит	От м. 57 до м. 60. Продължителност 4 м.	Старт на 01.02.2023 г. Актуална крайна дата 01.06.2023	Нестартирала.
3.	Договор № BG05M2OP001-1.002-0012-C03 Устойчиво оползотворяване на био-ресурси и отпадъци от лечебни и ароматни растения за иновативни биопродукти Институт по органична химия с център по фитохимия -София	Дата на стартиране на договора 30.03.2018 г. До 30.11.2023 г	1. Организация и управление	От м. 01 продължителност 68 месеца До 30.11.2023 г.	ТО № 4 Старт на 30.03.2018 г. Актуална крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение.
			2 - Изграждане и оборудване на ЦК	От м. 01 продължителност 31 месеца До 30.10.2020 г.	Старт на 30.03.2018 г. Актуална крайна дата 30.10.2020	В процес на изпълнение.
			3 - Организация и провеждане на независими НИРД	От м. 03 продължителност 65 месеца до м. 68 До 30.10.2023	Старт на 30.05.2018 г. Актуална крайна дата 30.10.2023	В процес на изпълнение. Формиран е Научният съвет на Центъра за компетентност. На 24.08.2018 със заповед № РД-19-272 на Ректора на СУ са назначени членове за изпълнение на проекта
			4 - Разпространение на резултатите, публичност и комуникации	От м. 06 продължителност 62 до м. 68	Старт на 30.08.2018 Актуална крайна дата 30.10.2023	В процес на изпълнение.
			5 - Трансфер на знания и връзки с бизнеса	От м. 05 продължителност 63 месеца до м. 68	Старт на 30.07.2018 Актуална крайна дата 30.10.2023	В процес на изпълнение.

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			6. Независим одит на проекта	От м. 01 продължителност 68 месеца до м. 68	Старт на 30.03.2018 г. Актуална крайна дата 30.11.2023	Нестартирала ТО 4 Няма обяснение за закъснението
4.	Договор № BG05M2OP001- 1.002-0014-C03 Център за Компетентност „ХИТМОБИЛ – Технологии и системи за генериране, съхранение и потребление на чиста енергия“ Институт по електрохимия и енергийни системи	Дата на стартиране 21.03.2019 г. Дата на приключване 21.12.2023 г.	1: Изграждане на нова разпределена специализирана научноизследователска инфраструктура, включително подготвителни дейности.	От м. 01 продължителност 18 месеца Крайна дата 21.09.2020	ТО № 1 Начална дата 21.03.2019 Актуална крайна дата 21.09.2020	В процес на изпълнение
			Д2: Закупуване и пускане в експлоатация на оборудване (ДМА) и ДНА, необходими за реализиране на научноизследователската и иновационна програма на Центъра.	От м. 06 продължителност 52 месеца Начална дата 21.08.2019 г. Крайна дата 21.12.2023	Актуална начална дата 21.08.2019 Актуална крайна дата 21.12.2023	В процес на изпълнение
			Д3: Извършване на пазарно ориентиран и научни изследвания и развитие/модифициране на нови технологии на високо международно ниво в приоритетна област на ИСИС “Мехатроника и чисти технологии”	От м. 03 продължителност 55 Начална дата 21.05.2019	Актуална начална дата 21.05.2019 Актуална крайна дата 21.12.2023	Нестартирала Не са посочени причини в ТО
			Д4: Привличане на водещи изследователи и върхови специалисти за провеждане на научни изследвания на високо ниво в приоритетна област на ИСИС „Мехатроника и чисти технологии“, по-конкретно експерти и специалисти по водород-базирани технологии, електромобилност и съхранение на енергия от ВЕИ.	От м. 03 продължителност 55 Начална дата 21.05.2019 Крайна дата 21.12.2023	Актуална начална дата 21.05.2019 Актуална крайна дата 21.12.2023	Нестартирала Не са посочени причини в ТО
			Д5: Осигуряване на допълнителна специализация на изследователи и иноватори с доказана експертиза в приоритетните области на ИСИС,	От м. 25 продължителност 24 месеца Начална дата	Начална дата 21.03.2021 Крайна дата 21.03.2023	Нестартирала

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			повишаване квалификацията и компетентността на наличните и нови кадри на центъра	21.03.2021 Крайна дата 21.03.2023		
			Д6: Развитие и утвърждаване на лидерски позиции на регионално и европейско ниво – участие в престижни международни конференции	От м. 25 продължителност 33 месеца Начална дата 21.03.2021 г. Крайна дата 21.12.2023	Начална дата 21.03.2021 Крайна дата 21.12.2023	Нестартирала
			Д7: Разработване и изграждане на стратегически партньорства с водещи технологични и изследователски организации и фирми в Европа и в България.	Начална дата 21.03.2021 Крайна дата 21.12.2023	Начална дата 21.03.2021 Крайна дата 21.12.2023	Нестартирала
			Д8: Широко разпространение на резултатите от научните изследвания чрез: активна публикационна дейност; организирани семинари, конференции и лятна школа/техническо училище; създаване на дигитална библиотека; подпомагане на законодателни и административни инициативи по въвеждане на водородните технологии на национално и регионално ниво	От м. 25 продължителност 33 месеца Начална дата 21.03.2021 Крайна дата 21.12.2023	Начална дата 21.03.2021 Крайна дата 21.12.2023	Нестартирала
			Д9: Трансфер на знания. Разработване и комерсиализиране на собствено портфолио с права върху интелектуалната собственост, както и осигуряване на устойчиво публично финансиране. Създаване на spin предприятие.	От м. 37 продължителност 21 месеца Начална дата 21.03.2022 Крайна дата 21.12.2023	Начална дата 21.03.2022 Крайна дата 21.12.2023	Нестартирала
			Д10: Осигуряване на бизнес специализирани научно-изследователски услуги чрез: създаване на Информационна карта на	От м. 25 продължителност 33 месеца Начална дата	Начална дата 21.03.2021 Крайна дата 21.12.2023	Нестартирала

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			съществуващата научно-изследователска структура и обсега на дейностите ѝ; разработване и въвеждане на единна система за проследяемост относно използването на инфраструктурата.	21.03.2021 Крайна дата 21.12.2023		
			Д11: Организация и управление на проекта	От м. 01 продължителност 57 месеца Начална дата 21.03.2019 Крайна дата2 1.12.2023	Начална дата 21.03.2019 Крайна дата 21.12.2023	В процес на изпълнение
			Д12: Информирание и публичност	От м. 01 продължителност 57 месеца Начална дата 21.03.2019 Крайна дата2 1.12.2023	Начална дата 21.03.2019 Крайна дата21.12.2023	В процес на изпълнение 1.Изготвена и публикувана информация за проекта и източника на финансиране на интернет страницата на водещия партньор ИЕЕС-БАН – 1 бр.; 2.Изработени информационни табели - 10 бр. и др.
			Д13: Независим външен одит	От м. 02 продължителност 56 месеца Начална дата 21.04.2019 Крайна дата 21.12.2023	Начална дата 21.04.2019 Крайна дата 21.12.2023	В процес на изпълнение. Проведена процедура за избор на изпълнител за независим външен одит на проекта - 2 бр. Договоро № BG05M20P001-1.002-0014/Se-03 / 10.12.2019 -
5.	Договор № BG05M20P001-1.002-0019-C03 Чисти технологии за устойчива околна среда – води, отпадъци, енергия за кръгова икономика	Дата на стартиране 30.03.2018 Дата на приключване 30.11.2023 Срок за изпълнение 68 месеца	1. Организация и управление на Център за компетентност	Стартиране м. 01 Продължителност 68 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	ТО № 4 Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение
			2. Изграждане на нова/съществено модернизирана научна инфраструктура	Стартиране м. 01	Начална дата 30.03.2018	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
	Софийски университет "Св. Климент охридски"			Продължителност 36 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2021	Крайна дата 30.03.2021	В ИФХ-БАН е доставен, монтиран и въведен в експлоатация анализатор за определяне размера на частици чрез лазерно светоразсейване, включващ течен модул за водни проби, като е обучен и персоналът за работа с него. В БУ е доставен, монтиран и въведен в експлоатация апарат за анализ на частици, като е обучен и персоналът за работа с него. В ИМ-БАН по процедурата за ДМА са сключени 19 договора и др.
			3. SWOT анализ на водните технологични цикли (ВиК, ВЕЦ и др.) в национален мащаб	Стартиране м. 01 Продължителност 24 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2020	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2020	В процес на изпълнение Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в последствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.
			4. Определяне на екологичното състояние на тестови водоприемници (води и седименти), Анализ и ранкиране на въздействието на източници на замърсяване върху екологичното състояние на водни тела.	Стартиране м. 03 Продължителност 48 месеца Начална дата 30.05.2018 Крайна дата 30.05.2022	Начална дата 30.05.2018 Крайна дата 30.05.2022	В процес на изпълнение
			5. Разработване на нови методи за контрол на неорганично, органично,	Стартиране м. 10	Начална дата 30.12.2018	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			токсично и микробиологично замърсяване и диагностика на пречиствателните процеси.	Продължителност 59 месеца Начална дата 30.12.2018 Крайна дата 30.11.2023	Крайна дата 30.11.2023	
			6. Разработване на иновативни сензори и биосензори за експресна детекция.	Стартиране м. 12 Продължителност 48 месеца Начална дата 28.02.2019 Крайна дата 28.02.2023	Начална дата 28.02.2019 Крайна дата 28.02.2023	В процес на изпълнение
			7. Разработване на иновативни биотехнологии за пречистване на води, съдържащи приоритетни замърсители на базата на специализирани адаптационни алгоритми.	Стартиране м. 13 Продължителност 56 месеца начална дата 30.03.2019 Крайна дата 30.11.2023	начална дата 30.03.2019 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение
			8. Разработване на технологии за пречистване и допречистване на води на основата на нови продукти, материали (зеолити, други адсорбенти, наноматериали, мембранни филтри и др.) и флотация	Стартиране м. 06 Продължителност 60 месеца Начална дата 30.08.2018 Крайна дата 30.08.2023	Начална дата 30.08.2018 Крайна дата 30.08.2023	В процес на изпълнение
			9. Разработване на иновативни пилотни технологии и модели за пречистване на води чрез плазмени методи. Икономическа оценка на технологиите.	Стартиране м. 04 Продължителност 65 месеца Начална дата 30.06.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.06.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение
			10. Разработване на иновативни пилотни технологии и модели за	Стартиране м. 36	Начална дата 28.02.2021	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			печистване и допечистване на води с алги. Икономическа оценка на технологиите.	Продължителност 33 месеца Начална дата 28.02.2021 Крайна дата 28.11.2023	Крайна дата 28.11.2023	
			11. Проучване на производствените отпадъци като източници (локализация), вид и количество. Идентифициране и класифициране на опасни и потенциално опасни строителни отпадъци, с оглед оценка на потенциала им за оползотворяване.	Стартиране м. 01 Продължителност 36 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2021	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2021	В процес на изпълнение
			12. Оценка на природния риск и конструиране на стратегии за управление на риска	Стартиране м. 01 Продължителност 36 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2021	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2021	В процес на изпълнение
			13. Химична и физикохимична характеристика на различни видове твърди отпадъци (пепели от ТЕЦ, промишлени отпадъци, строителни отпадъци, биоразградими отпадъци).	Стартиране м. 07 Продължителност 60 месеца Начална дата 30.09.2018 Крайна дата 30.09.2023	Начална дата 30.09.2018 Крайна дата 30.09.2023	В процес на изпълнение
			14. Разработване на иновативни методи за определяне на опасни свойства на отпадъците и на методи за селективно разрушаване с оглед повишаване потенциала за оползотворяването на строителните отпадъци и методи за управление на рисковите им компоненти.	Стартиране м. 01 Продължителност 68 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			15. Разработване на иновативни технологии за ефективно оползотворяване на конкретните твърди отпадъци. Охарактеризиране на лабораторните образци за приложимост на новите продукти	Стартиране м. 07 Продължителност 60 месеца Начална дата 30.09.2018 Крайна дата 30.09.2023	Начална дата 30.09.2018 Крайна дата 30.09.2023	В процес на изпълнение
			16. Определяне на основните технологични параметри за получаване на пилотни прототипи на нови материали	Стартиране м. 24 Продължителност 45 месеца Начална дата 29.02.2020 Крайна дата 29.11.2023	Начална дата 29.02.2020 Крайна дата 29.11.2023	Нестартирала
			17. Възстановяване на природни ресурси – химични елементи (фосфор), гипс, биосуровини и микробиологични препарати от води, утайки и твърди отпадъци.	Стартиране м. 13 Продължителност 48 месеца Начална дата 30.03.2019 Крайна дата 30.03.2023	Начална дата 30.03.2019 Крайна дата 30.03.2023	В процес на изпълнение
			18. Разработване и получаване на нови строителни материали	Стартиране м. 10 Продължителност 59 месеца Начална дата 30.12.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.12.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение. Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в следствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			19. Получаване на компост и биоторове, обогатени с микро- и макроелементи.	Стартиране м. 01 Продължителност 60 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2023	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.03.2023	В процес на изпълнение Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в следствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.
			20. Иновации за ефективно използване на енергията. Оптимизиране добива на енергия от утайки от ПСОВ и биоразградими отпадъци /хранителни и растителни/	Стартиране м. 06 Продължителност 36 месеца Начална дата 30.08.2018 Крайна дата 30.08.2021	Начална дата 30.08.2018 Крайна дата 30.08.2021	В процес на изпълнение Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в следствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.
			21. Изследване на композитни отпадъци и оползотворяване на неретикуемите и строителни отпадъци с цел получаване на RDF гориво	Стартиране м. 04 Продължителност 65 месеца Начална дата 30.06.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.06.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение. Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в следствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
						директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.
			22. Разработване на горивни и електролизни клетки за получаване на водород от отпадъчни води.	Стартиране м. 06 Продължителност 63 месеца Начална дата 30.08.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.08.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение. Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в последствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.
			23. Развитие на човешките ресурси	Стартиране м. 01 Продължителност 68 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	68 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение. Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в последствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			24. Разпространение и популяризиране на постигнатите научноизследователски резултати	Стартиране м. 01 Продължителност 68 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение. За трите отчетни периода са публикувани 12 научни публикации, от които 1 глава от книга през настоящия отчетен период, финансирана по дейност 24 (ИФХ_Научна публикация).
			25. Разработване и осъществяване на нови образователни и обучителни програми	Стартиране м. 01 Продължителност 68 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение. Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в последствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.
			26. Акселератор за технологично предприемачество	Стартиране м. 01 Продължителност 68 месеца. Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в последствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			27. Технологичен трансфер и комерсиализация	Стартиране м. 13 Продължителност 55 месеца Начална дата 30.03.2019 Крайна дата 30.10.2023	Начална дата 30.03.2019 Крайна дата 30.10.2023	В процес на изпълнение. Екипът по проекта работи по тази дейност, но в този отчет е включена информация за извършената работа само по Дейност 2. Отчетът по тази дейност ще бъде представен в следствие съгласно писмо №91-14/11.10.2019 г. от Изпълнителния директор и ръководител на ИА "ОПНОИР", според което в междинните искания за плащане през декември се включват и отчитат единствено извършени плащания към изпълнители.
			28. Публичност и визуализация на проекта	Стартиране м. 01 Продължителност 68 месеца Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	Начална дата 30.03.2018 Крайна дата 30.11.2023	В процес на изпълнение.
			29. Независим одит на проекта	Стартиране м. 25 Продължителност 43 месеца Начална дата 30.03.2020 Крайна дата 30.10.2023	Начална дата 30.03.2020 Крайна дата 30.10.2023	
6.	Договор № BG05M2OP001-1.001-0003-C03 Център за върхови постижения по	Дата на стартиране 03.08.2018 Дата на приключване 31.12.2023	1. Изграждане и оборудване на ЦВП	Стартиране м. 01 Продължителност на дейността 65 месеци Начална дата 03.08.2018	ТО № 2 Начална дата 03.08.2018 Крайна дата 31.12.2023	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
	Информатика и информационни и комуникационни технологии	Срок на изпълнение, месеци 65		Крайна дата 03.01.2024		
	Институт по информационни и комуникационни технологии - БАН		2. Провеждане на независими НИРД	Стартиране м. 01 Продължителност на дейността 65 месеци Начална дата 03.08.2018 Крайна дата 03.01.2024	Начална дата 03.08.2018 Крайна дата 31.12.2023 г.	В процес на изпълнение.
			3. Разпространение на резултатите от научните изследвания	Стартиране м. 01 Продължителност на дейността 65 месеци Начална дата 03.08.2018 Крайна дата 31.12.2023 г.	Начална дата 03.08.2018 Крайна дата 31.12.2023 г.	В процес на изпълнение
			4. Организация и управление на проекта; визуализация и одит	Стартиране м. 01 Продължителност на дейността 65 месеци Начална дата 03.08.2018 Крайна дата 31.12.2023 г.	Начална дата 03.08.2018 Крайна дата 31.12.2023 г.	В процес на изпълнение
7	Договор № BG05M2OP001-1.001-0001-C03 Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“	Дата на стартиране 28.02.2018 Дата на приключване 31.12.2023 Срок на изпълнение, месеци 70	1. Изграждане на нова научноизследователска инфраструктура, включително подготвителни дейности за основната сграда на ЦВП.	Стартиране м. 01 Продължителност Промяна спрямо договора от 31 на 28 месеца Начална дата Начална дата	ТО № 3 Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.06.2020	В процес на изпълнение. Променени са сроковете за изпълнение на дейността. Срокът е съкратен от 31 м. на 28 м. (ТО № 3) Приключена поръчка по реда на чл. 8 от ЗОП "Изготвяне на предпроектни проучвания и съставяне на задания за изработване на инвестиционни проекти за строително-ремонтни, обновителни

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
	Софийски университет „Св. Климент Охридски“			28.04.2018 Крайна дата 28.11.2020		и/или реставрационни работи на съществуващи сгради за нуждите на проект "Изграждане и развитие на център за върхови постижения "Наследство БГ".
			2. Изграждане на нова интегрирана (разпределена и мрежова) научноизследователска инфраструктура чрез значително модернизиране на съществуващи специализирани научноизследователски инфраструктури, включително подготвителни дейности.	Стартиране м. 01 Продължителност 16 месеца Начална дата 28.07.2018 Крайна дата 28.11.2020 Промяна спрямо договора от 28 на 16 месеца	Начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.06.2019	В процес на изпълнение. Приключена поръчка по реда на чл. 8 от ЗОП. Сключен договор № 80-09-17 / 29.01.2019. Променени са сроковете за изпълнение на дейността. Срокът е съкратен от 28 м. на 16 м. (ТО № 3)
			3. Закупуване на ново оборудване и софтуер (когато е приложимо), необходимо за реализиране на научноизследователската програма на ЦВП „Наследство БГ“	Стартиране м. 10 Продължителност 19 месеца Промяна спрямо договора от 26 на 19 месеца Начална дата 28.07.2018 Крайна дата 28.09.2020 Резултат	Актуална начална дата 28.11.2018 Актуална крайна дата 28.06.2020	В процес на изпълнение. Променени са сроковете за изпълнение на дейността. Срокът е съкратен от 26 м. на 19 м. (ТО № 3)
			4. Закупуване на ново оборудване и софтуер (когато е приложимо), необходимо за значително модернизиране на наличната техническа и технологична база на отделните партньори за реализиране на научноизследователската програма на ЦВП „Наследство БГ“.	Стартиране м. 02 Продължителност 13 месеца Начална дата 28.04.2019 Крайна дата 28.04.2021	Актуална начална дата 28.03.2018 Актуална крайна дата 28.04.2019 Актуална продължителност в месеци 13	В процес на изпълнение. Променени са сроковете за изпълнение на дейността. Срокът е съкратен от 24 м. на 13 м. (ТО № 3)

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
				Продължителност 24 м.		
			5. Изграждане на институционален капацитет.	Стартиране м. 04 Продължителност 7 месеца Начална дата 28.05.2018 Крайна дата 28.12.2018	Начална дата 28.05.2018 Крайна дата 28.12.2018	Приключена
			6. Провеждане на научноизследователска и развойна дейност.	Стартиране м. 04 Продължителност 67 месеца Начална дата 28.05.2018 Крайна дата 28.12.2023	Начална дата 28.05.2018 Крайна дата 28.12.2023	В процес на изпълнение
			7. Разпространение на резултатите от научните изследвания и трансфер на знания.	Стартиране м. 24 Продължителност 47 месеца Начална дата 28.01.2020 Крайна дата 28.12.2023	Начална дата 28.01.2020 Крайна дата 28.12.2023	Нестартирала
			8. Стопански дейности с ограничен обхват.	Стартиране м. 16 Продължителност 55 месеца Начална дата 28.05.2019 Крайна дата 28.12.2023	Начална дата 28.05.2019 Крайна дата 28.12.2023	В процес на изпълнение
			9. Специфични дейности по изпълнение на проекта.	Стартиране м. 01 Продължителност 70 месеца Начална дата 28.02.2018 Крайна дата	Начална дата 28.02.2018 Крайна дата 28.12.2023	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
				28.12.2023		
8.	Договор № BG05M2OP001-1.002-0011-C02 Изграждане и развитие на Център за Компетентност по Мехатроника и чисти технологии MIRACle	Срок на изпълнение, месеци 51 Дата на стартиране 30.09.2019 Дата на приключване 30.12.2023	1. Изграждане на научно-изследователска инфраструктура на Център за компетентност MIRACle в тематична област „Мехатроника и чисти технологии“ .	Месец за стартиране на дейността м. 01 30.09..2019 Продължителност на дейността (месеци) 24	До 31.12.2019 г. е извършено само авансово плащане	Нестартирала
	Институт по механика БАН		2. Научно-изследователска дейност и обучение	Месец за стартиране на дейността 18. 2019 Продължителност на дейността (месеци) 34	Старт 30.03.2021	Нестартирала
			3. Интелектуална собственост, трансфер на технологии, експлоатация и комерсиализация на резултатите	Месец за стартиране на дейността 18 от сключване на договора Продължителност на дейността (месеци) 34	Старт 30.03.2021	Нестартирала
			4. Разпространение на резултатите и публичност	Месец за стартиране на дейността 01 Продължителност на дейността (месеци) 51	Старт 30.09.2018 г.	Нестартирала
			5. Организация и управление на проекта	Месец за стартиране на дейността 01 30.09.2019	Старт 30.09.2018 г.	Нестартирала

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
				Продължителност на дейността (месеци) 51		
9.	Договор № BG05M2OP001-1.002-0010-C03 „Център за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия“ Медицински университет гр. Плевен	Срок на изпълнение, месеци 66 Дата на стартиране 26.07.2018 Дата на приключване 31.12.2023	1. Организация и управление на проекта	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 66	ТО № 6 Продължителност на дейността (месеци) 66 Начална дата 26.07.2018 Крайна дата 26.01.2024 ТО № 6	В процес на изпълнение. Дейността е в процес на изпълнение и ще бъде отчетена със съответни документи в следващ междинен технически отчет.
			2. Изграждане на нова и модернизиране на съществуваща инфраструктура	Месец за стартиране на дейността 2 Продължителност на дейността (месеци) 12	Актуална начална дата 26.08.2018 Актуална крайна дата 26.02.2020 Актуална продължителност в месеци 18	В процес на изпълнение. Промяна в срока за изпълнение Проведени са обществени поръчки и сключени договори
			3. Провеждане на научноизследователска, развойна и иновационна дейност	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 54	Продължителност на дейността (месеци) 54 Начална дата 26.07.2019 Крайна дата 26.01.2024	В процес на изпълнение. Дейността е в процес на изпълнение и ще бъде отчетена със съответни документи в следващ междинен технически отчет.
			4. Разпространение на резултатите от научните изследвания, защита на интелектуална собственост, трансфер на знания и технологии и развитие на човешките ресурси	Месец за стартиране на дейността 14 Продължителност на дейността (месеци) 53	Актуална начална дата 26.08.2019 Актуална крайна дата 26.01.2024 Актуална продължителност в месеци 53	В процес на изпълнение. Съгласно план-графика на дейностите по проекта, работата по Дейност 4 започва след 14-ия месец от стартирането на проекта. Към този етап няма реализирана активност по тази дейност, с изключение на сключен договор.

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			5. Публичност и визуализация	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 66	Актуална начална дата 26.07.2018 Актуална крайна дата 26.01.2024 Актуална продължителност в месеци 66	В процес на изпълнение. Сключени 3 договора с изпълнители
			6. Одит на проекта	Месец за стартиране на дейността 66 Продължителност на дейността (месеци) 1	Начална дата 26.12.2023 Крайна дата 26.01.2024	Нестартирала
10	Договор № BG05M2OP001-1.002-0023-C02 ЦК „Интелигентни мехатронни, еко и енергоспестяващи системи и технологии (IMEEST)“ Технически университет гр. Габрово	Срок на изпълнение, месеци 68 Дата на стартиране 30.03.2018 Дата на приключване 30.11.2023	1. Значително модернизиране на съществуващи специализирани научноизследователски инфраструктури, включително подготвителни дейности	Месец за стартиране на дейността 2 Продължителност на дейността (месеци) 22	ТО № 5 Актуална начална дата 30.04.2018 Актуална крайна дата 29.02.2020 Актуална продължителност в месеци 22	В процес на изпълнение. Извършват се строително монтажни дейности в обектите, за които има сключени договори. Причини за забавяне са от организационен и технически характер
			2. Закупуване на оборудване, включително и софтуер, необходими за реализиране на научноизследователски и иновационни програми	Месец за стартиране на дейността 2 Продължителност на дейността (месеци) 23	Актуална начална дата 30.04.2018 Актуална крайна дата 30.03.2020 Актуална продължителност в месеци 23	В процес на изпълнение. Възлагането на доставките на оборудване върви по график
			3. Извършване на пазарно ориентирани научни изследвания и развиване/модифициране на нови технологии на високо международно ниво	Месец за стартиране на дейността 7 Продължителност на дейността (месеци) 62	Актуална начална дата 30.09.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 62	В процес на изпълнение. Няма отлагане или забавяне при изпълнение на дейността

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			4. Широко разпространение на резултатите от научните изследвания и въвеждане на иновации и нови обучителни и образователни методи в практиката на центровете	Месец за стартиране на дейността 2 Продължителност на дейността (месеци) 67	Актуална начална дата 30.04.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 67	В процес на изпълнение. Няма отлагане или забавяне при изпълнение на дейността
			5. Трансфер на знания и технологии и осигуряване на бизнес специализирани научноизследователски услуги	Месец за стартиране на дейността 6 Продължителност на дейността (месеци) 63	Актуална начална дата 30.08.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 63 Закъснение	Нестартирала. Дейността ще стартира след извършване на строително-ремонтните дейности и доставките на оборудване
			6. Дейности по информиране и публичност	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 68	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 68	В процес на изпълнение. Дейностите се извършват, съгласно графика за изпълнение
			7. Дейности по независим външен одит	Месец за стартиране на дейността 68 Продължителност на дейността (месеци) 1	Актуална начална дата 30.08.2020 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 39	Нестартирала.
			8. Управление на проекта	Месец за стартиране на дейността 2 Продължителност на дейността (месеци) 67	Актуална начална дата 30.04.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 67	В процес на изпълнение. Няма отлагане или забавяне в изпълнение на дейността

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
11.	Договор № BG05M2OP001-1.001-0004-C03 ЦВП Университети за Наука, Информатика и Технологии в е-обществото (УНИТе) Софийски университет "Св.Климент охридски"	Срок на изпълнение, месеци 70 Дата на стартиране 28.02.2018 Дата на приключване 31.12.2023	1. Организация и управление на проекта	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	ТО № 3 Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 70	В процес на изпълнение
			2. Информирание и публичност	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 70	В процес на изпълнение
			3. Независим външен одит	Месец за стартиране на дейността 6 Продължителност на дейността (месеци) 65	Актуална начална дата 28.07.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 65	В процес на изпълнение
			4. Изграждане на нови и значително модернизиране на съществуващи специализирани научноизследователски инфраструктури, вкл. подготвителни дейности	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 30	Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.08.2020	В процес на изпълнение
			5. Закупуване и модернизиране на оборудване, необходимо за реализиране на научноизследователските програми	Месец за стартиране на дейността 7 Продължителност на дейността (месеци) 30	Месец за стартиране на дейността 7 Актуална начална дата 28.08.2018 Актуална крайна дата 28.02.2021	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
					Актуална продължителност в месеци 30	
			6. Дейности, свързани с широко разпространение на резултатите от научните изследвания сред академичната общност и бизнеса на международно и национално ниво	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70 Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023	В процес на изпълнение
			7. Провеждане на научни изследвания на най-високо международно ниво, въвеждане на нови методи за научни изследвания, обучителни и образователни методи и привличане на водещи изследователи и специалисти в приоритетната област „Информатика и ИКТ“	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70 Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023	В процес на изпълнение
			8. Развитие на устойчиви условия на работа, източници на финансиране и партньорства, вкл. провеждане на съвместни проекти с бизнеса и частни инвеститори.	Месец за стартиране на дейността 19 Продължителност на дейността (месеци) 30	Месец за стартиране на дейността 19 Продължителност на дейността (месеци) 30 Актуална начална дата 28.08.2019 Крайна дата 28.02.2022	В процес на изпълнение
			9. Изграждане на стратегически партньорства, съвместни научноизследователски програми с	Месец за стартиране на дейността 1	Начална дата 28.02.2018	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			водещи европейски научноизследователски центрове и участие в международни и транснационални изследователски мрежи, програми и партньорства за гарантиране на високо ниво на международна видимост и научна свързаност.	Продължителност на дейността (месеци) 70	Крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 70	
			10. Осигуряване и провеждане на специализации, обмен и мобилност за участващите изследователи, във водещи научни центрове в чужбина	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023	В процес на изпълнение
12	BG05M2OP001-1.001-0008-C03 ЦВП Национален център по мехатроника и чисти технологии Институт по обща и неорганична химия – БАН	Срок на изпълнение, месеци 70 Дата на стартиране 28.02.2018 Дата на приключване 31.12.2023	1. Организация и управление на проекта	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	ТО № 6 Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 70	В процес на изпълнение
			2. Изграждане и модернизиране на специализирана инфраструктура	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 67	Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.09.2023 Актуална продължителност в месеци 67	В процес на изпълнение
			3. Провеждане на Научно-изследователска и развойна дейност	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 70	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			4. Разпространение и трансфер на научни резултати, закрила на интелектуалната собственост	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 70	В процес на изпълнение
			5. Информирание и публичност	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 70	Актуална начална дата 28.02.2018 Актуална крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 70	В процес на изпълнение
			6. Независим външен одит	Месец за стартиране на дейността 68 Продължителност на дейността (месеци) 3	Актуална начална дата 28.09.2023 Актуална крайна дата 28.12.2023 Актуална продължителност в месеци 3	Нестартирала
13	BG05M2OP001-1.002-0002-C03 ЦК Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни (ДИГД) Университет за национално и световно стопанство	Срок на изпълнение, месеци 68 Дата на стартиране 30.03.2018 Дата на приключване 30.11.2023	1. Дейности, свързани с изграждане и оборудване на ЦК	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 68	ТО № 6 Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 68	В процес на изпълнение
			2. Дейности в рамките на ЦК, свързани с провеждане на независими НИРД	Месец за стартиране на дейността 6 Продължителност на дейността (месеци) 62	Актуална начална дата 30.08.2018 Актуална крайна дата 30.10.2023 Актуална продължителност в месеци 62	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			3. Дейности, свързани с широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия, включително чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код	Месец за стартиране на дейността 35 Продължителност на дейността (месеци) 33	Актуална начална дата 30.01.2021 Актуална крайна дата 30.10.2023 Актуална продължителност в месеци 33	Нестартирала
			4. Дейности по трансфер на знания, когато се извършват от научноизследователската организация или инфраструктура	Месец за стартиране на дейността 47 Продължителност на дейността (месеци) 21	Актуална начална дата 30.01.2022 Актуална крайна дата 30.10.2023 Актуална продължителност в месеци 21	Нестартирала
			5. Дейности за организация и управление на проекта	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 68	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 68	В процес на изпълнение
			6. Дейности по информиране и публичност	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 68	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 68	В процес на изпълнение
			7. Дейности по независим външен одит	Месец за стартиране на дейността 68 Продължителност на дейността (месеци) 1	Актуална начална дата 30.10.2023 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месец 1	Нестартирала

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
14	BG05M2OP001-1.002-0005-C03 Център за компетентност „Персонализирана иновативна медицина (ПЕРИМЕД)“ Медицински университет - Пловдив	Дата на стартиране 30.03.2018 Дата на приключване 30.11.2023 Срок на изпълнение, месеци 68	1. Организация и управление на проекта	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 68	ТО № 4 Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 68	В процес на изпълнение
			2. Информирание и публичност	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 68	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 68	В процес на изпълнение
			3. Независим външен одит	Месец за стартиране на дейността 14 Продължителност на дейността (месеци) 55	Актуална начална дата 30.04.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 55	В процес на изпълнение
			4. Значително преустройство и модернизиране на съществуващи специализирани научноизследователски инфраструктури, включително подготвителни дейности	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 12	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.03.2019 Актуална продължителност в месеци 12	В процес на изпълнение Закъснение
			5. Закупуване и модернизиране на оборудване необходимо за реализиране на научноизследователските програми в МУ-Пловдив	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 12	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.03.2019 Актуална продължителност в месеци 12	В процес на изпълнение Закъснение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			6. Закупуване на оборудване необходимо за реализиране на научноизследователските програми в ПУ "Паисий Хилендарски"	Месец за стартиране на дейността1 Продължителност на дейността (месеци)12	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.12.2019 Актуална продължителност в месеци 21	В процес на изпълнение Закъснение
			7. Закупуване на оборудване необходимо за реализиране на научноизследователската програма в ИМК - БАН	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 12	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.03.2019 Актуална продължителност в месеци 12	В процес на изпълнение Закъснение
			8. НИРД – Работен пакет 1. Създаване и валидиране на панел гени за мониторинг на туморната хетерогенност, молекулната резистентност, туморно натоварване и минималната резидуална болест при пациенти с доказан карцином на гърдата	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			9. НИРД – Работен пакет 2. Създаване и валидиране на панел гени за прецизна молекулярно-генетична диагностика при пациентите с хронична миелоидна левкемия (ХМЛ) и мониториране на минимална резидуална болест.	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			10. НИРД – Работен пакет 3. Молекулярни биомаркери за медицинско приложение	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			11. НИРД – Работен пакет 4. Прилагане и развиване на метода на флоуцитометрично проследяване на минималната резидуална болест при деца с остра лимфобластна левкемия (ОЛЛ) и осигуряване на клетъчни популации с висока чистота за провеждане на специализирани молекулярно-генетични и фармако-терапевтични изследвания ин витро чрез клетъчно сортиране.	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			12. НИРД – Работен пакет 5. Създаване и внедряване на иновативен комплексен персонализиран подход при критично болни пациенти, на базата на анализ на клиничната и прогностичната стойност на променливи показатели, определящи основните органи и системни нарушения в интензивната медицина.	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			13. НИРД – Работен пакет 6. Молекулярни биомаркери на микробиота на гастроинтестиналния тракт	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			14. НИРД – Работен пакет 7. Имунобиомаркери за туморни и аутоимунни заболявания	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			15. НИРД – Работен пакет 8. Лекарство-доставящи системи за насочено	Месец за стартиране на дейността 13	Актуална начална дата 30.03.2019	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			действие на лекарства и персонализирана медицина	Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	
			16. НИРД – Работен пакет 9. Физико-химичен контрол на иновативни лекарствени форми	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			17. НИРД – Работен пакет 10. Биокатализатори и природни биологичноактивни вещества	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			18. НИРД – Работен пакет 11. Биополимери и нови материали	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			19. НИРД – Работен пакет 12. Биосензори	Месец за стартиране на дейността 13 Продължителност на дейността (месеци) 56	Актуална начална дата 30.03.2019 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 56	В процес на изпълнение
			20. Развиване като лидери в конкурентните международни и национални иновационни системи.	Месец за стартиране на дейността 24	Актуална начална дата 29.02.2020	В процес на изпълнение

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
				Продължителност на дейността (месеци) 41	Актуална крайна дата 29.07.2023 Актуална продължителност в месеци 41	
			21. Експлоатация, комерсиализация и популяризиране на продуктите и резултатите от научните изследвания	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 68	Актуална начална дата 30.03.2018 Актуална крайна дата 30.11.2023 Актуална продължителност в месеци 68	В процес на изпълнение
15	BG05M2OP001-1.003-0002-C01 Големи данни за интелигентно общество СУ "СВ.КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"	Дата на сключване на ДБФП 20.12.2019 г. Обща продължителност на изпълнение на проекта, съгласно договора 42 месеца	1. Придобиване или изграждане и/или модернизация на научноизследователски инфраструктури, в т.ч. и на колекции и архиви и регионални партньорски съоръжения/разпределени възли на паневропейските научни комплекси инфраструктури, одобрени по Рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс WIDESPREAD - Teaming, фаза 2	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 36 Стартиране на дейността от 21.12.2019 г.		Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки. Авансово плащане по проекта 13.01.2020 г.
			2. Закупуване и инсталиране на специално оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 42		Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки
			3. Научноизследователска дейност, която обхваща фундаменталните и приложните научни изследвания, както и разпространението на научните резултати	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 42		Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			4. Събиране на масиви от данни и архиви	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 42		Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки
			5. Хоризонт 2020	Месец за стартиране на дейността 1 Продължителност на дейността (месеци) 42		Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки
16	BG05M2OP001-1.003-0001-C01 Проект ПЛАНТАСИСТ: Създаване на Център по Растителна Системна Биология и Биотехнология за превръщане на фундаменталните научни изследвания в устойчиви био-базирани технологии в България Център по Растителна Системна Биология и Биотехнология	Дата на сключване на ДБФП 20.12.2019 г. Обща продължителност на договора 44 месеца от датата на сключване	1. Дейност №1: Изграждане на нов кампус на ЦРСББ, включително нова сграда с административен корпус, лабораторен комплекс, специализирани помещения и оранжерии. 2. Дейност №2: Закупуване на апаратура за ЦРСББ	Всички дейности са с еднаква продължителност на изпълнение равна на продължителността за изпълнение на договора. Съгласно мрежовия график по проекта следва да стартират през първия месец от датата на сключване на договора. Стартиране на дейността от 21.12.2019 г.		Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки
			3. Дейност №3: Научноизследователска дейност			Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки
			4. Дейност №4 Осъществяване на развойна и иновационна дейност			Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки
			5. Дейност №5 Образование и обучение			Начален етап – не е стартирал процеса по възлагане на обществените поръчки
17	BG05M2OP001-1.002-0008-C01	Дата на сключване на договор/ споразумение 30.03.2018 г.	1. Организация и управление	68 месеца от датата на сключване на договора	Няма данни	Решение на ръководителя на УО на ОПНОИР 2014-2020 № 80811-662 от 02.10.2018 г. за едностранно прекратяване на ДБФП; Мотивите, с

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
	<p>Център за компетентност за интелигентни решения в креативните и рекреативните индустрии (ИНКРЕА)</p> <p>ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО МЕНИДЖМЪНТ</p>	<p>Обща продължителност на изпълнение на договора – 68 месеца от датата на сключване на договора</p>		от 30.03.2018 г.		<p>които е прекратен договора е, че не са изпълнени дейностите, свързани с придобиване правото на собственост върху земята, необходима за реализиране на основната дейност по проекта – изграждане на Центъра за компетентност, предвиден в проекта, тъй като поземленият имот е закупен от друг купувач. Решението е обжалвано по административен ред от бенефициера и впоследствие е отменено с Решение № 2650/17.04.2019 г. на Административен съд София-град, потвърдено от Решение № 6193 от 27.05.2020 г. на Върховния административен съд на Република България.</p> <p>След отмяна на решението на РУО за едностранно прекратяване на договора за БФП, бенефициерът уведомява УО за необходимостта от подновяване на договорните отношения, като представя документи, свързани с придобиване правото на собственост върху друг имот, необходим за изграждане на Центъра за компетентност, предвиден в проекта. РУО преразглежда отново проекта спрямо критериите за оценка, предвид промяната в част от условията по него (в конкретния случай – свързаните с правото на собственост върху земята, необходима за построяване на центъра за компетентност), както и извършените</p>
			2. Изграждане на нова специализирана научно-изследователска инфраструктура за Център за компетентност ИНКРЕА	24 месеца от датата на сключване на ДБФП от 30.03.2018 г.	Няма данни	
			3. Закупуване на оборудване, необходимо за реализиране на специфичните научно-изследователски и иновационни програми на Център за компетентност ИНКРЕА	24 месеца от датата на сключване на ДБФП от 30.03.2018 г.	Няма данни	
			4. Извършване на пазарно-ориентирани научни изследвания и развиване/модернизиране на нови технологии на високо международно ниво в приоритетна област „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии”	68 месеца от датата на сключване на договора от 30.03.2018 г.	Няма данни	
			5. Привличане на водещи изследователи и върхови специалисти за провеждане на научни изследвания на високо ниво в приоритетна област „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии”	48 месеца Стартира от 20 м. след сключване на ДБФП от 30.01.2020 г.		
	6. Въвеждане на иновации, нови обучителни и образователни методи в практиката на ЦК ИНКРЕА	37 месеца Стартира от 31 месец след сключване на ДБФП От 31.10.2020 г.	Няма данни			
	7. Специализация на изследователи и иноватори в приоритетно направление „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии”	68 месеца от датата на сключване на договора от 30.03.2018 г.	Няма данни			

№	Договор №/Проект/Бенефициер	Дата на сключване на договора и срок за изпълнение	Дейности	Начало и срок за изпълнение на дейността (в месеци)	Реален старт на дейността (Дата и година)	Статус на изпълнение към 31.12.2019 г. / забележка
			8. Развитие на стратегически партньорства с водещи технологични изследователски организации в Европа	68 месеца от датата на сключване на договора от 30.03.2018 г.	Няма данни	<p>междувременно промени в партньорските отношения на бенефициера и преценява, че предвид тези изменения проектът вече не съответства на критериите за оценка на операциите и взема ново решение за прекратяване на проекта.</p> <p>С Решение на РУО на ОПНОИР 2014-2020 № 80811-471 от 05.08.2020 г. отново едностранно е прекратен ДБФП. Решението на РУО отново е обжалвано по административен ред от бенефициера.</p> <p>В ИСУН 2020, модул за служебно ползване, модул „Мониторинг и финансов контрол“, в справката за „Мониторинг на пакети отчетни документи“ не се визуализират постъпили искания за междинни плащания по ДБФП, придружавани от технически отчети за изпълнени дейности, а статусът на договорът е определен като „прекратен“</p>
			9. Изграждане на стратегически партньорства за работа по проекти с български фирми	25 месеца Стартира от 43 месец след сключване на ДБФП От 31.10.2021 г.		
			10. Разпространение на резултатите от научните изследвания на ЦК ИНКРЕА	65 месеца Стартира от 3 месец след сключване на ДБФП От 30.06.2018 г.	Няма данни	
			11. Трансфер на знания и бизнес специализирани услуги	37 месеца Стартира от 31 месец след сключване на ДБФП От 31.10.2020 г.		
			12. Информирание и публичност	68 месеца от датата на сключване на договора от 30.03.2018 г.	Няма данни	
			13. Независим външен одит	60 месеца Стартира от 8 месец след сключване на ДБФП От 30.11.2018 г.	Няма данни	

Завършени	1	Изграждане на институционален капацитет
В процес на изпълнение в закъснение	6	Дейности свързани с доставка на оборудване
Нестартирани по план	33	Независим одит и НИД
Нестартирани в закъснение	21	Проучвания и изследвания, НИД
В процес на изпълнение по план	101	Дейности свързани с управление на проектите, изграждане и модернизиране и НИРД
Общо	162	

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА

№	Одитни доказателства	Брой листа
1.	1.1. Наръчник за управление на ОП НОИР, вариант 4, версия 2 и 3; 1.2. Описание на действащите функции и процедури, свързани с УО и СО на ОП НОИР в съответствие с чл. 72, 73 и 74 от Регламент 1303/2013; 1.3. Общи условия за предоставяне на БФП.	електронен носител – диск
2.	2.1. Устройствен правилник на ИА „ОПНОИР“; 2.2. Писмо № 0101-4 от 02.02.2018 г. до Народното събрание от министъра на образованието и науката.	електронен носител – диск
3.	Заповеди за лицата, носещи управленска отговорност по чл. 6 от ЗФУКПС.	електронен носител - диск
4.	4.1. Насоки/ условия за кандидатстване по процедура „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“; 4.2. Решение № 80- 811-29 от 20.01.2017 г.; 4.3.Решение № 80-811-28 от 20.01.2017 г.; 4.4.Решение № 80-811-28 от 20.01.2017 г.; 4.5.Критерии за подбор на проекти по процедура „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“.	електронен носител - диск
5.	5.1. Насоки/ условия за кандидатстване по процедура „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“; 5.2. Списък на предложените за финансиране проектни предложения; 5.3. Списък на резервни проекти; 5.4. Списък на отхвърлени проекти.	електронен носител - диск
6.	6.1.Насоки/ условия за кандидатстване по процедура „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс Widespread-teaming, фаза 2“; 6.2. Общи условия за предоставяне на БФП; 6.3. Решение № 80811-695 от 18.09.2019 г.; 6.4. Предназначение на проектите; 6.5. Заповед № РД09-103 от 22.05.2019 г.; 6.6. Покана №0401-15 от 23.05.2019 г. до ректора на СУ; 6.7. Покана № 16-7 от 23.05.2019 г. до Института по молекулярна биология и биотехнологии, гр. Пловдив; 6.8. Справка № 80811- 748 от 10.10.20129 г. за разяснения по отношение на условията за кандидатстване по процедура „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс Widespread-teaming, фаза 2“.	електронен носител – диск
7.	Писмо - отговор от Управляващия орган на ОП НОИР от 08.05.2020 г. с приложения, относно организацията и управлението на процеса по управление на нередности в УО на ОПНОИР 2014-2020	електронен носител – диск
8.	Писмо - отговор от Управляващия орган на ОП НОИР от 27.04.2020 г. с приложения, относно организацията и управлението на процеса по договаряне в УО на ОПНОИР 2014-2020	електронен носител – диск
9.	9.1. ЦВП- оценка; 9.2. ЦК- оценка; 9.3. Правила за работа на комисия за оценяване и класиране на проектни предложения; 9.4. Писмо № 1103-2 от 14.03.2018 г. до Сдружение ЦКИКТ Сигурност	електронен носител - диск
10.	10.1. Писмо - отговор от УО от 21.10.2019 г. с приложения; 10.2. Писмо до министъра на образованието и науката от зам.-председател на Сметната палата с приложения	електронен носител – диск
11.	Информация с финансови параметри към 31.12.2019 г., предоставена от Управляващия орган (Карти 27.01.2020 г.)	електронен носител – диск
12.	РД-И-29 за обобщаване на резултатите от проверка на дейностите по проекти на Приоритетна ос 1 от ОП НОИР. Включва всички контролни листове (РД) от проверените проекти, както и приложения към тях. (Източник ИСУН 2020 и ОП НОИР)	електронен носител – диск

№	Одитни доказателства	Брой листа
13.	Информация за проекти по Приоритетна ос 1 към 31.12.2019 г., с източник ИСУН 2020	електронен носител – диск
14.	РД-И-51 за документиране и анализ на резултатите от извършените тестове за ефективността при контролите при верификация на разходите за изпълнение на проектите, финансирани по ПО 1	електронен носител – диск
15.	Писмо - отговор от Управляващия орган от 23.03.2020 г. с приложение- справка, относно наложените финансови корекции от УО на ОПНОИР 2014-2020 по ДБФП по ПО1	електронен носител – диск
16.	Писмо - отговор от Управляващия орган от 27.05.2020 г. с приложения, относно изпълнението на дейностите по управление на риска, мониторинг на изпълнението на индикаторите за напредък в изпълнението на проектите по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020	електронен носител – диск
17.	Писмо - отговор от Управляващия орган от 26.05.2020 г. - проверки с приложения, относно планираните и извършени проверки на място от УО на ОПНОИР 2014-2020 по проектите, финансирани по ПО 1 и резултатите от тях	електронен носител – диск
18.	Писмо - отговор от Управляващия орган от 15.05.2020 г. с приложения, относно постъпилите искания за плащания, верифицираните и сертифицирани средства по тях.	електронен носител – диск
19.	Писмо № 0105-9 от 10.03.2020 г. на министъра на образованието и науката до зам.- председател на Сметната палата с приложения, относно постъпилите в НФ уведомления от ЕК за одобрение изменения на ОПНОИР 2014-2020	електронен носител - диск
20.	20.1 Годишни доклади за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020; 20.2. Отговор от УО от 04.03.2020 г. с приложения; 20.3. РД-И-11 за изискване на информация от УО на ОПНОИР 2014-2020 относно годишни доклади за изпълнение; 20.4. РД-И-30 за документиране на извършена проверка за наличие и пълнота на информацията в годишните доклади за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020 по отношение на Приоритетна ос 1; 20.5. РД-И-36 за документиране на проведено интервю с длъжностно лице от УО във връзка с годишни доклади за изпълнение на ОПНОИР 2014-2020.	електронен носител – диск
21.	21.1. РД-И-19 за искане на информация от УО на ОПНОИР 2014-2020 относно информация по въпроси, свързани КН и подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“; 21.2. РД-И-23 за документиране на извършен преглед и анализ на дейността на Комитета за наблюдение по отношение на проведени писмени процедури за неприсъствено вземане на решения за Приоритетна ос 1 от ОПНОИР 2014-2020; 21.3 РД-И-27 за извършен преглед и анализ на дейността на подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“; 21.4. РД-И-38 за документиране на извършен преглед и анализ на дейността на Комитета за наблюдение по отношение на проследяване на напредъка за изпълнение на Приоритетна ос 1 и взети решения за промени в оперативната програма; 21.5. РД-И-39 за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с подвъпрос: „Осъществен ли е ефективен мониторинг от Комитета за наблюдение по отношение на Приоритетна ос 1 от ОПНОИР 2014-2020?“; 21.6. РД-И-50 за изискване на информация от УО на ОПНОИР 2014-2020.	електронен носител – диск
22.	Писмо - отговор от Управляващия орган от 31.03.2020 г. с приложения, относно организираните от УО месечни срещи с бенефициери по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020	електронен носител – диск
23.	23.1. Неприсъствени процедури за писмено вземане на решение от КН; 23.2. Присъствени заседания на КН; 23.3. Вътрешни правила за работа на КН 24.4. Принт скрийн на документите към проведените заседания на КН- от първо до шесто, включително.	електронен носител – диск
24	Писмо - отговор от Управляващия орган от 15.04.2020 г. с приложения, относно организацията и управлението на дейностите по управление на нередности в УО на ОПНОИР 2014-2020	електронен носител – диск
25	25.1. РД-И-19 за искане на информация от УО на ОПНОИР 2014-2020 относно информация по въпроси, свързани КН и подкомитет „Научни изследвания и технологично развитие“;	електронен носител – диск

№	Одитни доказателства	Брой листа
	<p>25.2. РД-И-28 за извършване на директни проверки, обобщаване и анализ на извършените действия по поддържане на регистър на подадените сигнали за нередности по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020;</p> <p>25.3 РД-И-40 за извършване на сравнителен анализ на въведените вътрешни процедури за администриране на нередности по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020;</p> <p>25.4. РД-И-49 за извършени тестове на тримесечното докладване на нередности по първа ос от ръководителя на Управляващия орган на ОПНОИР 2014-2020 г. до дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерство на вътрешните работи (АФКОС);</p> <p>25.5. РД-И-52 за анализ на предприетите превантивни и корективни действия от УО във връзка с администрираните нередности по ПО 1 на ОПНОИР 2014-2020;</p>	
26	РД-И-48 за извършен преглед на дейността на УО при идентифицирани проблеми и потенциални заплахи, касаещи постигане на целите на Приоритетна ос 1 и последващи корективни действия.	електронен носител – диск
27	Писмо - отговор от Управляващия орган относно становище по отразените в проекта на доклада факти, констатации, заключения и препоръки с приложения.	електронен носител – диск